

अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY JALGAON

SYLLABUS FOR

FYBA

HISTORY & HISTORY OF CIVILIZATION

(With effect from June, 2007)

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
HISTORY SYLLABUS
F. Y. B. A. GENERAL PAPER I (G-I)
HISTORY OF INDIAN FREEDOM MOVEMENT (1857-1947)
(with effect from June 2007)

Periods 90 /Marks 80

FIRST - TERM

Unit 1.	a) Rise and growth of British Power in India - a brief Survey. b) Impact of the British policies on Indian Social and Economic Life. c) Indian Renaissance - Raja Ram Mohan Roy.	06 / 8-18
Unit 2.	Rising of 1857.	10 / 10-20
	a) Causes c) Extent	b) Nature d) Consequences.
Unit 3. Social and Religious Reforms and It's Impact		10 / 10-18
	a) Mahatma Phule c) Pandita Ramabai e) Savarkar g) Chhatrapati Shahu	b) Dayanand Sarswati d) Vivekanand f) V. R. Shinde h) Dr. B.R.Ambedkar
Unit 4. Administrative Policies of the British Government.		09 / 8-12
	a) Famine c) Judiciary e) Local-Self Government	b) Education d) Press
Unit 5. Indian National Congress		10 / 10-12
	a) Events and Ideas leading to the foundation of the Indian National Congress. b) Achievements of the Congress from 1885 to 1905. d) Partition of Bengal.	
SECOND - TERM		
Unit 6. Lokmanya Tilak and the rise of the Extremists.		12 / 12-20
	a) Lokmanya Tilak b) Surat Congress and the Split c) Home Rule Movement d) Revolutionary movements - i) Maharashtra and Bengal ii) Ghadar Party iii) Hindustan Socialist Republican Association	
Unit 7. The Mount Ford Reforms - 1919 (In brief survey).		04 / 02-08

Unit 8. Mahatama Gandhi and the National Movement

12 / 12-20

- a) Non Co-operation Movement
- b) Swarajya Party
- c) Simon Commission
- d) Civil Disobedience Movement.
- e) Round Table Conferences.
- f) Government of India Act, 1935 (Salient Features)

Unit 9. Muslim League and the National Movement

05 / 8-20

- a) Foundation of Muslim League
- b) Lucknow Pact
- c) Khilafat Movement
- d) Two-Nation Theory

Unit 10. Last Phase of the Freedom Movement

12 / 12-20

- a) Cripps Mission
- b) Quit India Movement
- c) Subhashchandra Bose and Aazad Hind Fauz
- d) Waveell Plan
- e) Cabinet Mission
- f) Mountbatten Plan and Partition of India
- g) The Indian Independence Act, 1947

*****

Books Recommended for Study

1. Ram Gopal - How India Struggled for Freedom
2. Shiva Rao B. - Indian Freedom Movement
3. Mujumdar R. C. - History of Freedom Movement
4. Bipin Chandra & others - Struggle for Independence of India.
5. Sarkar Sumit - Modern India.
6. Grover - History of Modern India.
7. कुलकर्णी, देशपांडे, पाटील- आधुनिक भारताचा इतिहास
8. जावळेकर शं.द. - आधुनिक भारत
9. देशपांडे प्र.न.- आधुनिक भारताचा इतिहास
10. वैद्य सुमन - आधुनिक भारताचा इतिहास, भाग 1 ते 3
11. पवार जयसिंगराव - हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास
12. बिपन चंद्र - स्ट्रगल फॉर इंडिपेंडेंस ऑफ इंडिया
13. बिपन चंद्र - स्वातंत्र्याचा लढा
14. ग.प्र.प्रधान - भारतीय स्वातंत्र्यसंग्रामाचे महाभारत
15. नलिनी पंडीत - महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास
16. बेडेकर व भणगे - भारतीय प्रबोधन
17. तळवळकर गोविंद - नवरोजी ते नेहरु
18. तळवळकर गोविंद - सत्तांतर, भाग 1 ते 3
19. केतकर कुमार - कथा स्वातंत्र्याची
20. ग्रोवर (अनु. बेल्हेकर) - आधुनिक भारत

☆ ☆ ☆ ☆ ☆

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY
HISTORY OF CIVILIZATION
F.Y.B.A. SYLLABUS - GENERAL PAPER- I (G-I)
HISTORY OF CIVILIZATION - UPTO 1453 A.D.
(With effect from June 2007)

Periods 90 / Marks 80

FIRST - TERM

UNIT 1.The Beginnings of Mankind	07 / 08-18
a) Paleolithic and Neolithic Cultures - Social life and Religious ideas. b) Nature and Origin of Civilization. Factors responsible for the development of Civilization.	
UNIT 2.Early Civilization in West Asia	20 / 16-30
a) Egypt : Art, Architecture, Religion and Philosophy, Social and Economic life. b) Mesopotamia : Sumer, Babylonia, Assyria and Caldea, - Art, Architecture, Law, Social and Economic life State and Politics. c) Persian (Iran) : Art, Architecture, literature, Religion, importance of the Iranian Imperialism Relations with India.	
UNIT 3.East Asia :	12 / 12-22
a) India : Social and Economic life, Philosophy, Art and literature - Contribution to Science - Relations with other Civilization. b) China Art and Thought-Social and Economic life - philosophy - contribution to Science.	

UNIT 4.Greek Civilization :	08 / 10-18
The Aryan civilization. Athens and Sparta - Social and economic life - Development of philosophy, Art and Architecture - contribution to Science. Legacy of Greece.	

SECOND - TERM

UNIT 6.Rome :	12 / 10-22
State and Society - conflict with Carthage Republic - Law and Administration – Social institutions - Rise and growth of imperialism – Art and Architecture - Scientific ideas - Decline and fall - The legacy of Rome.	
UNIT 7.Religions of the Ancient World :	15 / 16-30
Zoroastrianism, Christianity, Islam and religions of India - Jainism, Buddhism and Hinduism.	
UNIT 8.Feudalism :	08 / 10-18
Nature - Social life - Economic life - Guilds Manor - Charlemagne - The Crusades - Conflict between the Church and the state.	
UNIT 9.Rise and Growth of the Islamic Powers :	08 / 10-18
a) Arabs : Art and Architecture, Philosophy and literature, Contribution to science. b) The Turks : The Seljuks, the Ottomans - Decline and fall of the Eastern, Roman Empire.	

*****

Books Recommended for study

- 1) Swain, J.E. : A History of World Civilization, Euresia Pub House, New Delhi, 1970.
- 2) Look, Henrik Van : The Study of Mankind Garden city, Pub co, New York 1947.
- 3) Wallbank, Taylor and Balkey : Civilization Past and Present -Scott, Foresman and co chincago, 1962.
- 4) Brinton, christopher and Wolff : A History of civilization, Vol, I. prentice Hall Inc. New York. 1955
- 5) Lucas Henry S.O. A short History of Civilization, Mc Graw Hill Bork Co. New York. 1943
- 6) Webster Hutton : History of Civilization Ancient and Medieval D.C.Health and Co. Baston 1947.

For Reference

- 1) Toynbee A.J. Mankind and Mother Earth Oxford 1976
- 2) Durant Will : The Study of Civilization Vol. I (our Oriental Herritage) Simon and Schuster Inc. New York 1935.
- 3) Jacques Pirence : The Tides of History, George Allan and Unwin 1962
- 4) Wells H.G. : Outline of history cassett and Col. London 1951
- 5) Turner Ralph : The Great Cultural Tradition (2 Vols) Mc Graw Hill Bork Col. New York 1941
- 6) Luigi Pareti : History of Mankind Vol. II, The Ancient World (UNESCO),
- 7) Luigi Pareti : History of Mankind Vol. II, The Ancient World (UNESCO), ARPER-New York 1965.
- 8) कुलकर्णी अ.रा.,प्राचीन भारत: इतिहास आणि संस्कृती (देशमुख प्रकाशन)
- 9) राजे, पोतनीस,कुलकर्णी - विज्ञानाचा इतिहास
- 10) वर्णकर श्री.भा., भारतीय धर्म व तत्त्वज्ञान
- 11) डांगे स.अ.हिंदु धर्म व तत्त्वज्ञान
- 12) माटे म.श्री.प्राचीन भारतीय कला
- 13) पोतनिस सी.आर.आणि ओतुरकर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास

संशोधनपर शोधनिबंध प्रकाशित करणारी नियतकालीके तथा त्रैमासिक

1. संशोधक (त्रैमासिक) -
इतिहासाचार्य राजवाडे संशोधन मंडळ,धुळे.जि.धुळे.
2. भारतीय इतिहास आणि संस्कृती (त्रैमासिक) -
भारत इतिहास संशोधन मंडळ, शारदा मंदिरा जवळ, मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय मार्ग, दादर,मुंबई.
3. त्रैमासिक - भारतीय इतिहास संशोधन मंडळ,सदाशिव पेट,पुणे-30
4. Academic Research Journal -
C/O Principal,
Art's College, Bamkheda,
dist. Nandurbar

इत्यादीना Research Journal In history साठी मान्यता देण्यात यावी..

Equivalence

FYBA – History

OLD

- G-1 Indian Freedom Movement (1857 – 1947) G-1 Indian Freedom Movement (1857 – 1947)
G- 1 History of India (Up to 650 A.D.) -----

NEW

FYBA – History of Civilization

OLD

- G-1 History of Civilization
(Up to 1453 A.D.)

NEW

- G-1 History of Civilization
(Up to 1453 A.D.)

North Maharashtra University, Jalgaon

Revised Syllabus

For

F.Y.B.A

Semester - I & II

(W.E.F. June, 2013)

History

&

History of Civilization

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

सुधारीत अभ्यासक्रम

प्रथम वर्ष कला

प्रथम व द्वितीय सत्र

(जून २०१३ पासून)

इतिहास आणि संस्कृतीचा इतिहास

F.Y.B.A

History

Semester - I

HIS - G - 101 : History of Indian Freedom Movement (1857 - 1905)

Semester - II

HIS - G - 201 : History of Indian Freedom Movement (1905 - 1947)

History of Civilization

Semester - I

HOC - G - 101 : History of Civilization (from stone age to 1453 A.D.)

Semester - II

HOC - G - 201 : History of Civilization (from stone age to 1453A.D.)

प्रथम वर्ष कला

इतिहास

सत्र पहिले

HIS - G - 101 : भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (१८५७ - १९०५)

सत्र दुसरे

HIS - G - 201 : भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (१९०५ - १९४७)

संस्कृतीचा इतिहास

सत्र पहिले

HOC - G - 101 : संस्कृतीचा इतिहास (अश्मयुगापासून ते इ.स. १४५३ पर्यंत)

सत्र दुसरे

HOC - G - 201 : संस्कृतीचा इतिहास (अश्मयुगापासून ते इ.स. १४५३ पर्यंत)

SEMESTER – 1

HIS - G - 101 : History of Indian Freedom Movement (1857 - 1905)

Mark : 40

Period : 52

1. British Power in India 10

- a) Rise and growth of British Power in India.
- b) Impact of British Policies on social and economic life in India.
- c) Indian Renaissance - Raja Ram Mohan Roy.

2. Rising of 1857 10

- a) Causes
- b) Consequences

3. Social and Religious Reforms. 18

- a) Mahatma Fule
- b) Swami Dayanand Saraswati
- c) Pandita Ramabai
- d) Swami Vivekanand
- e) Swatantryavir V. D. Savarkar
- f) Maharshee V. R. Shinde
- g) Rajashree Chhatrapati Shahu
- h) Dr. Babasaheb Ambedkar

4. Indian National Congress. 14

- a) Background of the foundation of Indian National Congress.
- b) Achievements of the Congress (1885 - 1905)
- c) Partition of Bengals.

सत्र पहिले

HIS - G - 101 : भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (१८५७ - १९०५)

गुण : ४०

तासिका : ५२

१) भारतातील ब्रिटीश सत्ता

१०

- अ) भारतातील ब्रिटीश सत्तेचा उदय आणि विकास
- ब) ब्रिटीश धोरणांचा भारतातील सामाजिक आणि आर्थिक जीवनावरील प्रभाव
- क) भारतीय प्रबोधन - राजा राम मोहन रॉय

२) १८५७ चा उठाव

१०

- अ) कारणे
- ब) परिणाम

३) सामाजिक व धार्मिक सुधारणा

१८

- अ) महात्मा फुले
- ब) स्वामी दयानंद सरस्वती
- क) पंडिता रमाबाई
- ड) स्वामी विवेकानंद
- इ) स्वातंत्र्यवीर वि. दा. सावरकर
- फ) महर्षी वि. रा. शिंदे
- ग) राजर्षी छत्रपती शाहू
- ह) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

४) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस

१४

- अ) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसच्या स्थापनेची पाश्वभूमी
- ब) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची कामगिरी (१८८५ ते १९०५)
- क) बंगालची फाळणी

SEMESTER - II

HIS - G - 201 : History of Indian Freedom Movement (1905 - 1947)

Mark : 40

Period : 52

1. Period of Lokmanya Tilak

14

- a) Lokmanya Tilak.
- b) Surat Congress.
- c) Home Rule Movement.
- d) The Morley - Minto Reforms – 1909
- e) Indian Council Act - 1919

2. Revolutionary Movement

10

- a) Abhinav Bharat
- b) Anushilan Samiti
- c) Gadar Party
- d) Hindustan Socialist Republican Association

3. Mahatma Gandhi and the National Movement

16

- a) Non Co-operation Movement
- b) Swarajya Party
- c) Simon Commission
- d) Civil Disobedience Movement
- e) Round Table Conferences
- f) Government of India Act – 1935 (Salient Features)

4. Last Phase of the Freedom Movement

12

- a) Cripps Mission.
- b) Quit India Movement
- c) Subhashchandra Bose and Aazad Hind Fauz.
- d) Wavell Plan.
- e) Cabinet Mission.
- f) Mountbatten plan and Partition of India.
- g) The Indian Independence Act – 1947.

सत्र दुसरे

HIS - G - 201 : भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (१९०५ - १९४७)

गुण : ४०

तासिका : ५२

१) लोकमान्य टिळकांचा कालखंड

१४

- अ) लोकमान्य टिळक
- ब) सुरत काँग्रेस
- क) होमरूल चळवळ
- ड) मोर्ले - मिंटो सुधारणा - १९०९
- इ) इंडिया कौन्सिल अऱ्कट - १९१९

२) क्रांतीकारी चळवळ

१०

- अ) अभिनव भारत
- ब) अनुशिलन समिती
- क) गदर पार्टी
- ड) हिंदुस्थान सोशॉलिस्ट रिपब्लिकन असोशिएशन

३) महात्मा गांधी आणि राष्ट्रीय चळवळ

१६

- अ) असहकार चळवळ
- ब) स्वराज्य पक्ष
- क) सायमन कमिशन
- ड) सविनय कायदेभंग चळवळ
- इ) गोलमेज परिषदा
- फ) भारत सरकार कायदा - १९३५ (ठळक वैशिष्ट्ये)

४) स्वातंत्र्य चळवळीचे अखेरचे पर्व

१२

- अ) क्रिप्स मिशन
- ब) चलेजाव चळवळ
- क) नेताजी सुभाषचंद्र बोस आणि आझाद हिंद फौज
- ड) वेव्हेल योजना
- इ) कॅबिनेट मिशन
- फ) माऊंटबॅटन योजना आणि भारताची फाळणी
- ग) भारतीय स्वातंत्र्याचा कायदा - १९४७

Books for study (Recommended for semester I & II)

- 1) Bipin Chandra & Others – Struggle for Independence of India
- 2) Grover – History of Modern India
- 3) Mujumdar R.C. – History of Freedom Movement
- 4) Ram Gopal – How India Struggled for Freedom
- 5) Sarkar Sumit – Modern India
- 6) पवार जयसिंगराव - हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास
- 7) रोडे सोमनाथ - आधुनिक भारत
- 8) शहा जी.बी. - धुळे व नंदुरबार जिल्हाचे स्वातंत्र्य चळवळीचे योगदान
- 9) शहा जी.बी./ पाटील भि.ना. - आधुनिक भारताचा इतिहास
- 10) फडके य.दि. - लोकमान्य टिळक व क्रांतिकारक
- 11) फडके य.दि. - विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, भाग १ ते ५
- 12) बिपीन चंद्र - स्वातंत्र्याचा लढा
- 13) निकुंभे सी.एच. - डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि सुधारणा चळवळ
- 14) निकुंभे सी.एच. - आद्यअस्पृश्योद्धारक गोपाळबाबा वलंगकर
- 15) निकुंभे सी.एच. - समाजप्रबोधनकार डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर
- 16) देशपांडे प्र.न. - आधुनिक भारताचा इतिहास
- 17) देव प्रभाकर - आधुनिक भारत
- 18) आचार्य डॉ. धनंजय - भारताचा इतिहास
- 19) जावळकर श.द. - आधुनिक भारत
- 20) वैद्य सुमन - आधुनिक भारताचा इतिहास, भाग १ ते ३
- 21) भांडवलकर एस.एस. - आधुनिक भारत
- 22) कदम य.ना. - समग्र भारताचा इतिहास
- 23) केतकर कुमार - कथा स्वातंत्र्याची
- 24) ढवळे / बारगळ - आधुनिक भारत
- 25) प्रधान ग.प्र. - स्वातंत्र्याचे महाभारत
- 26) पाटील मधुकर आणि पाटील सुनिल - भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास भाग १
- 27) पाटील मधुकर आणि चौधरी रमाकांत - भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास भाग २

संशोधनपर शोधनिबंध प्रकाशित होणारी नियतकालिके आणि त्रैमासिके

- १) संशोधक (त्रैमासिक)
इतिहासाचार्य राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे, जिल्हा धुळे
- २) भारतीय इतिहास आणि संस्कृती (त्रैमासिक)
भारत इतिहास संशोधन मंडळ, शारदा मंदिराजवळ, मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रालय मार्ग, दादर, मुंबई
- ३) त्रैमासिक - भारतीय इतिहास संशोधन मंडळ, सदाशिव पेठ, पुणे ३०
- ४) Academic Research Journal
c/o Principal, Arts College, Bhamkheda, Dist Nandurbar
- ५) Platinum - A Peer Reviewed Research Journal - Atharva Publication Jalgaon

History of Civilization

Semester - I

HOC - G - 101 : History of Civilization (from stone age to 1453A.D.)

Semester - II

HOC - G - 201 : History of Civilization (from stone age to 1453 A.D.)

संस्कृतीचा इतिहास

सत्र पहिले

HOC- G - 101 : संस्कृतीचा इतिहास (अश्मयुगापासून ते इ.स. १४५३ पर्यंत)

सत्र दुसरे

HOC- G - 201 : संस्कृतीचा इतिहास (अश्मयुगापासून ते इ.स. १४५३ पर्यंत)

SEMESTER-I

HOC - G - 101: History of Civilization. (From Stone Age to 1453 A.D.)

Marks : 40

Periods : 52

1. The Beginnings of Mankind

10

- a) Paleolithic and Neolithic Cultures : Social life and Religious ideas.
- b) Origin and Nature of Civilization, Factors responsible for the development of Civilization.

2. Early Civilizations in West Asia

18

- a) Egypt : Art, Architecture, Religion, Philosophy, Social and Economic life.
- b) Mesopotamia : Summer, Babyloinia, Assyria and Caldea - Art, Architecture, Law, Social and Economic life, State and Politics.
- c) Persia (Iran) : Art, Architecture, Literature, Religion, importance of the Iran-India Relations.

3. East Asia

14

- a) India : Social and Economic life, Philosophy, Art and Literature, Contribution to Science, Relations with other Civilizations.
- b) China : Art, Social and Economic life, philosophy, contribution to Science.

4. Greek Civilization

10

The Greek Civilization : Athens and Sparta - Social and economic life. Development of philosophy, Art and Architecture. Contribution to Science. Legacy of Greece.

सत्र पहिले

HOC - G - 101 : संस्कृतीचा इतिहास (अशमयुगापासून इ.स. १४५३ पर्यंत)

गुण : ४०

तासिका : ५२

१) मानव संस्कृतीचा उदय

१०

- अ) जुने अशमयुग आणि नवे अशमयुग संस्कृती - सामाजिक जीवन आणि धार्मिक संकल्पना

ब) संस्कृतीचा उदय आणि स्वरूप, संस्कृतीच्या विकासासाठी कारणीभूत घटक

२) पश्चिम आशियातील आद्य संस्कृती

१८

अ) इजिप्ट : कला, स्थापत्य, धर्म, तत्वज्ञान, सामाजिक आणि आर्थिक जीवन

ब) मेसोपोटेमिया : सुमेर, बॅबिलोनिया, ॲसिरिया आणि खाल्डीया - कला, स्थापत्य, कायदा, सामाजिक आणि आर्थिक जीवन, राज्य आणि राज्यनिती

क) पर्शिया (इराण) : कला, स्थापत्य, साहित्य, धर्म, इराण-भारत संबंधाचे महत्व

३) पूर्व आशिया

१४

अ) हिंदुस्थान : सामाजिक आणि आर्थिक जीवन, तत्वज्ञान, कला, स्थापत्य, वैज्ञानिक योगदान, इतर संस्कृतीशी संबंध.

ब) चीन : कला, सामाजिक आणि आर्थिक जीवन, तत्वज्ञान, वैज्ञानिक योगदान

४) ग्रीक संस्कृती

१०

ग्रीक संस्कृती : अथेन्स आणि स्पार्टा - सामाजिक आणि आर्थिक जीवन, तत्वज्ञानाचा विकास, कला आणि स्थापत्य कला, वैज्ञानिक योगदान, ग्रीक संस्कृतीचा वारसा

SEMESTER-II

HOC - G-201: History of Civilization. (From Stone Age to 1453 A.D.)

Marks : 40

Periods : 52

1. Rome : **14**

State and Society, Conflict with Carthage Republic, Law and Administration, Social institutions, Rise and growth of imperialism, Art and Architecture, Scientific ideas, Decline and fall The Legacy of Rome.

2. Religions in the Ancient World **14**

Zoroastrianism, Christianity, Islam , Religions of India- Jainism, Buddhism and Hinduism.

3. Feudalism : **12**

Nature, Social life, Economic life , Guilds, Manor, Charlemagne, The Crusade, Conflict between the Church and the State.

4. Rise and Growth of the Islamic Powers **12**

- a) Arabs : Art and Architecture, Philosophy and Literature. Contribution to Science.
- b) The Turks : The Selzuks, the Ottomans, Decline and fall of the Eastern Roman Empire.

१) रोम

१४

राज्य आणि समाज, कार्थेज प्रजासत्तकाशी संघर्ष, कायदा आणि प्रशासन, सामाजिक संस्था, साम्राज्यवादाचा उदय आणि विकास, कला व स्थापत्य, वैज्ञानिक संकल्पना, रोमनांच्या वारसाचा न्हास

२) प्राचीन जगातील प्रमुख धर्म

१४

पारसी (इराणी) धर्म, ख्रिश्चन धर्म, इस्लाम धर्म, हिंदुस्थानातील धर्म - जैन, बौद्ध आणि हिंदू

३) सरंजामशाही

१२

स्वरूप, सामाजिक जीवन, आर्थिक जीवन, श्रेणी व्यवस्था, मँनार शार्लमेन, धर्मयुद्धे, चर्च आणि राज्य यांच्यामधील संघर्ष

४) इस्लामिक सत्तांचा उदय आणि विकास

१२

अ) अरब : कला आणि स्थापत्य, तत्वज्ञान आणि साहित्य, वैज्ञानिक योगदान

ब) तुर्क : सेल्जुक, ऑटोमन, पूर्वेकडील रोमन साम्राज्याचा न्हास आणि अस्त

Books for study (Recommended for semester - I & II)

- 1) Lucas Henry, S.O., A Short History of Civilization, McGraw Hill Book Co.
- 2) Swain, J.E. : A History of World Civilization, Euresia Pub House, New Delhi, 1970.
- 3) Wallbank, Taylor and Balkey : Civilization Past and Present . Scott, Foreman and Co, Chicago, 1962.
- 4) Webster Hutton : History of Civilization Ancient and Medieval D.C. Health and Co. Boston, 1947.
- 5) Luigi Pareti : History of Mankind Vol. II, The Ancient World (UNESCO) ARPER-Row, New York, 1965.
- 6) Wells H.G. : Outline of History Cassette and Col., London, 1951.
- 7) पोतनीस आर.सी. आणि ओतुरकर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास
- 8) माटे म.श्री., प्राचीन भारतीय कला
- 9) कुलकर्णी अ.रा., प्राचीन भारत : इतिहास आणि संस्कृती (देशमुख प्रकाशन)

List of Substitute Subjects

(W.E.F. June, 2013)

F.Y.B.A. History - Old

Semester - I

HIS-G-101: History of Indian Freedom Movement (1857 - 1905)

Semester- II

HIS-G-201: History of Indian Freedom Movement (1905 - 1947)

History of Civilization - Old

Semester -I

HO-G -101: History of Civilization (Up to 1453A.D.)

Semester -II

HOC- G - 201: History of Civilization (Up to 1453A.D.)

F.Y.B.A. History - New

Semester - I

HIS-G-101: History of Indian Freedom Movement (1857 - 1905)

Semester -II

HIS-G-201: History of Indian Freedom Movement (1905 - 1947)

History of Civilization - New

Semester -I

HOC- G - 101: History of Civilization (From Stone Age to 1453A.D.)

Semester -II

HOC- G - 201: History of Civilization (From Stone Age to 1453A.D.)

**Dr.Madhukar V. Patil
Chairman,
Board of Studies in History,
North Maharashtra University, Jalgaon**

॥तृष्णा विजयोत्तमा नानज्योत॥

North Maharashtra University, Jalgaon

Revised Syllabus

For

S.Y.B.A.

Semester-III & IV

(w.e.f. June 2014)

**HISTORY
&
HISTORY OF CIVILIZATION**

S.Y.B.A. - HISTORY

SEMESTER-III

HIS 231(G-2) : Rise of Maratha Power (1630-1674)

HIS 232-A (S-1): Modern India (1757-1805)

OR

HIS 232- B (S-1): History of U.S.A. (1776-1914)

HIS 233(S-2) : History of Ancient India (B.C.3000 - B.C.400)

SEMESTER-IV

HIS 241 (G-2) : Rise of Maratha Power (1674-1707)

HIS 242-A (S-1): Modern India (1805-1857)

OR

HIS 242-B(S-1) : History of U.S.A. (1914-1970)

HIS 243 (S-2) : History of Ancient India (B.C.400 – A.D. 1206)

HISTORY OF CIVILIZATION

SEMESTER-III

HOC 231 (G-2): History of Civilization (1453-1815)

SEMESTER-IV

HOC 241(G-2) : History of Civilization (1453-1815)

S.Y.B.A. (SEMESTER-III)

HIS 231 (G-2): RISE OF MARATHA POWER (1630-1674)

Marks - 40 Periods – 52

UNIT-1. RISE OF THE MARATHA POWER - BACKGROUND. 14

- a) Political background.
  - b) Social and religious background.
  - c) Role of Shahaji, Jijabai and Dadoji Konddeo and Early activities of Shivaji.

UNIT-2. SHIVAJI'S RELATIONS WITH THE ADILSHAHI KINGDOM.

- a) Javali Incident
  - b) Afzalkhan Episode
  - c) Siddi Jauhar's expedition to Panhalakote

UNIT-3. SHIVAJI`S RELATIONS WITH THE MUGHALS.

- a) Invasion of Shahiste Khan
  - b) First Invasion of Surat
  - c) Expedition of Mirza Raje Jaisingh and the Treaty of Purandar
  - d) Visit to Agra and Escape
  - e) Struggle with the Mughals (1670-1673)

UNIT-4. SHIVAJI'S CORONATION 08

- a) First Coronation : Causes and Significance
  - b) Second Coronation

«**ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ** (ଆଜେ କାହାରେ)
HIS 231(G-2) : **ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକାରୀ** ^**ପାତ୍ର**(1630-1674)

गुण-40

तासिका-52

घटक १. मराठा सत्तेचा उदय -

14

- अ) राजकीय पार्श्वभूमी
  - ब) सामाजिक व धार्मिक पार्श्वभूमी
  - क) शहाजी राजे, जिजाबाई व दादोजी कोंडदेव यांची भूमिका आणि शिवार्जीच्या प्रारंभिक हालचाली.

घटक २. छत्रपती शिवाजी १४

- अ) जावळी प्रसंग
  - ब) अफजलखान प्रकरण
  - क) सिध्दी जौहरची पन्हाळा

घटक ३. छत्रपती शिवाजी महाराज- १०००

16

- †) जिहस्तेखानाची स्वारी
 20) आग्रा भेट व सुटका
 क) मिर्ना राजा जयसिंगाची मोहिम व पुरंदरचा तह
 ड) आग्रा भेट व सुटका
 ‡) आग्रा भेट व सुटका (1670-1673)

घटक ४. छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्यभिषेक

08

- अ) पहिला राज्यभिषेक : कारणे व महत्त्व
  - ब) दुसरा राज्यभिषेक

Books for Study & References

1. Aapte B.K. . A History of Maratha Navy and Merchant Ships
2. Brij Kishor . Tarabai and Her Times
3. Chitanis K.N. . Medieval Indian Ideas and Institutions
4. Chitanis K.N. . Socio Economical History of Medieval India
5. Desai S.V. . Social Life in Maharashtra under the Peshvas
6. Dr. Balkrishna . Shivaji The Great
7. Grant Duff . History of Marathas. Vol. I, II, III
8. Gune V.T. . Judicial System of the Marathas
9. Hatalkar V.G. . The Maratha & The French
10. Kadam V.S. . Maratha Confederacy
11. Kulkarni A.R. . Maharashtra in the Age of Shivaji
12. Kulkarni G.T..The Mughal.Maratha Relations. Twenty Five Fateful Years (1682-1707)
13. Mahajan T.T. . Court & Administration of Justice under Shivaji
14. Mujumdar R.C..The History and Culture of the Indian People The Maratha Supremacy.
15. Nadkarni R.V. . Rise and Fall of Maratha Empire
16. Pagadi Setu Madhavrao . Maratha . Mughal Relation (1680-1707)
17. Pagadi Setu Madhavrao . Shivaji
18. Parvate T.V. . Portuguese-Relationship
19. Pisurlekar Pandurang . Portuguese-Maratha Relations
20. Ranade M.G. . Rise of Maratha Power, Bombay, 1900
21. Sardesai G.S. . Main Currents of Maratha History
22. Sardesai G.S. . New History of Marathas. Vol. I, II, III
23. Sarkar J.N. . House of Shivaji
24. Sarkar J.N. . Shivaji & His Times
25. Sen S.N. . Administrative System of the Marathas
26. Sen S.N. . Foreign Biographies of Shivaji
27. Nilkanth.S..The Great Maratha Empire
28. Rande M.G.. Rise of Maratha Power
29. पवार जयसिंगराव - शिवाय अस्ति अस्ति अस्ति अस्ति अस्ति अस्ति अस्ति
30. पवार जयसिंगराव - महाराणी ताराबाई
31. पाटील सुलोचना - मराठ्यांच्या इतिहासाजील कर्तवगार स्त्रियां
32. महल्ले /पाटक - शिवाय अस्ति अस्ति अस्ति अस्ति
33. दिक्षित नि.सी. - मराठे व ब्रिटीशकालीन भारत
34. बिरादार टी.के. - शिवाय अस्ति अस्ति अस्ति
35. शिवाय अस्ति - महाराष्ट्रातील उपेक्षित किल्ल्यांचा इतिहास
36. शिवाय अस्ति - दुर्ग जागले जागले
37. बैसाणे अनिल / पाटक - मराठाकालीन समाज आणि अंधश्रद्धा
38. शिवाय अस्ति - शिवाय अस्ति
39. फाटक.न.र.(अनुवाद) - मराठ्यांच्या सत्तेचा उत्कर्ष
40. पवार जयसिंगराव - "शिवाय अस्ति अस्ति अस्ति अस्ति"
41. पवार जयसिंगराव - शिवाय अस्ति अस्ति अस्ति
42. पगडी सेतू माधवराव - मोगल आणि मराठे

43. पगडी सेतू माधवराव - हिंदवी स्वराज्य आणि मोगल
44. पगडी सेतू माधवराव - श्री राजा एक अभ्यास
45. पोतदार दत्तो वामन - श्री भाग- I,II ,मेहेंदले ,पूणे, १९९६
46. मेहेंदले गजानन भास्कर - राजा शिवछत्रपती ,खंड १,भाग- I,II ,मेहेंदले ,पूणे, १९९६
47. मार्डीकर मदन - श्री भाग- I,II
48. मध्ययुगीन महाराष्ट्र - सामाजिक व सांस्कृतिक इतिहास
49. राजवाडे वि.का. - मराठयांच्या इतिहासाची साधने (ऐतिहासिक प्रस्तावना)
50. रानडे म.गो. - श्री भाग- I,II
51. चिटणी कृ.ना. - मध्ययुगीन भारतीय संस्था आणि संकल्पना
52. देशपांडे प्र.न. - श्री भाग- I,II
53. देशपांडे प्र.न. - मराठा सत्तेचा उदय आणि अस्त
54. देशमुख मा.म. - युगप्रवर्तक शिवाजी आणि मराठयांची शौर्यगाथा
55. देव प्रभाकर - श्री भाग- I,II
56. श्री गापत्र (संपादक) - श्री भाग- I,II
57. शिवाजी आणि शिवयुग
58. जोशी शं. न. - मराठेकालीन समाजदर्शन
59. जोशी एस.एन. - अर्वाचीन महाराष्ट्रातील राज्यकार (१६०० - १६८०) पूणे, १९८०.
60. मराठा स्वराज्य संस्थापक श्री.शिवाजी महाराज
61. गड, कोट, दुर्ग आणि त्यांची वास्तु
62. पुण्यश्लोक छत्रपती शिवाजी
63. शिवाजी ६३ कलमी बखर
64. सरदेसाई गो.स. - मराठी रियासत, खंड १ ते ८, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई.
65. सरदार गं.बा. - संत वाडमयाची सामाजिक फलशृंती
66. सभासद कृष्णाजी अनंत - श्री भाग- I,II मुंचे चरित्र (सभासद बखर) संपादक - श.ना.नवरे
67. मराठयांचा प्रशासकीय, सामाजिक आणि आर्थिक इतिहास
68. कुलकर्णी अ.रा.- शिवकालीन महाराष्ट्र
69. केळुसकर - श्री भाग- I,II
70. कोलारकर श.गो. - मराठयांचा इतिहास शिवयुग ते मराठीशाहीच्या अस्तापर्यंत
71. काळे डी.झी - श्री भाग- I,II
72. खरे ग.ह., कुलकर्णी अ.रा.(संपादक) - मराठयांचा इतिहास खंड १ ते ३
73. ढवळे, बारगळ - श्री भाग- I,II (१६३० वर्षांपासून)
74. गायकवाड, थोरात, सरदेसाई, हनमाने - मराठेकालीन संस्था व विचार
75. गायकवाड, सुर्यवंशी, पाटील - शिवाजी आणि शिवकाल

HIS 232- A(S-1): MODERN INDIA (1757 – 1805)

MARKS - 40

PERIODS -52

UNIT-1. BRITISH RULE IN INDIA 13

- a) Political condition of India on the eve of the battle of plassey – A brief survey.
- b) The Battle of Plassey(1757) causes and Consequences
- c) The Battle of Buxar – its Consequences

UNIT-2. ESTABLISHMENT OF BRITISH RULE IN INDIA 13

- a) Dual Government
- b) Regulating Act- 1773
- c) Pitts India Act – 1784

UNIT-3. LAND REVENUE SYSTEM UNDER EAST INDIA COMPANY 13

- a) Land Revenue Policy
- b) Permanent settlement System
- c) Ryotwari System
- d) Mahalwari System

UNIT-4. RELATION BETWEEN THE EAST INDIA COMPANY AND INDIAN NATIVE POWERS- A BRIEF SURVEY 13

- a) Mysore
- b) Maratha
- c) Punjab
- d) Awadh

HIS 232- A (S-1): आधुनिक भारत (1757-1805)

गण. 40

तासिका. 52

घटक १. भारतातील ब्रिटिश सत्ता

13

घटक २. भारतात ब्रिटिश सत्तेचे दृढीकरण

13

- †) प्राचीन भूमिकाएँ
 ब) नियामक कायदा- 1773
 क) पिटसचा कायदा- 1784

घटक ३. ईस्ट इंडिया कंपनी कालीन जमीन महसूल पद्धति

13

- अ) जमीन महसूल विषयक धोरण
ब) कायमधारा पद्धति
क) रयतवारी पद्धति

घटक ४. ईस्ट इंडिया कंपनी व भारतीय एतशः (१००००००)

13

ମୁଣ୍ଡିଲୁହିରେ ଶାନ୍ତିକାଳୀନ ପରିବାର - ସଂକଷିପ୍ତ ଆଠାଵା

- ੴ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ > ੴ + ੩੦੦

Books for Study & References

1. Bagchi A. - Private Investments in India
  2. Bal Krishna - Commercial Relations between India & England
  3. Basu Vamandas - Ruin of India Trade & Industry
  4. C. Heimsath - Indian Nationalism & Hindu Social Reform
  5. Chandra Bipin - Modern India
  6. Desai A.R.- Peasant struggle in India
  7. Chaudhari K.N. (ed.) - The Economic Development of India under the East India Company (1814-1858)
  8. Data K.K. - Survey of India's Social Life and Economic Conditions in the 18th Century.
  9. Desai A.R. - Social Background of Indian Nationalism
  10. Dharma Kumar - Cambridge Economic History of India, Vol. II
  11. Dodwell H.H. (ed) - Cambridge History of India, Vol. V
  12. Dutt R.C. - Economic History of India
  13. Griffiths S.P. - The British Impact of India
  14. Gupta P.S. - Imperialism & British Labour
  15. Mahajan V.D. Modern Indian History
  16. Kope David - British Orientalism & the Bengal Renaissance the Dynamics of Indian Modernization (1713-1835)
  17. Mukharjee, Ramkrishna - Rise & Fall of East India Company
  18. Naik S.P. & Nurullah S. - History of Education in India during the British Period
  19. Joshi V.C. (ed) Rammohan And the process of modernisation in India
  20. Sarkar Sumit - Modern India
  21. Sen Sunil - Peasant Movements in India
  22. Tara Chand - History of Freedom Movement in India, Vol. II, III & IV
  23. मोरवंचीकर रा. श्री. - आधुनिक भारत
  24. देशपांडे प्र. न. - अर्वाचिन भारत (1713 ते 1795)
  25. वैद्य सुमन व कोठेकर शांता - आधुनिक भारताचा इतिहास (1757 ते 1857)
  26. कोलारकर शं. गो. - 100 वर्षांक भारताचा इतिहास
  27. कदम य. ना. - समग्र भारताचा इतिहास
  28. तांबोळी एन. एस. व पवार व्ही. पी. - आधुनिक भारत
  29. पाटील मधुकर - कंपनी सरकार कालीन खानदेश
  30. आचार्य धनंजय - 300 वर्षांचा भारत
  31. ठिंडोळी - ब्रिटीश कालीन खानदेश आणि दुष्काळ
  32. पाटील मधुकर आणि रघवेशी महेंद्र - 100 वर्षांचा

HIS 232-B (S-1): HISTORY OF USA (1776 – 1914)

MARKS - 40	PERIODS -52
UNIT-1. AMERICAN REVOLUTION	12
a) Colonial background b) War of Independence c) Making of constitution : issues, debates and nature	
UNIT-2. EVOLUTION OF AMERICAN DEMOCRACY	14
a) Jeffresonianism and Jacksonianism b) Role of Judiciary c) Manroe doctrine and it's Impact d) Limitations of the American democratice system :Blacks and Womens.	
UNIT-3. SECTIONAL CONFLICT AND CIVIL WAR	14
a) Causes of Conflict b) Plantation Economy c) Slave Society and Resitance d) Civil War : Lincoln's Role and Emancipation of Slavery.	
UNIT-4. PROGRESSIVE ERA	12
a) Theodore Roosevelt : Internal Admiistration and Foreign Policy. b) Woodrow Wilson : Internal Admiistration, Foreign Policy & Fourteen Principles c) USA and World War – I	

HIS 232 –B (S-1): अमरिकेचा इतिहास (1776-1914)

गण. ४०

तासिका. ५२

घटक. १ अमेरिकन राज्यक्रांती

†) अमेरिकन राज्यक्रांती
 २) राज्यघटना निर्मिती: स्विकार, “संघर्ष व यादवी युद्ध”
घटक. २ अमेरिकन लोकशाहीचे मुल्यमापन

अ) जेफरसनवाद व जॅक्सनवाद
 ब) न्यायसंरक्षणाची भुमिका
 क) मन्रांतरात व त्याचे परिणाम
 ड) अमेरिकन लोकशाही व्यवस्थेच्या निग्रो व स्त्रिया

घटक. ३ विभागीय संघर्ष व यादवी युद्ध

अ) संघर्षाची कारणे
 २) संघर्षाची कारणे + लिंकनची भुमिका
 क) गुलाम समाज आणि त्याला विरोध
 >) लिंकनची भुमिका व गुलामगिरीतुन मुक्तता

घटक. ४ प्रागतिक युग

†) अंतर्गत प्रशासन व परराष्ट्र धोरण
 ब) वुडो विल्सन : अंतर्गत प्रशासन, परराष्ट्र धोरण आणि चौदा तत्वे
 क) अमेरिका व पहिले जागतिक महायुद्ध

Books for Study & References

1. Andre, Maurois - A New History of the United States
2. Beard, Charles - An Economic Interpretation of the Constitution of the United States (Free Press, 1986)
3. Beard, Charles & Mury R. - History of the United States
4. Bemis, S.F.- A Diplomatic History of the United States
5. Bemis, S.F.- United States as a World Power
6. Black & Black - Contemporary America
7. Brown, Dee. - An Indian History of the American West, Bury My Heart at Wounded Knee (WSP, 1984)
8. Carnoll, Peter and David Noble -Free and Unfree : A New History of the United States
9. Commager - Oxford History of U.S.A.
10. Current, Williams & Friedel - A History of the United States Since 1865
11. Dulles, Foster R. - The United States Since 1865
12. Epson, H.W. - History of the United States America
13. Faulkner, H.U.- American Political & Social History
14. Faulkner, H.U.- Economic History of the United States of America
15. Foner, Eric - America's Black Past
16. Franklin, John Hope - From Slavery to Freedom (Knopf, 1979)
17. Friedel, Frank - America in the 20th Century
18. Grobb, Gerals and George A. Billias- Interpretation of American History : Patterns and Perspectives, 2 Vol. (Free Press, 1987)
19. Haries, Owen (ED.) - America's Purpose : New Vision of U.S. Foreign Policy (S.G.Wasani, New Delhi -1991)
20. Hick, John D. -The Federation Union : A History of U.S.A. Since 1865
21. Hofstadter, Richard - The Age of Reform Bryan to FDR (Random, 1960)
22. Kaushik, R.P. - Significant Themes in American History (Ajantha, Delhi, 1983)
23. Kennedy, David M., Thomas Bailey and Mel Piehl - The Brief American Pageant (Health & Co., 1986)
24. Kristol, Irving, Gordon Wood al. - America's Continuing Revolution (Am. Enterprises, 1975)

25. La, Feber, Walter - America, Russia & The World War, 1945-1990, (McGraw Hill Inc., 1991)
26. Parkes, H.B. - The United States - A History
27. Pratt - W.A. - History of the United States Foreign Policy
28. Randall, James etc. - The Civil War and Reconstruction (Health & Co., 1969)
29. Schiesinger - The Rise of Modern America
30. Shihan, Donald - The Making of American History : The Emergence of a Nation, Vol. I & II
31. Spanier, John - American Foreign Policy Since World War-II
32. Stmap, Kenneth - The Peculiar Institution, Slavery in the Ante-bellum South (Random, 1989)
33. Swami / Pandey - History of America
34. Tripathi, Dwijendra and S.C.Tiwari - Themes and Perspectives in American History
35. Turner, Frederick Jackson - The Frontier in American History (Krieger, 1976)
36. अमेरिका - युद्धोत्तर अमेरिका - टूमन ते बुश, मंगल प्रकाशन, कोल्हापूर, 2002
37. डॉ. वक्काणी नि. आ. - आधुनिक अमेरिकेचा इतिहास.
38. डॉ. कठारे अनिल - आधुनिक अमेरिका (1776-1990), कल्पना प्रकाशन, नांदेड, 1996
39. डॉ. कठारे अनिल - जागतिक घडामोर्डीचा इतिहास, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, 1999
40. देशपांडे सुधाकर - अमेरिकेचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, 1971
41. देवधर य. ना. - अमेरिकेचा इतिहास
42. भवरे ना. गो. व देवपूजारी मु. बा. - † अमेरिकेचा इतिहास, नागपूर, 1973
43. गोरे ना. ग. - अमेरिकेच्या संघराज्याचा इतिहास
44. कदम य. न. - आधुनिक जग, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, 2001
45. कोठेकर शांता - अमेरिकेच्या संघराज्याचा इतिहास
46. कामत अशोक - भ्रष्टीय महायुद्धानंतरचे जग
47. कुलकर्णी शिल्पा - अमेरिकेचा इतिहास
48. अकलुजकर - अमेरिकेचा इतिहास

HIS 233 (S-2): HISTORY OF ANCIENT INDIA (BC. 3000 – BC. 400)

MARKS – 40

PERIODS -52

UNIT-1. SOURCES **14**

- a) Literary
- b) Archaeological
- c) Epigraphical
- d) Numismatics

**UNIT-2. THE HARRAPPAN CIVILIZATION
(INDUS VALLEY)** **14**

- a) Origin & Extent
- b) Characteristics Features
- c) Socio-Economic and Religious Life
- d) Decline of Harrappan Civilization (Indus Valley)

UNIT-3. VEDIC AGE **12**

- a) Vedic Literature
- b) Political & Social Life
- c) Economical & Religious Life

UNIT-4. BUDDHIST ERA **12**

- a) Janapadas & Mahajanapadas
- b) Gautam Buddha : Buddhism & its doctrines
- c) Vardhaman Mahavir : Jainism & its doctrines

HIS 233 (S-2) प्राचीन भारताचा इतिहास (१.०३००-१.०१००)

गुण. ४०

तासिका. ५२

घटक. १ साधने

14

- अ) वाड्यमयीन
- २०) ~~वृत्तिमयीन~~
- क) शिलालेखीय
- ड) नाणकशास्त्री

घटक. २ हडाप्पा (सिंधु) संस्कृती

14

- †) ~~वृषभास्त्री~~
- ब) ठळक वैशिष्ट्ये
- क) सामाजिक, आर्थिक व धार्मिक जीवन
- ड) हडाप्पा (सिंधु) संस्कृतीचा न्हास

घटक. ३ वैदिक काळ

12

- अ) वैदिक वाड्यमय
- ब) राजकीय व सामाजिक जीवन
- क) ठळक व धार्मिक जीवन

घटक. ४ बार्मी काळ

12

- अ) जनपदे व महाजनपदे
- २०) ~~गोदावरी नदी : गोदावरी त्यांची शिकवण~~
- क) वर्धमान महावीर : जैन धर्म व त्यांची शिकवण

Books for Study & References

1. मोरवंचीकर रा.म. - प्राचीन भारताचा इतिहास
2. श्री विजय शर्मा - प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास
3. श्री विजय शर्मा - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
4. "प्राचीन भारताचा इतिहास"
5. दिक्षीत वि. शि. - प्राचीन भारताचा इतिहास
6. भिडे गजानान - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
7. देव प्रभाकर - प्राचीन भारताचा इतिहास
8. देगलूरकर व डॉ वल्लीकर - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
9. जामखेडकर अर्राविंद, पाठक अरुणचंद्र - प्राचीन भारताचा इतिहास
10. डॉ. विजय शर्मा - प्राचीन भारताचा इतिहास
11. भाडवलकर एस.एस. - प्राचीन भारताचा इतिहास
12. विजय शर्मा - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
13. शिंगारे अनिल - प्राचीन भारताचा इतिहास
14. गायधनी व राहुरकर - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
15. कठरे अनिल - प्राचीन 3000-1000 ई.पू.सं.स्कृती
16. गौडेश्वरी शर्मा - 3000-1000 ई.पू.सं.स्कृती
17. तांबे /काटदरे - प्राचीन भारत
18. वैद्य नि.वी.-हर्ष व तत्कालीन समाज
19. देशमुख मा.म.- प्राचीन भारताचा इतिहास
20. फडणवीस चंद्रशेखर - प्राचीन व मध्ययुगीन भारत
21. विजय शर्मा - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
22. रतिभानुसिंग -प्राचीन भारत का राजनीतीक एवम सांस्कृतिक इतिहास

Book for Reference

1. Bashma A.L. - Studies in Indian Culture
2. Bhattacharya N.N. - Ancient Indian Rituals and their Social Contents, 2nd ed. (Delhi, Manohar, 1996)
3. Gupta P.L. - Coins 4th ed. (Delhi, 1996)
4. Gurye G.S. - Vedic India, Bombay, Popular Publication, 1979
5. Kosambi D.D. - The Culture and Civilization of Ancient India in Historical Outline
6. Mahajan V.D. - Ancient India

7. Moti Chandra - Trade & Trade Routes in Ancient India (Abhinan Publications, New Delhi, 1977)
  8. Ramsharan Sharma - Ancient India
  9. Mujumdar R.C. - Ancient India
  10. Mujumdar R.C. - History & Culture of Indian People, Vol. I to V
  11. Mujumdar R.C. - Vakataka, Gupta Age.
  12. Mukharjee B.N. - Rise and Fall of the Kushna Empire (Kolkata, Firma KLM, 1988)
  13. Mukharjee V.A. - Early History of India
  14. Possehl G.L. (ED.) - Ancient Cities of the Indus (Delhi, Vikas, 1979)
  15. Raichaudhari Tapan, Irfan Habib - Cambridge Economic History of India, Vol.I
  16. Raychaudhuri H.C. - Political History of Ancient India
  17. Sahu B.P. (ED.) - Land System of Rural Society in Early India (Delhi, Manohar, 1997)
  18. Shastri K.A.N. - History of South India
  19. Shastri N.A. - A Comprehensive History of India, Vol. I-III
  20. Rao V.D. Ancient Indian History And Culture .
  21. Shrivastava Balram - Trade and Commerce in Ancient Times from Earliest Times to 1300 A.D.
  22. Thapar Romila - Ancient Indian Social History, Some Interpretations
  23. Thapar Romila - History of India
  24. Thapar Romila - Interpreting Early India, Delhi, OUP, 1992
  25. Thapar Romila - Recent Perspectives of Early Indian History
  26. Tripathi R.S. - History of Ancient India
  27. Wheeler R.E.M. - The Indus Civilization
  28. विद्यालंकार सत्यकेतू - प्राचीन भारतीय कला
  29. डांगे सिधू - जैन धर्म आणि तत्व-गान
  30. डांगे सिधू - बौद्ध धर्म आणि तत्व-गान
  31. विद्यालंकार सत्यकेतू - प्राचीन भारत का इतिहास (हिंदी)
  32. अशोक, अशोक - अशोक आणि मौर्याचा इतिहास
  33. जोशी लक्ष्मणशास्त्री - वैदिक संस्कृतीचा विकास
  34. केळकर न. चि. - संस्कृती संगम
  35. कौसांबी धर्मानंद - प्राचीन भारतीय समाज संस्कृती वर्णन
-

S.Y.B.A. (SEMESTER-IV)

HIS 241 (G-2): RISE OF MARATHA POWER (1674 -1707)
Marks . 40 **Periods . 52**

UNIT-1. KARNATAKA EXPEDITION .	06
a) Causes	
b) Consequences	
UNIT-2. RELATIONS WITH FOREIGN POWERS	12
a) The Siddis	
b) The Portuguese	
c) The English	
UNIT-3. CHHATRAPATI SHIVAJI MAHARAJ : ADMINISTRATION AND POLICY	16
a) Civil Administration	
b) Military System	
c) Religious Policy	
d) Role about women's	
e) Water planning and Policy of cultivators	
UNIT-4. MARATHA WAR OF INDEPENDENCE	18
a) Chhatrapati Sambhaji : Career and Achievements	
b) Role of Maharani Yesubai	
c) Chhatrapati Rajaram	
d) Role of Ramchandrapant Amatya, Maharani Tarabai, Santaji Ghorpade and Dhanaji Jadhav.	

२४० (१६७४ -१७०७)

HIS 241 (G-2) : १६७४-१७०७

गुण. ४०

तासिका. ५२

घटक. १ कर्नाटक मोहिम

06

- अ) कारणे
- ब) परिणाम

घटक. २ परकिय सत्तांशी संबंध

12

- †) शासन
- ब) पोर्टुगीज
- क) इंग्रज

घटक. ३ छत्रपती शिवाजी महाराजः प्रशासन आणि धोरण

16

- अ) मुलकी प्रशासन
- ब) लष्करी व्यवस्था
- क) धार्मिक धोरण
- >) शिवाजीची भूमिका
- ‡) नियोजन आणि शेतकऱ्यांविषयी धोरण

घटक. ४ मराठ्यांचे स्वातंत्र्य युद्ध

18

- †) "पुढीचा अवृत्त: कारकिर्द आणि कामगिरी
- ब) महाराणी येसुबाईची भूमिका
- क) "पुढीचा अवृत्त
- ड) रामचंद्रपत अमात्य, महाराणी ताराबाई, संताजी घोरपडे व धनाजी जाधव यांची भूमिका

Books for Study & References

42. पगडी सेतू माधवराव - मोगल आणि मराठे

43. पगडी सेतू माधवराव - हिंदवी स्वराज्य आणि मोगल

44. पगडी सेतू माधवराव - खंड १, एक अभ्यास

45. पोतदार दत्तो वामन - खंड १, अधिकार, पूर्णे, १९९६

46. मेहेदले गजानन भास्कर - राजा शिवछत्रपती, खंड १, भाग- I, II, अधिकार, पूर्णे, १९९६

47. मार्डीकर मदन - अधिकार, पूर्णे, १९९६

48. मध्ययुगीन महाराष्ट्र - सामाजिक व सांस्कृतिक इतिहास

49. राजवाडे वि.का. - मराठयांच्या इतिहासाची साधने (ऐतिहासिक प्रस्तावना)

50. नडे म.गो.- अधिकार, अधिकार, अधिकार

51. चिटणी कृ.ना. - मध्ययुगीन भारतीय संस्था आणि संकल्पना

52. देशपांडे प्र.न. - अधिकार, अधिकार, अधिकार

53. देशपांडे प्र.न. - मराठा सत्तेचा उदय आणि अस्त

54. देशमुख मा.म. - युगप्रवर्तक शिवाजी आणि मराठयांची शौर्यगाथा

55. देव प्रभाकर - अधिकार, अधिकार

56. तांबू, तांबू, तांबू - तांबू (संपादक) - अधिकार

57. तांबू, तांबू, तांबू - शिवाजी आणि शिवयुग

58. जोशी शं. न. - मराठेकालीन समाजदर्शन

59. जोशी एस.एन. - अर्वाचीन महाराष्ट्रातील राज्यकारभाराचा अभ्यास (१६०० - १६८०) पूर्णे, १९८०.

60. मराठा स्वराज्य संस्थापक श्री.शिवाजी महाराज

61. गड, कोट, दुर्ग आणि त्यांची वास्तु

62. पुण्यश्लोक छत्रपती शिवाजी

63. शिवाजी ६१ कलमी बखर

64. सरदेसाई गो.स. - मराठी रियासत, खंड १ ते ८, पॉप्युलर प्रकाशन मुंबई.

65. सरदार गं.बा. - संत वाड्मयाची सामाजिक फलशृंती

66. सभासद कृष्णाजी अनंत - शिवप्रभुंचे चरित्र (सभासद बखर) संपादक - श.ना.नवरे

67. मराठयांचा प्रशासकिय, सामाजिक आणि आर्थिक अधिकार

68. कुलकर्णी अ.रा.- शिवकालीन महाराष्ट्र

69. केळुसकर - अधिकार, अधिकार, अधिकार

70. कोलारकर श.गो. - मराठयांचा इतिहास शिवयुग ते मराठीशाहीच्या अस्तापर्यंत

71. काळे डी.व्ही - अधिकार, अधिकार, अधिकार

72. खरे ग.ह., कुलकर्णी अ.रा.(संपादक) - मराठयांचा इतिहास खंड १ ते ३

73. ढवळे, बारगळ - अधिकार, पूर्णे (1630 व्ही 1818)

74. गायकवाड, थोरात, सरदेयाई, हनमाने - मराठेकालीन संस्था, अधिकार

75. गायकवाड, सर्यवंशी, पाटील - शिवाजी आणि शिवकाळी

HIS 242-A (S-1) MODERN INDIA (1805-1857)

MARKS - 40

PERIODS -52

UNIT-1. EXPANSION POLICY OF EAST INDIA COMPAY 14

- a) Lord Wellesley and his policy of Subsidiary Alliance
(Tainati Fauj)
- b) Lord Dalhausis and his policy of annexation and lapse
- c) Reforms introduced by William Bentinck and Lord Dalhausis

UNIT-2. ECONOMIC POLICY OF EAST INDIA COMPAY 14

- a) Industrial Policy
- b) Destruction of handicraft industries
- c) Commercial Policy : Free trade, Terriff policy
- d) Economic Drain of India

UNIT-3. INDIAN RENAISSANCE 10

- a) Causes of Indian Renaissance
- b) Role of Raja Rammohan Roy

UNIT-4. REVOLT OF 1857 14

- a) Causes
- b) Consequences
- c) Failure

HIS 242- A (S-1): आधुनिक भारत (1805 -1857)

गण. ४०

तासिका. ५२

घटक. १ ईस्ट इंडिया कंपनीचे विस्तारवादी धोरण

14

†) »ବ୍ୟାପକ ଧୋରଣ ଯୁଦ୍ଧରେ ସହାୟକ ମୈତ୍ରୀ କରାର ଧୋରଣ (ତୈନାତି ଫୌଜ)

२०) »डलहोसी व त्याचे खालसाकरण व विलीनीकरणाचे धोरण क) विल्यम बेंटीक व लॉर्ड डलहोसी यांनी राबविलेल्या सुधारणा

घटक. २ ईस्ट इंडिया कंपनीचे आर्थिक धोरण

14

अ) औद्योगिक धोरण

ब) हस्त उद्योगाचा न्हास

का।) व्यापार विषयक धोरण : मुक्त व्यापार, जकात धोरण

ड) भारताचे आर्थिक शोषण

घटक. ३ भारतीय प्रबोधन

10

अ) भारतीय प्रबोधनाची कारणे

ब) राजा राममोहन रॉय यांची भूमिका

घटक. ४ १८५७ चा उठाव

14

अ) कारणे

ब) परिणाम

का) त्-ूू०००

Books for Study & References

33. Bagchi A. - Private Investments in India
34. Bal Krishna - Commercial Relations between India & England
35. Basu Vamandas - Ruin of India Trade & Industry
36. C. Heimsath - Indian Nationalism & Hindu Social Reform
37. Chandra Bipin - Modern India
38. Desai A.R.- Peasant struggle in India
39. Chaudhari K.N. (ed.) - The Economic Development of India under the East India Company (1814-1858)
40. Data K.K. - Survey of India's Social Life and Economic Conditions in the 18th Century.
41. Desai A.R. - Social Background of Indian Nationalism
42. Dharma Kumar - Cambridge Economic History of India, Vol. II
43. Dodwell H.H. (ed) - Cambridge History of India, Vol. V
44. Dutt R.C. - Economic History of India
45. Griffiths S.P. - The British Impact of India
46. Gupta P.S. - Imperialism & British Labour
47. Mahajan V.D. Modern Indian History
48. Kope David - British Orientalism & the Bengal Renaissance the Dynamics of Indian Modernization (1713-1835)
49. Mukharjee, Ramkrishna - Rise & Fall of East India Company
50. Naik S.P. & Nurullah S. - History of Education in India during the British Period
51. Joshi V.C. (ed) Rammohan And the process of modernisation in India
52. Sarkar Sumit - Modern India
53. Sen Sunil - Peasant Movements in India
54. Tara Chand - History of Freedom Movement in India, Vol. II, III & IV
55. मोरवंचीकर रा. श्री. - आधुनिक भारत
56. शृंगारे प्र. न. - अर्वाचिन भारत (1713 ते 1795)
57. वैद्य सुमन व कोठेकर शांता - आधुनिक भारताचा इतिहास (1757 ते 1857)
58. कोलारकर शं. गो. - आधुनिक भारताचा इतिहास
59. कदम य. ना. - समग्र भारताचा इतिहास
60. यशोव्ली एन. एस. व पवार व्ही. पी. - आधुनिक भारत
61. पाटील मधुकर - कंपनी सरकार कालीन खानदेश
62. आचार्य धनंजय - ३००,८००,५५०,०००
63. विंबोळी - ब्रिटीश कालीन खानदेश आणि दुष्काळ

HIS 242 B (S-1): HISTORY OF USA (1914-1970)

MARKS - 40

PERIODS - 52

UNIT-1. AMERICA BETWEEN TWO WORLD WARS 14

- a) Prosperity and Depression (1920 -1930)
- b) New Deal and Franklin D. Roosevelt
- c) Foreign Policy

UNIT-2. WORLD WAR- II AND AFTERMATH 14

- a) Entry in World War : II and it's Consequences
- b) Domestic issues during Truman and
Eisenhouwer administration
- c) Kendi and Jonsan administration
- d) U.S.A. and Vietnam War

UNIT-3. CIVIL RIGHTS MOVEMENT 14

- a) Civil Rights Movement
- b) Youth Movements
- c) Dr. Martin Luther King

UNIT-4. RELATION BETWEEN USA AND INDIA 10

- a) Diplomatic Relations
- b) Economical Relations.

HIS 242 -B (S-1): अमेरिकेचा इतिहास (1914-1970)

गुण. ४०

तासिका. ५२

घटक. १ दोन जागतिक महायुद्धांची अमेरिका	12
अ) वैभवाचा काळ व मंदी (१९२०-३०)	
ब) न्यूडील व फ्रॅकलिन डी रूट	
क) परराष्ट्र धोरण	
घटक. २ दुसरे जागतिक महायुद्ध आणि त्यानंतरचा परिपाक	14
†) प्रॅ॒०८० या जागतिक महायुद्धात प्रवेश व त्याचे परिणाम	
ब) ट्रुमन व आयसेन हॉवर यांच्या प्रशासन काळातील अंतर्गत धोरण	
क) केनडी व जॉन्सन यांचे प्रशासन	
>॥ † अ॒रिका आणि व्हिएतनाम युद्ध॥	
घटक. ३ मानवी हक्क चळवळ	14
अ) मानवी हक्क चळवळ	
ब) युवकांच्या चळवळी	
क) डॉ. मार्टिन ल्युथर किंग	
घटक. ४ अमेरिका व भारत यांच्यातील संबंध	10
अ) राजनैतिक संबंध	
ब) आर्थिक संबंध	

Books for Study & References

1. Andre, Maurois - A New History of the United States
2. Beard, Charles - An Economic Interpretation of the Constitution of the United States (Free Press, 1986)
3. Beard, Charles & Mury R. - History of the United States
4. Bemis, S.F.- A Diplomatic History of the United States
5. Bemis, S.F.- United States as a World Power
6. Black & Black - Contemporary America
7. Brown, Dee. - An Indian History of the American West, Bury My Heart at Wounded Knee (WSP, 1984)
8. Carnoll, Peter and David Noble - Free and Unfree : A New History of the United States
9. Commager - Oxford History of U.S.A.
10. Current, Williams & Friedel - A History of the United States Since 1865
11. Dulles, Foster R. - The United States Since 1865
12. Epson, H.W. - History of the United States America
13. Faulkner, H.U.- American Political & Social History
14. Faulkner, H.U.- Economic History of the United States of America
15. Foner, Eric - America's Black Past
16. Franklin, John Hope - From Slavery to Freedom (Knopf, 1979)
17. Friedel, Frank -America in the 20th Century
18. Grobb, Gerals and George A. Billias- Interpretation of American History : Patterns and Perspectives, 2 Vol. (Free Press, 1987)
19. Haries, Owen (ED.) - America's Purpose : New Vision of U.S. Foreign Policy (S.G.Wasani, New Delhi -1991)
20. Hick, John D. - The Federation Union : A History of U.S.A. Since 1865
21. Hofstadter, Richard - The Age of Reform Bryan to FDR (Random, 1960)
22. Kaushik, R.P. - Significant Themes in American History (Ajantha, Delhi, 1983)
23. Kennedy, David M., Thomas Bailey and Mel Piehl - The Brief American Pageant (Health & Co., 1986)

24. Kristol, Irving, Gordon Wood al. - America's Continuing Revolution (Am. Enterprises, 1975)
25. La, Feber, Walter - America, Russia & The World War, 1945-1990, (McGraw Hill Inc., 1991)
26. Parkes, H.B. - The United States - A History
27. Pratt - W.A. - History of the United States Foreign Policy
28. Randall, James etc. - The Civil War and Reconstruction (Health & Co., 1969)
29. Schiesinger - The Rise of Modern America
30. Shihan, Donald - The Making of American History : The Emergence of a Nation, Vol. I & II
31. Spanier, John - American Foreign Policy Since World War-II
32. Stmap, Kenneth - The Peculiar Institution, Slavery in the Ante-bellum South (Random, 1989)
33. Swami / Pandey -History of America
34. Tripathi, Dwijendra and S.C.Tiwari - Themes and Perspectives in American History
35. Turner, Frederick Jackson - The Frontier in American History (Krieger, 1976)
36. अमेरिका - युद्धोत्तर अमेरिका - टूमन ते बुश, मंगल प्रकाशन, कोल्हापूर, 2002
37. डॉ. वक्काणी नि. आ. - आधुनिक अमेरिकेचा इतिहास.
38. डॉ. कठारे अनिल - आधुनिक अमेरिका (1776-1990), कल्पना प्रकाशन, नांदेड, 1996
39. डॉ. कठारे अनिल - जागतिक घडामोर्डीचा इतिहास, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, 1999
40. देशपांडे सुधाकर - अमेरिकेचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, 1971
41. देवधर य. ना. - अमेरिकेचा इतिहास
42. अमेरिका - + अमेरिका
43. भवरे ना. गो. अमेरिका, १९५०-१९७० - अमेरिकेचा इतिहास, नागपूर, 1973
44. गोरे ना. ग. - अमेरिकेच्या संघराज्याचा इतिहास
45. कदम य. न. - आधुनिक जग, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, 2001
46. कोठेकर शांता - अमेरिकेच्या संघराज्याचा इतिहास
47. कामत अशोक - वितीय महायुद्धानंतरचे जग
48. कुलकर्णी शिल्पा - अमेरिकेचा इतिहास
49. अकलुजकर - अमेरिकेचा इतिहास

**HIS 243 (S-2): HISTORY OF ANCIENT INDIA
(BC. 400 - AD. 1206)**

MARKS - 40	PERIODS -52
UNIT-1. THE MAURYAN EMPIRE	14
a) Chandra Gupta & its Achievement b) Ashoka & its Achievement c) Administration, Social & Economical Life d) Decline of Mauryan Empire	
UNIT-2. POST MAURYAN PERIOD	14
a) Shunga, Kanya, Kushana & Satavahana Dynasty b) The Age of Gupta's : Political , Social, and Economical Condition c) Vakatakas & their achievement	
UNIT-3. HARSHAVARDHANA	10
a) Achievements b) Administration c) Religious Policy	
UNIT-4. SOUTH INDIA	14
a) Dynasties in South India and their achievements i) Rashtrakutas ii) Chalukyas iii) Pallavas b) Sangam Age c) Cholas dynasty: Administrative and cultural achievements.	

HIS 243 (S-2) प्राचीन भारताचा इतिहास (१००००-१२०६)

गुण. ४०

तासिका. ५२

घटक. १ *प्राचीन भारत*

14

- अ) सम्राट चंद्रगुप्त व त्यांची कामगिरी
- ब) सम्राट अशोक व त्यांची कामगिरी
- क) प्रशासन, सामाजिक व आर्थिक जीवन
- >ii) *प्राचीन भारत एवं आशीर्वाद*

घटक. २ मौर्योत्तर काळ

14

- अ) शुंग, कणव, कुशाण व सातवाहन घराणे
- ब) गुप्त कालखंड : राजकीय, सामाजिक व आर्थिक स्थिती
- क) वाकाटक आणि त्यांची कामगिरी

घटक. ३ सम्राट हर्षवर्धन

10

- अ) कामगिरी
- ब) प्रशासन
- क) धार्मिक धोरण

घटक. ४ दक्षिण भारत

14

- अ) दक्षिण भारतातील घराणे व त्यांची कामगिरी
  - i) राष्ट्रकृष्ण
  - ii) “*प्राचीन भारत*
  - iii) *संगम युग* : (कालखंड)
- ब) संगम युग : (कालखंड)
- क) चोल घराणे : प्रशासकीय व सांस्कृतिक कामगिरी

Books for Study & References

1. मोरवंचीकर रा.म. - प्राचीन भारताचा इतिहास
  2. शृंगेर खण्ड - प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास
  3. देव व राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
  4. "शृंगेर" - प्राचीन भारताचा इतिहास
  5. दिक्षीत वि. शि. - प्राचीन भारताचा इतिहास
  6. भिंडे गजानान - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
  7. देव प्रभाकर - प्राचीन भारताचा इतिहास
  8. देगलूरकर व डॉ. ढवळीकर - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
  9. जामखेडकर अरविंद, पाठक अरुणचंद्र - प्राचीन भारताचा इतिहास
  10. शृंगेर खण्ड - प्राचीन भारताचा इतिहास
  11. भाडवलकर एस.एस. - प्राचीन भारताचा इतिहास
  12. कांडव खण्ड - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
  13. शिंगारे अनिल - प्राचीन भारताचा इतिहास
  14. गायधनी व राहुरकर - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
  15. कठारे अनिल - प्राचीन भारताचा इतिहास
  16. गोदावरी खण्ड - संस्कृती
  17. तांबे / काटदरे - प्राचीन भारत
  18. वैद्य नि.वी. - हर्ष व तत्कालीन समाज
  19. देशमुख मा.म. - प्राचीन भारताचा इतिहास
  20. फडणवीस चंद्रशेखर - प्राचीन व मध्ययुगीन भारत
  21. शृंगेर खण्ड - प्राचीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास
  22. रतिभानुसिंग - प्राचीन भारत का राजनितीक एवम सांस्कृतिक इतिहास

Book for Reference

1. Bashma A.L. - Studies in Indian Culture
  2. Bhattacharya N.N. - Ancient Indian Rituals and their Social Contents, 2nd ed. (Delhi, Manohar, 1996)
  3. Gupta P.L. - Coins 4th ed. (Delhi, 1996)
  4. Gurye G.S. - Vedic India, Bombay, Popular Publication, 1979
  5. Kosambi D.D. - The Culture and Civilization of Ancient India in Historical Outline

6. Mahajan V.D. - Ancient India
7. Moti Chandra - Trade & Trade Routes in Ancient India (Abhinan Publications, New Delhi, 1977)
8. Ramsharan Sharma - Ancient India
9. Mujumdar R.C. - Ancient India
10. Mujumdar R.C. - History & Culture of Indian People, Vol. I to V
11. Mujumdar R.C. - Vakataka, Gupta Age.
12. Mukharjee B.N. - Rise and Fall of the Kushna Empire (Kolkata, Firma KLM, 1988)
13. Mukharjee V.A. - Early History of India
14. Possehl G.L. (ED.) - Ancient Cities of the Indus (Delhi, Vikas, 1979)
15. Raichaudhari Tapan, Irfan Habib - Cambridge Economic History of India, Vol.I
16. Raychaudhari H.C. - Political History of Ancient India
17. Sahu B.P. (ED.) - Land System of Rural Society in Early India (Delhi, Manohar, 1997)
18. Shastri K.A.N. - History of South India
19. Shastri N.A. - A Comprehensive History of India, Vol. I-III
20. Rao V.D. Ancient Indian History And Culture .
21. Shrivastava Balram - Trade and Commerce in Ancient Times from Earliest Times to 1300 A.D.
22. Thapar Romila - Ancient Indian Social History, Some Interpretations
23. Thapar Romila - History of India
24. Thapar Romila - Interpreting Early India, Delhi, OUP,1992
25. Thapar Romila - Recent Perspectives of Early Indian History
26. Tripathi R.S. - History of Ancient India
27. Wheeler R.E.M.- The Indus Civilization
28. ठापर रोमिला - प्राचीन भारतीय कला
29. डांगे सिंधू - जैन धर्म आणि तत्व-गान
30. डांगे सिंधू - बोध्द धर्म आणि तत्व-गान
31. विद्यालंकार सत्यकेतू - प्राचीन भारत का इतिहास (हिंदी)
32. एशोक, अशोक - अशोक आणि मौर्याचा राजा
33. जोशी लक्ष्मणशास्त्री - वैदिक संस्कृतीचा विकास
34. केळकर न. चि. - ऐकृती संगम
35. कौसांबी धर्मानंद - प्राचीन भारतीय समाज संस्कृती वर्णन

*****

S.Y.B.A. (SEMESTER - III)

HISTORY OF CIVILIZATION

HOC-231 (G-2) : HISTORY OF CIVILIZATION (1453-1815)

Mark-40

Periods-52

UNIT-01. THE RENAISSANCE.	16
a) Causes	
b) Literature	
c) Art and Architecture	
UNIT-02. THE REFORMATION.	12
a) Causes	
b) Consequences	
UNIT-03. COUNTER REFORMATION.	10
a) Role of Ignition Loyola	
b) Council of Trent	
UNIT-04. GEOGRAPHICAL DISCOVERIES.	14
a) Colonialism of Portuguese, Spanish, English and French	
b) Growth of Trade and Commerce	

«१०३०० (१८५० ई०)
संस्कृतीचा इतिहास

HOC-231 (G-2) : संस्कृतीचा इतिहास (1453-1815)

गुण-४०

तासिका-52

घटक- 1. १०००

16

- अ) कारणे
- २०) ३०० ई०५०
- क) कला व स्थापत्य

घटक-२. सुधारणा चळवळ

12

- अ) कारणे
- ब) परिणाम

घटक-३. १०००- सुधारणा

10

- †) इग्नेशियन लायोला यांची भूमिका
- २०) ट्रिट्यूड ऑफ़

घटक-४. भौगोलिक शोध

14

- अ) पोर्टुगीज, अंग्रेज, इंग्रज व फ्रेंच प्रोविन्स आणि उदीमचा विकास
- २०) ३५००० आणि उदीमचा विकास

Books for Study & References

1. Davies - World History
2. Loon, H.Ven - The Study of Mankind
3. Lukas Henry S.- A Short History of Civilization
4. Swain J.E. - A History of World Civilization
5. Wallbank - Taylor and Balkey - Civilization Past and Present
6. Wells H.G. - Outline of History
7. सिरसीकर व. म. - आधुनिक जग
- 8 . ओतुरकर, पोतनिस, महाजन - जगाचा संक्षिप्त इतिहास, भाग - 2
9. करणे अनिल - आधुनिक जग, कल्पना प्रकाशन
10. करणे अनिल - जागतिक घडामोडीचा इतिहास, कल्पना प्रकाशन, नांदेड 1999
11. दृष्टिपूर्ण - जगाचा इतिहास

Books for Reference

1. Benton Christopher and Wolff - A History of Civilization, Vol. II
2. Burns - Western Civilization
3. Duan Will - The Story of Civilization (Relevant Volumes)
4. Hayes - Cultural History of Europe
5. Jacques Pierence - The Tides of History
6. Modell Solomon - A History of the Western World Vols. II
7. Toyanbee A.J. - Mankind and Mother Earth
8. Turner Ralph - The Great Cultural Tradition, 2 Vols.

HISTORY OF CIVILIZATION

HOC-241 (G-2) : HISTORY OF CIVILIZATION (1453-1815)

Mark-40

Periods-52

UNIT-01. GRAND MONARCHS PERIOD. 14

- a) Grand Monarchs: Henry-VIII, Queen Elizabeth-I, Louis-XIV, Fredrick the Great, Peter the Great, Prince Joseph-II, Akbar the Great.
- b) Socio-Economic and Cultural Development under the Grand Monarchs

UNIT-02. THE WESTERN COLONIAL EXPANSION SCIENCE AND TECHNOLOGY. 14

- a) The Western Colonial Expansion in the 17th and 18th centuries
- b) Science and Technology in the 17th and 18th centuries

UNIT-03. AMERICAN WAR OF INDEPENDENCE 10

- e) Background : Socio-economic and intellectual
- f) Consequences

UNIT-04. FRENCH REVOLUTION 14

- a) Background : Socio-economic and intellectual
- b) Consequences
- c) Napoleon Bonaparte : Internal reforms and contribution to European Culture.

«ВІДОЗАДОВІДЕНО»

HOC-241(G-2) : संस्कृतीचा इतिहास (1453-1815)

गण-४०

तासिका-52

घटक-1: ~~०५०~~ नृपतींचा काळ

14

- †) योन नृवीर - योनारी, राणी एली-योन, "योन" »योन फ्रेडरिक द ग्रेट, पीटर द ग्रेट, युवराज जोसेफ व्हितीय, योन अकबर.
 20) योन नृपतीच्या काळातील सामाजिक, आर्धिक व सांस्कृतिक विकास.

घटक- 2: ००१०३२००८००-०'००×३२४००, ii

14

- †) १७ आणि १८ व्या शतकातील पाश्चात्य वसाहतवादाचा विस्तार
ब) १७ आणि १८ व्या शतकातील वि-०८ म व तंत्र-गान

10

- अ) पार्श्वभूमी : सामाजिक, आर्थिक आणि वैचारिक
ब) परिणाम

घटक-४: फ्रेंच राज्यक्रांती

14

- अ) पाश्वर्भुमी : सामाजिक, आर्थिक आणि वैचारिक
ब) परिणाम
का) नेपोलियॉनापार्ट: अंतर्गत सृधी + मिंयुरोपीयन संस्कृतीतील योगदान

Books for Study & References

1. Davies - World History
2. Loon, H.Ven - The Study of Mankind
3. Lukas Henry S.- A Short History of Civilization
4. Swain J.E. - A History of World Civilization
5. Wallbank - Taylor and Balkey - Civilization Past and Present
6. Wells H.G. - Outline of History
7. सिरसीकर व. म. - आधुनिक जग
- 8 . ओतुरकर, पोतनिस, महाजन - जगाचा संक्षिप्त इतिहास, भाग - 2
9. करणे अनिल - आधुनिक जग, कल्पना प्रकाशन
10. करणे अनिल - जागतिक घडामोडीचा इतिहास, कल्पना प्रकाशन, नांदेड 1999
11. दृष्टिपूर्ण - जगाचा इतिहास

Books for Reference

1. Benton Christopher and Wolff - A History of Civilization, Vol. II
2. Burns - Western Civilization
3. Duan Will - The Story of Civilization (Relevant Volumes)
4. Hayes - Cultural History of Europe
5. Jacques Pierence - The Tides of History
6. Modell Solomon - A History of the Western World Vols. II
7. Toyanbee A.J. - Mankind and Mother Earth
8. Turner Ralph - The Great Cultural Tradition, 2 Vols.

रोजगार संधी

प्रश्नांचा अभ्यासक्रम तयार करतांना रोजगाराची संधी उपलब्ध होईल या बाबी अभ्यासक्रमात समाविष्ट केलेल्या आहेत. इतिहास विषयात पदवी प्राप्त विद्यार्थ्यांना पुढील रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतात.

- 1) महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगद्वारे घेण्यात येण्याऱ्या विविध परिक्षाद्वारे सरकारी व प्रशासकीय सेवा
- 2) रेल्वे, बँक क्षेत्रात स्पर्धा परिक्षेच्या माध्यमातून रोजगार उपलब्ध होते.
- 3) यु.पी.एस.सी. च्या माध्यमातून घेण्यात येण्याऱ्या परिक्षेचा अभ्यासक्रमातील घटक विचारात घेवून अभ्यासक्रमात मांडणी केली आहे.
- 4) पर्यटन क्षेत्र, प्रसार माध्यमे, ऐतिहासिक वस्तु संग्रहालय, पुरातत्व आणि पूराभिलेखागार विभागात रोजगाराची संधी उपलब्ध होऊ शकतात.
- 5) प्रश्नांचा स्तरावरील अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या विद्यार्थ्यांना नेट-सेट, जेआरएफ द्वारा रोजगाराची संधी उपलब्ध होते.
- 6) पदवीव्युत्तर अर्हता प्राप्त केल्यानंतर संशोधनात संधी प्राप्त होते.
- 7) तृतीय आणि द्वितीय श्रेणीतील अधिकाऱ्यांसाठी स्पर्धा परीक्षांना उपयुक्त. (ग्रामसेवक, तलाठी, लिपिक, लेखनिक, विक्रीकर अधिकारी, बँक, पी. एस. आय., रेल्वे वगैरे)

S. Y. B. A. HISTORY & HISTORY OF CIVILIZATION

(w.e.f. June-2014)

List of Substitute Papers /COURSES

OLD COURSES	NEW COURSES
History	
Semester-III	Semester-III
HIS 231(G-2) : Rise of Maratha Power (1630-1674)	HIS 231 (G-2): Rise of Maratha Power (1630-1674)
HIS 232-A (S-1): Modern India (1757-1805)	HIS 232-A (S-1): Modern India (1757-1805)
HIS 232-B: (S-1) History of U.S.A. (1776-1914)	HIS 232-B (S-1): History of U.S.A. (1776-1914)
HIS 233(S-2): History of Ancient India (BC. 3000 - BC. 400)	HIS 233(S-2): History of Ancient India (BC. 3000 - BC. 400)
Semester-IV	Semester-IV
HIS 241(G-2) : Rise of Maratha Power (1674-1707)	HIS 241(G-2) : Rise of Maratha Power (1674-1707)
HIS 242-A (S-1): Modern India (1805-1857)	HIS 242-A (S-1): Modern India (1805-1857)
HIS 242-B(S-1): History of U.S.A. (1914-1970)	HIS 242-B(S-1): History of U.S.A. (1914-1970)
HIS 243(S-2): History of Ancient India (BC. 400 - AD. 1206)	HIS 243(S-2): History of Ancient India (BC. 400 - AD. 1206)

History of Civilization	
Semester-III	Semester-III
Hoc 231 (G-2): History of Civilization (1453-1815)	Hoc 231 (G-2): History of Civilization (1453-1815)
Semester-IV	Semester-IV
Hoc 241(G-2) : History of Civilization (1453-1815)	Hoc 241 (G-2): History of Civilization (1453-1815)

Dr. M.V.Patil

Chairman,
Board of Studies in History,
North Maharashtra University, Jalgaon.
MOB. 9423940668.
Email. scdmadhusha@gmail.com

North Maharashtra University,
Jalgaon

Revised Syllabus

For

T.Y.B.A.

SEMESTER - V & VI
(w.e.f.June - 2015)

HISTORY
&
HISTORY OF CIVILIZATION

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY,
JALGAON

SYLLABUS FOR T.Y.B.A.

HISTORY & HISTORY OF CIVILIZATION

HISTORY – SEMESTER - V

- HIS(G3) 351 : HISTORY OF MODERN WORLD
(1789-1900)
HIS(S3) 352(A) : TRAVEL AND TOURISM (PART I)
OR
HIS(S3) 352(B) : EXPANSION OF THE MARATHA POWER
(1707-1761)
HIS(S4) 353 : HISTORY OF SULTANAT (1206-1526)

HISTORY – SEMESTER - VI

- HIS(G3) 361 : HISTORY OF MODERN WORLD
(1901-1945)
HIS(S3) 362(A) : TRAVEL AND TOURISM (PART II)

OR

- HIS(S3) 362(B) : EXPANSION AND FALL OF THE MARATHA
POWER (1761-1818)
HIS(S4) 363 : HISTORY OF MUGHAL (1526-1707)

HISTORY OF CIVILIZATION - SEMESTER - V

- HOC(G3) 351 : HISTORY OF CIVILIZATION (1815-1914)

HISTORY OF CIVILIZATION - SEMESTER - VI

- HOC(G3) 361 : HISTORY OF CIVILIZATION (1915-1950)

OBJECTIVE

- Syllabus Covers the Competitive Examinations (UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board & Staff Selection etc.)
- Career and Job Oriented Syllabus
- To Developed the Skill and Opportunities among the Students
- Job Oriented Syllabus Newly Introduce i.e. Archives in India and Tourism Business etc.
- To make awareness and interest about Socio-economical and Cultural Heritage and History of India
- To make awareness about World History
- To make awareness about research
- Syllabus related to tours & excursion, visits & Report writing.

T.Y.B.A. SEMESTER – V
HIS (G-3) 351 - HISTORY OF MODERN WORLD
(1789-1900)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	THE FRENCH REVOLUTION OF 1789	10
(a)	Causes	
(b)	Effects	
(c)	Napoleon Bonapart-His Internal Reforms	
UNIT 2 :	AGE OF METERNICH	08
(a)	Vienaa Congress - 1815	
(b)	Concert of Europe	
(c)	Metternich System	
UNIT 3 :	GROWTH OF NATIONALISM IN EUROPE	10
(a)	Unification of Italy : i) Joseph Mazzini ii) Cavour iii) Garibaldi	
(b)	Unification of Germany – Role of Bismark	
UNIT 4 :	INDUSTRIAL REVOLUTION	08
(a)	Causes	
(b)	Effects	
UNIT 5 :	MEIJI REVOLUTION	10
(a)	Causes	
(b)	Modernization of Japan	
UNIT 6 :	AMERICAN CIVIL WAR	06
(a)	Causes	
(b)	Consequences	

HIS (G3) 351 : आधुनिक जगाचा इतिहास (१७८९-१९००)

गुण -40

तासिका -52

प्रकरण 1 :	फॅच राज्यक्रांती -1789	10
†)	कारणे.	
2)	परिणाम	
वा)	नेपोलियन बोनापार्ट -अंतर्गत सुधारणा	
प्रकरण 2 :	मेटरनिक युग	10
†)	१८४८-१८५०-१८५१- 1815	
2)	१८५७-१८५८	
वा)	मेटरनिक पद्धती	
प्रकरण 3 :	इटलीचे एकीकरण : i) नीनी ii) कार्ल मार्क्स iii) गॅरिबॉल्डीची भूमिका	10
†)	इटलीचे एकीकरण : i) नीनी ii) कार्ल मार्क्स iii) गॅरिबॉल्डीची भूमिका	
2)	जर्मनीचे एकीकरण -बिस्मार्कची भूमिका	
प्रकरण 4 :	औद्योगिक काल	08
†)	कारणे.	
2)	परिणाम.	
प्रकरण 5 :	मेर्झी राज्यक्रांती	08
†)	कारणे	
2)	जपानचे आधुनिकीकरण	
प्रकरण 6 :	अमेरिकन यादवी युद्ध	06
†)	कारणे.	
2)	परिणाम.	

HISTORY OF MODERN WORLD (1789-1900)

Books for Study and Reference

- 1) Hazen, Modern Europe.
- 2) Geshoy Leo, The French Revolution and Napoleon.
- 3) Marriot A.J.R, A History of Modern Europe.
- 4) Peacock H.K.A, History of Modern Europe (1989-1970).
- 5) Lipson, Europe in the 19th and 20th centuries.
- 6) Moon H.P.T, Imperialism and World Politics.
- 7) Carr E.H., International Relations between the two world wars.
- 8) Garden A Craig, Europe since 1815 U.S.A.
- 9) Nove Alec, An Economic History of the U.S.S.R.
- 10) Porter Andrew, European Imperialism – 1860-1914.
- 11) Riasanvsky N.V., History of Russia.
- 12) Roberts J.M., Europe 1880-1945.
- 13) Soboul Albert, History of the French Revolution in two volumes.
- 14) Wood Athony, History of Europe.
- 15) Woolf Sturt, History of Italy-1700-1860.
- 16) Vovelle Michel, Fall of the French Monarchy.
- 17) Evans J., The foundation of a modern state in 19th century Europe.
- 18) Mansergh Nicholas, The Irish Question (1840-1921).
- 19) Mathies Peter, First Industrial Revolution.
- 20) Langsman W.C. The world since 1919.
- 21) शिरगावकर शरावती, आधुनिक युरोप -1789-१९६०, श्रीविद्या प्रकाशन पुणे.
- 22) सिरसीकर व.म., आधुनिक जगाचा इतिहास, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन पुणे.
- 23) वैद्य सुमन, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 24) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 25) त्रिलोकांशुभृती, अर्वाचिन युरोप.
- 26) विद्यालंकाूसत्यकेतु, युरोप का इतिहास १७८९-१९७४ नई दिल्ली.
- 27) देव प्रभाकर, जगाचा इतिहास,देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 28) जोगळेकर न.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅजेस्टिक मुंबई.
- 29) कुलकर्णी व फडके, आधुनिक युरोप -आधुनिक युरोप,देशमुख आणि कंपनी, पुणे.
- 30) कदम य.ना., आधुनिक युरोपचा त्रिलोक (1789-१९४५) फडके प्रकाशन कोल्हापूर.
- 31) करंदीकर अ.ज., दुसरे महायुद्ध, क्विन्स बुक पुणे.
- 32) कोलारकर श.गो., त्रिलोक (1789-1945), श्रीमंगेश प्रकाशन, नागपूर.
- 33) देव प्रभाकर, आधुनिक चीन,विद्या प्रकाशन नागपूर.
- 34) गवेलू आधुनिक चीन आणि जपान.
- 35) मार्डीकर मदन, आधुनिक चीनचा इतिहास.
- 36) >०३०१००, आधुनिक आशियाचा इतिहास,मंगेश प्रकाशन नागपूर.
- 37) डॉ.अनिल कठारे, त्रिलोक चीन,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 38) डॉ.अनिल कठारे, आधुनिक युरोप,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 39) डॉ.अनिल कठारे, जागातिक घडामोडीचा,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 40) डॉ.श.गो.कोलारकर, आधुनिक जगाचा इतिहास.
- 41) गवेलू, पुर्व आशियाचा आधुनिक इतिहास.
- 42) कोठेकर शांता, अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास.
- 43) डॉ. पाटील मधुकर, आधुनिक जग

T.Y.B.A. SEMESTER – V
HIS (S3) 352 (A) : TRAVEL AND TOURISM
(PART – I)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	TOURISM: NATURE AND SCOPE	12
a)	Meaning and Definition	
b)	Nature and Scope	
c)	Types of Tourism	
UNIT 2 :	TOURISM: PLANNING FACTORS	12
a)	Planning	
b)	Advertising and Marketing	
c)	Travelling and Accommodation	
d)	Facilities in Tourism	
UNIT 3 :	TOURIST PLACES - I	14
a)	Caves and Forts	
b)	Museums	
c)	Pilgrim places	
UNIT 4 :	TOURIST PLACES - II	14
a)	Hill Stations	
b)	Beaches	
c)	Tourist Centers : Sports and Education	

HIS (S-3) 352 (A) : प्रवास आणि पर्यटन
(भाग - 1)

गुण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	पर्यटन : स्वरूप आणि व्याप्ती	12
	१) अर्थ आणि व्याख्या.	
	२) स्वरूप आणि व्याप्ती.	
	३) पर्यटनाचे प्रकार.	
प्रकरण २ :	पर्यटन : नियोजनाचे घटक	12
	१) नियोजन.	
	२) जाहिरात आणि विपणन.	
	३) पर्यटनात वाहतुक व निवास व्यवस्था.	
	४) पर्यटन सुविधा.	
प्रकरण ३ :	पर्यटन स्थळे - I	14
	१) »गुणी आणि किल्ले.	
	२) वस्तुसंग्रहालये.	
	३) धार्मीक स्थळे.	
प्रकरण ४ :	पर्यटन स्थळे - II	14
	१) थंड हवेची ठिकाणे.	
	२) समुद्र किनारे.	
	३) पर्यटन केंद्र : क्रीडा आणि शिक्षण	

TRAVEL AND TOURISM (PART – I)

Books for Study and Reference

T.Y.B.A. SEMESTER – V
HIS (S-3) 352 (B) EXPANSION OF
THE MARATHA POWER (1707-1761)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	CHHATRAPATI SHAHU	12
a)	Conflict between Maharani Tarabai & Chhatrapati Shahu	
b)	Balaji Vishwanath's Role in consolidating the Maratha power.	
UNIT 2 :	PESHWA BAJIRAO – I	14
a)	His Policy of Expansion in the South.	
b)	His Policy of Expansion in the North.	
c)	Achievements of Bajirao – I.	
UNIT 3 :	PESHWA BALAJI BAJIRAO (NANASAHEB PESHWA)	14
a)	Activities in the South.	
b)	Activities in the North.	
UNIT 4 :	THIRD BATTLE OF PANIPAT (1761)	12
a)	Causes.	
b)	Defeat of the Marathas.	
c)	Consequences.	

HIS (S-3) 352 (B) : शाही लढाई यांच्या विस्तृत वर्णन
(1707-1761)

गुण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	"महाराणी ताराबाई आणि छत्रपती शाहू यांच्यातील संघर्ष.	12
	†) महाराणी ताराबाई आणि छत्रपती शाहू यांच्यातील संघर्ष.	
	2) बाळाजी विश्वनाथ यांची मराठा सत्तेला सुसंघटीत करण्यामध्ये भूमिका	
प्रकरण २ :	दक्षिणेकडील विस्ताराचे धोरण.	14
	†) दक्षिणेकडील विस्ताराचे धोरण.	
	2) उत्तरेकडील विस्ताराचे धोरण.	
	क) बाजीराव पहिला यांची कामगिरी.	
प्रकरण ३ :	पेशवा बाळाजी बाजीराव (नानासाहेब पेशवा)	14
	†) दक्षिणेकडील हालचाली	
	2) उत्तरेकडील विस्ताराचे धोरण.	
प्रकरण ४ :	पानिपतची तिसरी लढाई (1761)	12
	†) कारणे.	
	2) विस्ताराचे धोरण.	
	क) परीणाम	

EXPANSION OF THE MARATHA POWER (1707-1761)

Books for Study and Reference

- 1) Banarjee A.C., Peshwa Madhavrao.L,Mukharjee Company, Calcutta, 1968.
  - 2) Sardesai G.S.,New History of the Marathas Vol.I,II,III Phoenix publication, Bombay-1968.
  - 3) कुलकर्णी अ.रा.,पुण्याचे पेशवे, राजहंस प्रकाशन, पुणे, १९९९.
  - 4) कुलकर्णी अ.रा.,खरे ग.ह., मराठ्यांचा इतिहास खंड १,२,३.
  - 5) कोलारकर श.गो.,मराठ्यांचा इतिहास (१६००-१८१८) ,श्री.मंगेश प्रकाशन ,नागपूर, २००३
  - 6) खोबरेकर वि.गो.,महाराष्ट्राचा इतिहास,मराठा कालखंड भाग-२ (1707 -1818), १९५०, १९८०
राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ,मुंबई,१९८८.
  - 7) सावंत बी.एस.,जाधव,मराठ्यांचा प्रशासकीय ,सामाजिक व आर्थिक इतिहास ,विद्या प्रकाशन नागपूर -2006.
  - 8) भावे वा.कृ.,पेशवेकालीन महाराष्ट्र, भारतीय इतिहास अनुसंधान परिषद ,दिल्ली,१९७६.
  - 9) दिक्षित म.श्री., प्रतापी बाजीराव,पुणे १९७९.
  - 10) चिटणीस कैर्ला., मध्ययुगीन भारतीय संकल्पना व संस्था, भाग १,२,३,५,पुणे,१९८५.
  - 11) गायकवाड आर.डी. व इतर, मराठेकालीन संस्था व विचार, फडके बुक,कोल्हापुर,१९८७.
  - 12) १९५० • १९८० - महाराष्ट्रातील उपेक्षित दुर्गाचा इतिहास, भाग -१ आणि २, सुमेरु प्रकाशन, डोंबीवली,२००६.
  - 13) १९५० • १९८० -दुर्ग जागले जागले, सुमेरु प्रकाशन,डोंबीवली,२००८.
  - 14) पाटील सुभाष, बैसाणे,कठारे, शिवकाळ व पेशवाईतील दुष्काळाचा इतिहास, पूनम प्रकाशन, कंधार,२०११.

T.Y.B.A. SEMESTER – V
HIS (S-4) 353 : HISTORY OF SULTANAT (1206-1526)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	SOURCES	08
a)	Archaeological Sources.	
b)	Literary Sources.	
c)	Foreign Travelers Account.	
d)	Numismatic.	
UNIT 2 :	POLITICAL HISTROY OF SULTANAT	20
a)	Gulam and Khilji dynasty	
b)	Tughalaq Dynasty	
c)	Saiyyad and Lodhi Dynasty.	
d)	South Indian Dynasty : Bahamani and Vijaynagar Empire (in Brief)	
UNIT 3 :	SOCIO - ECONOMIC CONDITION UNDER SULTANAT	12
a)	Social Life and Position of Women	
b)	Agriculture, Trade and Industries	
c)	Arts and Architecture.	
UNIT 4 :	ADMINISTRATIVE SYSTEM UNDER SULTANAT	12
a)	Central and Provincial Administration	
b)	Military Administration	
c)	Judicial System	

ਮੁਗ਼ਲ ਸਾਮਰਣੀ & ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ (1206-1526)

गुण - 40

तासिका - 52

HISTORY OF SULTANAT (1206-1526)

Books for Study and Reference

1. Chandra Satish, Medieval India : Society, The Jahagirdari and the Village, Delhi, 1981.
2. Chitnis K.N., Glimpses of Medieval Indian Ideas and Institution, Puna, 1981.
3. Chitnis K.N., Social Economical History of the Medieval India.
4. Dutt, Survey of India's Social Life and Economic Condition in the 18th Century.
5. Moreland W.H., From Akbar to Aurangzeb : A Study in Economic History, London, 1923.
6. आठल्ये वि.भा., भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून १७६० पर्यंत), अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर.
7. काटे पी.व्ही., मध्ययुगीन भारत (१००० ते १७०७), कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद, १९८७.
8. कठारे अनिल, मध्ययुगीन भारत, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, १९९८.
9. देशपांडे प्र.न., मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त.
10. बिरासदार टी.के., मुघलकालीन भारत १५२६-१७०७, रत्नदिप बुक सेंटर, उदगीर, १९९५.
11. भांडवलकर एस.एस., मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, अभिजित पब्लिकेशन्स, लातूर.
12. मार्डीकर मदन, मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९७.
13. रोडे सोमनाथ, मध्ययुगीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास, पिंपळापुरे ॲण्ड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, १९९७.
14. सरदार गं.बा., संत वाड्मय सामाजिक फलश्रुती, पुणे.
15. देशमुख प्रशांत, भारताचा इतिहास (६५० ते १५५०), विद्याभारती, लातूर, २००५.
16. डॉ. पाटील मधुकर, मध्ययुगीन भारत

T.Y.B.A. SEMESTER – VI
HIS (G-3) 361 : HISTORY OF MODERN WORLD
(1901-1945)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	BALKAN NATIONALISM	09
a)	The Young Revolution (1908)	
b)	The Balkan War : Causes	
UNIT 2 :	RISE OF NATIONALISM IN CHINA	07
a)	Republican Revolution in China (1911)	
b)	Dr. Sun-Yat-Sen and His Ideology	
UNIT 3 :	THE FIRST WORLD WAR	12
a)	Causes	
b)	Effects	
c)	Paris Peace Conference – Treaty of Versailles (1919)	
d)	The League of Nation – Achievements & Causes of Failure	
UNIT 4 :	THE RUSSIAN REVOLUTION (1917)	08
a)	Causes.	
b)	Effects.	
UNIT 5 :	THE RISE OF DICTATORSHIP	10
a)	Italy –Fascism	
b)	Germany –Nazism	
c)	Turkey –Kemal Pasha	
UNIT 6 :	THE SECOND WORLD WAR	06
a)	Causes	
b)	Effects	

HIS (G-3) 361 : आधुनिक जगाचा इतिहास **(1901-1945)**

गण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	बाल्कन राष्ट्रवाद	
	†) तरुण तुर्क चळवळ (1908)	09
	2) बाल्कन युद्धे - कारणे	
प्रकरण २ :	चीनमधील राष्ट्रवादाचा उदय	07
	†) चीनी राज्यक्रांती (१९११)	
	2) डॉ.सन-यत सेन आणि त्यांची विचारसरणी	
प्रकरण ३ :	१९१४-१९१८ विश्वास्फुल	12
	†) कारणे	
	2) परिणाम	
	2) इंग्लॅंड-फ्रान्स-जर्मनी-भैंगरी-1919	
	क) भैंगरी : कामगिरी आणि अपयशाची कारणे	
प्रकरण ४ :	रशियन राज्यक्रांती (1917)	08
	†) कारणे	
	2) परिणाम	
प्रकरण ५ :	हुक्मशाहीं (१९२०)	10
	†) फ्रॅंस-इंग्लॅंड	
	2) जर्मनी - ना-१९२०	
	क) तुर्कस्तान -केमालपाशा	
प्रकरण ६ :	१९२०-१९२२ विश्वास्फुल	06
	†) कारणे	
	2) परिणाम	

HISTORY OF MODERN WORLD (1901-1945)

Books for Study and Reference

- 1) Hazen, Modern Europe.
- 2) Geshoy Leo, The French Revolution and Napoleon.
- 3) Marriot A.J.R, A History of Modern Europe.
- 4) Peacock H.K.A, History of Modern Europe (1989-1970).
- 5) Lipson, Europe in the 19th and 20th centuries.
- 6) Moon H.P.T, Imperialism and World Politics.
- 7) Carr E.H., International Relations between the two world wars.
- 8) Garden A Craig, Europe since 1815 U.S.A.
- 9) Nove Alec, An Economic History of the U.S.S.R.
- 10) Porter Andrew, European Imperialism – 1860-1914.
- 11) Riasanovsky N. V., History of Russia.
- 12) Roberts J.M., Europe 1880-1945.
- 13) Soboul Albert, History of the French Revolution in two volumes.
- 14) Wood Athony, History of Europe.
- 15) Woolf Sturt, History of Italy-1700-1860.
- 16) Vovelle Michel, Fall of the French Monarchy.
- 17) Evans J., The foundation of a modern state in 19th century Europe.
- 18) Mansergh Nicholas, The Irish Question (1840-1921).
- 19) Mathies Peter, First Industrial Revolution.
- 20) Langsman W.C. The world since 1919.
- 21) शिरगावकर शरावती, आधुनिक युरोप -1789-१९६०, श्रीविद्या प्रकाशन पुणे.
- 22) सिरसीकर व.मं., आधुनिक जगाचा इतिहास, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन पुणे.
- 23) वैद्य सुमन, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 24) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 25) आठवले सदाशिव, अर्वाचिन युरोप.
- 26) विद्यालंकार सत्यकेतु, युरोप का इतिहास १७८९-१९७४ नई दिल्ली.
- 27) ॲडमिण्ट्रीश्री., जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 28) जोगळेकर न.द., फ्रॅंच राज्यक्रांती, मॅजेस्टिक मुंबई.
- 29) कुलकर्णी व फडके, आधुनिक युरोप -आधुनिक युरोप, देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 30) कदम य.ना., आधुनिक यु. १८००-१९०० (१७८९-१९४५) फडके प्रकाशन कोल्हापूर.
- 31) करंदीकर अ.ज., दुसरे महायुद्ध, व्हिनस बुक पुणे.
- 32) कोलारकर श.गो., युरोपचा इतिहास (१७८९-१९४५) श्रीमंगेश प्रकाशन नागपूर.
- 33) देव प्रभाकर, आधुनिक चीन, विद्या प्रकाशन नागपूर.
- 34) गुप्ते आर.एस, आधुनिक चीन आणि जपान.
- 35) मार्डीकर मदन, आधुनिक चीनचा इतिहास.
- 36) डॉ. देवपुजारी मु.बा., आधुनिक आशियाचा इतिहास, मंगेश प्रकाशन नागपूर.
- 37) डॉ. अनिल कठारे, आधुनिक चीन, कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 38) डॉ. अनिल कठारे, आधुनिक युरोप, कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 39) डॉ. अनिल कठारे, जागातिक घडामोडीचा, कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 40) डॉ. श.गो. कोलारकर, आधुनिक जगाचा इतिहास.
- 41) गुप्ते र.श., पुर्व आशियाचा आधुनिक इतिहास.
- 42) कोठेकर शांता, अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास.
- 43) डॉ. पाटील मधुकर, आधुनिक जग

T.Y.B.A. SEMESTER – VI
HIS (S-3) 362 (A) TRAVEL AND TOURISM
(PART - II)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	TOURIST GUIDE	12
a)	Features of Guide	
b)	Guide's work and Duties	
c)	Guide's Training	
UNIT 2 :	TOURIST DEVELOPMENT - AGENCIES	14
a)	Tourist Agencies	
b)	ITDC	
c)	MTDC	
UNIT 3 :	TOURISM – NATIONAL DEVELOPMENT AND IMPORTANCE	12
a)	Importance of Tourism	
b)	Arts and Handicrafts	
c)	Heritage Awareness	
d)	Sale and Purchasing	
UNIT 4 :	HISTORICAL PLACE - VISIT	14
a)	Planning	
b)	Tour	
c)	Report Writing	

HIS (S-3) 362 (A) : प्रवास आणि पर्यटन
(भाग - 2)

गुण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	पर्यटन मार्गदर्शक	12
	१) मार्गदर्शकाचे गुण.	
	२) मार्गदर्शकाचे कार्य आणि कर्तव्ये .	
	३) मार्गदर्शकाचे प्रशिक्षण.	
प्रकरण २ :	पर्यटन विकास - एओसी	14
	१) पर्यटन संस्था.	
	२) भारतीय पर्यटन विकास मंडळ.	
	३) एओसी पर्यटन विकास मंडळ.	
प्रकरण ३ :	पर्यटन - एओसी विकास आणि महत्व	12
	१) पर्यटनाचे उद्देश.	
	२) एओसी विकास जाणीवा.	
	३) कला आणि हस्तकला.	
	४) खरेदी आणि विक्री.	
प्रकरण ४ :	ऐतिहासिक स्थळ भेट	14
	१) नियोजन.	
	२) एओसी	
	३) अहवाल लेखन.	

TRAVEL AND TOURISM (PART – II)

Books for Study and Reference

1. Agnihotri Vishal, A Complete book on Tourism and travel management.
2. Badan B.S., Impact of Tourism in South India.
3. Basham A.L., The Cultural History of India.
4. Bhatia A.K., Tourism Development.
5. Husain S.A., The National Culture of India.
6. Karma Krishna, Basic to Tourist : Theory, Operation & Practice.
7. Mishra L.K., World Heritage sites in India.
8. Romila Thaper, Heritage Tourism Development.
9. Rai H.L.P., Development of Tourism in India.3
10. Ratnadeep Singh, Dynamics of Historical, Cultural & Heritage Tourism.
11. Saxena Atul, New Trends in Tourism & Hotel Industry.
12. इंगळे मिर्लांद - भटकंती - मासिक.
13. के. सागर, असा हा भारत
14. घाणेकर प्र.के., साद सह्याद्रीची, भटकंती किंवा मुळांकुंड
15. घाणेकर प्र.के., इथे महाराष्ट्र देशी.
16. 'महाराष्ट्राचा विकास, "०१०० आत्मविकास'.
17. जोगळेकर स.आ., सह्याद्री.
18. जोगळेकर स.आ., महाराष्ट्र लोक व संस्कृती.
19. पाटणकर पांडूरंग, चला दक्षिण भारतीय विकास.
20. भोसले यशोधरा, प्रवास पर्यटनाचे नवे पैलू.
21. मोरवंचीकर रा.श्री., दौलताबाद.
22. मोरवंचीकर रा.श्री., पेठण.
23. शहा जी.बी., दुर्ग जागले जागले.
24. शहा जी.बी., अपेक्षीत दुर्ग भाग - १ आणि २.
25. पाटील संभाजी, प्रवास व्यवस्थापन व पर्यटन उद्योग भूगोल

T.Y.B.A. SEMESTER – VI
HIS (S-3) 362 (B) : EXPANSION AND FALL OF THE
MARATHA POWER (1761-1818)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	PESHWA MADHVARAO - I	13
a)	Domestic problems	
b)	Revival of Maratha Power in the South & North.	
c)	His Achievements.	
UNIT 2 :	PESHWA NARAYANRAO AND BARABHAI COUNCIL	13
a)	Nana Phadnis.	
b)	Mahadaji Shinde.	
c)	Peshwa Savai Madhavrao.	
UNIT 3 :	ANGLO – MARATHA WAR	13
a)	First Anglo – Maratha War	
b)	Second Anglo – Maratha war : Peshwa Bajirao - II	
c)	Third Anglo – Maratha War & Downfall of the Maratha Power	
UNIT 4 :	ADMINISTRATION UNDER THE PESHWAS	13
a)	Central Administration	
b)	Provincial Administration.	

TM R 3ÖÖ 2ÖR < ÄÖÖ- ÄÖEÖÖ

HIS (S-3) 362 (B) : मराठ्यांच्या सत्तेचा विस्तार आणि न्हास (1761-1818)

गुण - 40

तासिका - 52

EXPANSION AND FALL OF THE MARATHA POWER (1761-1818)

Books for Study and Reference

- 1) Banarjee A.C., Peshwa Madhavrao.L,Mukharjee Company, Calcutta, 1968.
- 2) Sardesai G.S.,New History of the Marathas Vol.I,II,III Phoenix publication, Bombay-1968.
- 3) कुलकर्णी अ.रा.,पुण्याचे पेशवे, राजहंस प्रकाशन, पुणे, १९९९.
- 4) कुलकर्णी अ.रा.,खरे ग.ह., मराठ्यांचा इतिहास खंड 1,2,3.
- 5) कोलारकर श.गो.,मराठ्यांचा इतिहास (१६००-१८१८) ,श्री.मंगेश प्रकाशन ,नागपूर,२००३
- 6) खोबरेकर वि.गो.,महाराष्ट्राचा इतिहास,मराठा कालखंड भाग-2 (1707 -1818), १५०,००० रुपये, राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, १९८८.
- 7) सावंत बी.एस.,जाधव,मराठ्यांचा प्रशासकीय ,सामाजिक व आर्थिक इतिहास ,विद्या प्रकाशन नागपूर -2006.
- 8) भावे वा.कृ.,पेशवेकालीन महाराष्ट्र, भारतीय इतिहास अनुसंधान परिषद ,दिल्ली,१९७६.
- 9) दिक्षित म.श्री., प्रतापी बाजीराव,पुणे १९७९.
- 10) चिटणीस ह.ना.,मध्ययुगीन भारतीय संकल्पना व संस्था, भाग १,२,३,५,पुणे,१९८५.
- 11) गायकवाड आर.डी. व इतर, मराठेकालीन संस्था व विचार, फडके बुक,कोल्हा १९८७.
- 12) ज.०५० • डॉ. २०० - महाराष्ट्रातील उपेक्षित दुर्गाचा इतिहास, भाग -१ आणि २, सुमेरु प्रकाशन,डोंबीवली,२००६.
- 13) ज.०५० • डॉ. २०० -दुर्ग जागले जागले, सुमेरु प्रकाशन,डोंबीवली,२००८.
- 14) पाटील सुभाष, बैसाणे,कठारे, शिवकाळ व पेशवाईतील दुष्काळाचा इतिहास, पूनम प्रकाशन, कंधार,२०११.

T.Y.B.A. SEMESTER – VI
HIS (S-4) 363 : HISTORY OF THE MUGHALAS
(1526-1707)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	SOURCES	08
a)	Archaeological Sources	
b)	Literary Sources	
c)	Foreign Travelers Account	
d)	Numismatic	
UNIT 2 :	POLITICAL HISTORY OF MUGHAL DYNASTY	16
a)	Babur : Foundation of Mughal empire	
b)	Humayun and Shersha conflict, Shershaha's reforms	
c)	Emperor Akbar	
d)	Jahangir	
e)	Shahjahan	
f)	Aurangazeb	
UNIT 3 :	SOCIO-ECONOMIC LIFE UNDER THE MUGHAL	16
a)	Social life –Position of women.	
b)	Bhakti Movement : Mahanubhav, Varkari, Sufi cult	
c)	Agriculture, Trade and Industries	
d)	Arts and Architecture	
UNIT 4 :	ADMINISTRATIVE SYSTEM UNDER THE MUGHAL	12
a)	Central and Provincial Administration	
b)	Military Administration	
c)	Judicial System	

**HIS (S-4) 363 : मोगलांचा इतिहास
(1526-1707)**

गुण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	साधने	08
†)	पुरातत्वीय साधने.	
२)	वाडःमयीन साधने.	
क)	परकीय प्रवास	
>)	नाणकशास्त्र	
प्रकरण २ :	मोगल घराण्याचा राजकीय इतिहास	16
†)	बाबर : मोगल साम्राज्याची स्थापना	
२)	हुमायुन- <i>बहुमुखी अमीर</i> ; <i>हाय्याहा</i> सुधारणा	
क)	अकबर	
>)	जहांगीर	
†)	शाहजहान	
±)	ओरंगजेब	
प्रकरण ३ :	मोगलकालीन सामाजिक व आर्थिक परिस्थिती	16
†)	सामाजिक जीवन, स्त्रियांची स्थिती	
२)	भक्ती चळवळ : महानुभव, वारकरी, सुफी पंथ	
क)	कृषी, व्यापार व उदयोगधंडे	
>)	कला आणि स्थापत्य	
प्रकरण ४ :	मोगलकालीन प्रशासन व्यवस्था	12
†)	केंद्रीय आणि प्रांतिक प्रशासन	
क)	लष्करी प्रशासन	
>)	न्याय व्यवस्था	

HISTORY OF SULTANAT (1206-1526)

Books for Study and Reference

1. Chandra Satish, Medieval India : Society, The Jahagirdari and the Village, Delhi, 1981.
2. Chitnis K.N., Glimpses of Medieval Indian Ideas and Institution, Puna, 1981.
3. Chitnis K.N., Social Economical History of the Medieval India.
4. Dutt, Survey of India's Social Life and Economic Condition in the 18th Century.
5. Moreland W.H., From Akbar to Aurangzeb : A Study in Economic History, London, 1923.
6. आठल्ये वि.भा., भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून १७६० पर्यंत), अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर.
7. काटे पी.व्ही., मध्ययुगीन भारत (१००० ते १७०७), कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद, १९८७.
8. कठारे अनिल, मध्ययुगीन भारत, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, १९९८.
9. देशपांडे प्र.न., मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त.
10. बिरासदार टी.के., मुघलकालीन भारत १५२६-१७०७, रत्नदिप बुक सेंटर, उदगीर, १९९५.
11. भांडवलकर एस.एस., मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, अभिजित पब्लिकेशन्स, लातूर.
12. मार्डीकर मदन, मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद, १९९७.
13. रोडे सोमनाथ, मध्ययुगीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास, पिंपळापुरे ॲण्ड कं. पब्लिशर्स, नागपूर, १९९७.
14. सरदार गं.बा., संत वाड्मय सामाजिक फलश्रुती, पुणे.
15. देशमुख प्रशांत, भारताचा इतिहास (६५० ते १५५०), विद्याभारती, लातूर, २००५.
16. डॉ. पाटील मधुकर, मध्ययुगीन भारत

T.Y.B.A. SEMESTER – V
HOC (G-3) 351 : HISTORY OF CIVILIZATION
(1815-1914)

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	STRUGGLE BETWEEN LIBERATION & CONSERVATION	12
a)	Vienna Settlement, Concert of Europe and Metternich System	
b)	Spread of Revolutionary Ideas in Europe during the Period 1815 to 1848	
UNIT 2 :	INDUSTRIAL REVOLUTION IN EUROPE	06
a)	Causes	
b)	Impact	
UNIT 3 :	THE RISE OF SOCIALIST THOUGHT	06
a)	Early Socialists and Scientific Socialism of Karl Marx	
b)	Labour Movements	
UNIT 4 :	GROWTH OF NATIONALISM AND DEMOCRACY	14
a)	Liberal Ideas of Adam Smith, Bentham and Mill	
b)	Growth of Democracy in England.	
c)	Civil War in The U.S.A. : Causes and Consequences.	
UNIT 5 :	NEW IMPERIALISM	14
a)	Spread of European Colonies in Asia and Africa.	
b)	Economic Implement of New Imperialism in Asia and Africa.	

HOC (G-3) 351: संस्कृतीचा इतिहास (1815-1914)

गुण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	स्वातंत्र्य आणि निर्बंधता यांच्यातील संघर्ष	12
†)	भैरवीची आंदोलने मेटरनिकची पद्धत	
२०)	सन १८१५-१८४८ या कालखंडातील युरोपमधील क्रांतीकारी विचारांचा प्रसार.	
प्रकरण २ :	युरोपमधील औद्योगिक क्रांती.	06
†)	कारणे	
२०)	प्रौद्योगिकी	
प्रकरण ३ :	कार्ल मार्क्सचा प्राथमिक समाजवाद आणि शास्त्रीय अवधीन	06
†)	कार्ल मार्क्सचा प्राथमिक समाजवाद आणि शास्त्रीय अवधीन	
२०)	कामगार चळवळी	
प्रकरण ४ :	राष्ट्रवाद आणि लोकशहीचा विकास.	04
†)	अऱ्डम स्मिथ, बेन्थम आणि मिल यांचे उदारमतवादी विचार	
२०)	इंग्लंडमधील लोकशहीचा विकास	
क)	अमेरिकन यादवी युद्ध : कारणे आणि परिणाम	
प्रकरण ५ :	नव साम्राज्यवाद	14
†)	तेहरी आणि आफ्रिकेतील युरोपीयन वसाहतींचा प्रसार.	
२०)	आशिया आणि आफ्रिकेतील नव साम्राज्यवादाची आर्थिक अंमलबजावणी.	

HISTORY OF CIVILLZATION (1815-1914)

Books for Study and Reference

- 1) Hazen, Modern Europe.
- 2) Geshoy Leo, The French Revolution and Napoleon.
- 3) Marriot A.J.R, A History of Modern Europe.
- 4) Peacock H.K.A, History of Modern Europe (1989-1970).
- 5) Lipson, Europe in the 19th and 20th centuries.
- 6) Moon H.P.T, Imperialism and World Politics.
- 7) Carr E.H., International Relations between the two world wars.
- 8) Garden A Craig, Europe since 1815 U.S.A.
- 9) Nove Alec, An Economic History of the U.S.S.R.
- 10) Porter Andrew, European Imperialism – 1860-1914.
- 11) Riasanvsky N.V., History of Russia.
- 12) Roberts J.M., Europe 1880-1945.
- 13) Soboul Albert, History of the French Revolution in two volumes.
- 14) Wood Athony, History of Europe.
- 15) Woolf Sturt, History of Italy-1700-1860.
- 16) Vovelle Michel, Fall of the French Monarchy.
- 17) Evans J., The foundation of a modern state in 19th century Europe.
- 18) Mansergh Nicholas, The Irish Question (1840-1921).
- 19) Mathies Peter, First Industrial Revolution.
- 20) Langsman W.C. The world since 1919.
- 21) शिरगावकर शरावती, आधुनिक युरोप -1789-१९६०, श्रीविद्या प्रकाशन पुणे.
- 22) सिरसीकर व.मं., आधुनिक जगाचा इतिहास, कॉन्टेन्टल प्रकाशन पुणे.
- 23) वैद्य सुमन, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 24) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 25) आठवले सदाशिव, अर्वाचिन युरोप.
- 26) विद्यालंकार सत्यकेतु, युरोप का इतिहास १७८९-१९७४ नई दिल्ली.
- 27) मराठे द.श्री., जगाचा इतिहास,देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 28) जोगळेकर न.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅनेस्टिक मुंबई.
- 29) कुलकर्णी व फडके, आधुनिक युरोप -आधुनिक युरोप,देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 30) कदम य.ना., आधुनिक युरोपचा इतिहास (१७८९-१९४५) फडके प्रकाशन कालांडर
- 31) करंदीकर अ.ज., दुसरे महायुद्ध, क्विन्स बुक पुणे.
- 32) कोलारकर शं.गो., युरोपचा इतिहास(१७८९-१९४५) श्रीमंगोश प्रकाशन नागपूर.
- 33) देव प्रभाकर, आधुनिक चीन,विद्या प्रकाशन नागपूर.
- 34) गवेलूपकांडा, आधुनिक चीन आणि जपान.
- 35) मार्डीकर मदन, आधुनिक चीनचा इतिहास.
- 36) डॉ.देवपुजारी मु.बा., आधुनिक आशियाचा इतिहास,मंगेश प्रकाशन नागपूर.
- 37) डॉ.अनिल कठारे, आधुनिक चीन,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 38) डॉ.अनिल कठारे, आधुनिक युरोप,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 39) डॉ.अनिल कठारे, जागतिक घडामोडीचा,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 40) डॉ.शं.गो.कोलारकर, आधुनिक जगाचा इतिहास.
- 41) गुप्ते र.श., पुर्व आशियाचा आधुनिक इतिहास
- 42) कोठेकर शांता, अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास.
- 43) डॉ. पाटील मधुकर, आधुनिक जग

T.Y.B.A. SEMESTER – VI

**HOC (G-3) 361 : HISTORY OF CIVILIZATION
(1915-1950)**

Marks – 40

Periods – 52

UNIT 1 :	RUSSIAN REVOLUTION(1917)	12
a)	Intellectual and Socio –Economic Background.	
b)	Consequences.	
UNIT 2 :	LEAGUE OF NATIONS	12
a)	Aims	
b)	Organization	
c)	Achievements and Causes of failure	
UNIT 3 :	CONDITIONS BETWEEN THE TWO WORLD WAR (1919-1939)	12
a)	Social	
b)	Economical	
UNIT 4 :	NATIONALISM IN ASIAN COUNTRIES	08
a)	Rise	
b)	Growth	
UNIT 5 :	PROGRESS ERA	08
a)	Growth of Literature	
b)	Growth of Science	
c)	Growth of Technology	

HOC (G-3) 361 : संस्कृतीचा इतिहास
(1915-1950)

गुण - 40

तासिका - 52

प्रकरण १ :	रशियन राज्यक्रांती (१९१७)	12
†)	रशियन राज्यक्रांतीची वैचारिक आणि अर्थात, आर्थिक पाश्वर्भूमी	
२०)	परिणाम	
प्रकरण २ :	१९१९-३०	12
†)	^ शृङ्गे	
२०)	रचना	
क)	कामगिरी आणि अपयशाची कारणे	
प्रकरण ३ :	दोन महायुद्धादरम्यानची परिस्थिती (१९१९-१९३९)	12
†)	सामाजिक	
२०)	आर्थिक	
प्रकरण ४ :	१९३०-३१, ३२, ३३, ३४	08
†)	^ घट्ट	
२०)	विकास	
प्रकरण ५ :	प्रगतीचा कालखंड	08
†)	साहित्याचा विकास	
२०)	शैक्षणाची प्रगती	
क)	वैज्ञानाची प्रगती	

HISTORY OF CIVILLZATION (1915-1950)

Books for Study and Reference

- 1) Hazen, Modern Europe.
- 2) Geshoy Leo, The French Revolution and Napoleon.
- 3) Marriot A.J.R, A History of Modern Europe.
- 4) Peacock H.K.A, History of Modern Europe (1989-1970).
- 5) Lipson, Europe in the 19th and 20th centuries.
- 6) Moon H.P.T, Imperialism and World Politics.
- 7) Carr E.H., International Relations between the two world wars.
- 8) Garden A Craig, Europe since 1815 U.S.A.
- 9) Nove Alec, An Economic History of the U.S.S.R.
- 10) Porter Andrew, European Imperialism – 1860-1914.
- 11) Riasanvsky N.V., History of Russia.
- 12) Roberts J.M., Europe 1880-1945.
- 13) Soboul Albert, History of the French Revolution in two volumes.
- 14) Wood Anthony, History of Europe.
- 15) Woolf Sturt, History of Italy-1700-1860.
- 16) Vovelle Michel, Fall of the French Monarchy.
- 17) Evans J., The foundation of a modern state in 19th century Europe.
- 18) Mansergh Nicholas, The Irish Question (1840-1921).
- 19) Mathies Peter, First Industrial Revolution.
- 20) Langsman W.C. The world since 1919.
- 21) शिरगावकर शरावती, आधुनिक युरोप -1789-१९६०, श्रीविद्या प्रकाशन पुणे.
- 22) सिरसीकर व.मं., आधुनिक जगाचा इतिहास, कॉन्टेन्टल प्रकाशन पुणे.
- 23) वैद्य सुमन, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 24) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक जग (१८१४-१९१४) श्री साईनाथ प्रकाशन नागपूर.
- 25) आठवले सदाशिव, अर्वाचिन युरोप.
- 26) विद्यालंकार सत्यकेतु, युरोप का इतिहास १७८९-१९७४ नई दिल्ली.
- 27) मराठे द.श्री., जगाचा इतिहास,देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 28) जोगळेकर न.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅनेस्टिक मुंबई.
- 29) कुलकर्णी व फडके, आधुनिक युरोप -आधुनिक युरोप,देशमुख आणि कंपनी पुणे.
- 30) कदम य.ना., आधुनिक युरोपचा इतिहास (१७८९-१९४५) फडके प्रकाशन कोल्हापूर.
- 31) करंदीकर अ.ज., दुसरे महायुद्ध, क्विन्स बुक पुणे.
- 32) कोलारकर शं.गो., युरोपचा इतिहास(१७८९-१९४५) श्रीमंगोश प्रकाशन नागपूर.
- 33) पृष्ठप्रभाकर, आधुनिक चीन,विद्या प्रकाशन नागपूर.
- 34) गुप्ते आर.एस, आधुनिक चीन आणि जपान.
- 35) मार्डीकर मदन, आधुनिक चीनचा इतिहास.
- 36) डॉ.देवपुजारी मु.बा., आधुनिक आशियाचा इतिहास,मंगेश प्रकाशन नागपूर.
- 37) >अनिल कठारे, आधुनिक चीन,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 38) डॉ.अनिल कठारे, आधुनिक युरोप,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 39) डॉ.अनिल कठारे, जागतिक घडामोडीचा,कल्पना प्रकाशन नांदेड.
- 40) डॉ.शं.गो.कोलारकर, आधुनिक जगाचा इतिहास.
- 41) गुप्ते र.श., पुर्व आशियाचा आधुनिक इतिहास.
- 42) कोठेकर शांता, अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास.
- 43) डॉ. पाटील मधुकर, आधुनिक जग

T.Y.B.A. (History & History of Civilization)
Semester V & VI

LIST OF SUBSTITUTE PAPERS

Old Course	New Course
HIS(G3)351 : History of Modern Europe (1789-1914) HIS(G3)361 : History of Modern Europe (1914-1960).	HIS(G3)351 : History Of Modern World (1978-1900) HIS(G3)361 : History Of Modern World (1901-1945)
HIS(S3)352(A) : History of China (1840-1960 AD). HIS(S3)362(A) : History of Japan (1840-1960).	HIS(S3)352(A): Travel And Tourism (Part I) HIS(S3)362(A): Travel And Tourism (Part II)

OR

HIS(S3)352(B) : Expansion of The Maratha Power (1707-1761). HIS(S3)362(B) : Expansion & Fall of The Maratha Power (1761-1818).	HIS(S3)352(B): Expansion Of The Maratha Power (1707-1761) HIS(S3)362(B): Expansion & Fall Of The Maratha Power (1761-1818)
HIS(S4)353 : Political History of Medieval India (1206-1707) HIS(S4)363 : Administrative and Socio Economic History of Medieval India (1206-1707)	HIS(S4)353 : History Of Sultanat (1206-1526) HIS(S4)363 : History Of Mughal (1526-1707)
HOC(G3)351 : History of Civilization (1815-1914). HOC(G3)361 : History of Civilization (1815-1945)	HOC(G3)351 : History Of Civilization (1815-1914) HOC(G3)361 : History Of Civilization (1915-1950)

Dr. Madhukar Vikram Patil
Chairman
Board of Studies (History)
North Maharashtra University
Jalgaon

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University**
'A' Grade NAAC Re-Accredited (3rd Cycle)
Jalgaon-425001, Maharashtra, (India)

**B.O.S. in History
B.A. First Year (History)
Semester I & II**

C B C S

With effect from June-2018

FOREWORD

As per the directive from the Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon the history syllabus for F.Y.B.A. (CBCS) had to be prepared. Guidelines for this were provided by the university.

Teachers of different colleges had separate and joint brainstorming session and arrived at a draft of syllabus in history for I& II semester of F.Y.B.A. The final draft incorporating the suggestion was placed before the Board of Studies in history on 26-06-2018 for approval.

Dr.Dattatraya Namdeo Wagh
Chairman
Board of Studies in History
Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
B.O.S. in History

Choice Based Credit System

w.e.f. 2018-19

For Theory	1 Credit	1 Hour
	1 Credit	15 Hours/Semester
	2 Credits	30 Hours/Semester
	3 Credits	45 Hours/Semester

Salient features

- ❖ Cover an important topic of History of India 1857 to 1950.
- ❖ The course broadly covers the basic information in this period.
- ❖ The syllabus provides chronological sequence of the “units” of the subject matter with proper placement of topics with their linkage for better understanding.
- ❖ Develop an interest in student to study the history as discipline.
- ❖ For making learning of history more relevant, meaningful and interesting.
- ❖ Develop positive attitude and appreciate contribution of freedom fighters towards the independents of India.

Utility

- ❖ It will create a patriotism and nationalism among the students.
- ❖ The students will be made aware with the historical perspectives of the long freedom movement and sacrifices behind it through which the spirit of national integrity will be a part of study.
- ❖ The various approaches and contexts will be unraveled through the study of the subject.

Learning objective

- ❖ To introduce various perspectives of the Indian Freedom Movement.
- ❖ To develop the spirit of nationalism among students.
- ❖ To bring an awareness among the students as responsible citizen of the country.
- ❖ To inculcate Liberty, Equality, and Fraternity among the students.
- ❖ To inculcate the rational thinking among the students.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Class- F. Y. B. A. History Syllabus (Semester Pattern)
Choice Base Credit System (With effect from June 2018)

Semester I						
Core Course		No of Credits	Hours/Semester	Lectures/Semester	Marks	
Code	Title				Ext.	Int.
HIS DSC A 1	History of India (1857-1950)	3	I	52	60	40
	And					
HIS DSC B 1	Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World	3	I	52	60	40
Semester II						
Core Course						
HIS DSC A 2	History of India (1857-1950)	3	II	52	60	40
	And					
HIS DSC B 2	Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World	3	II	52	60	40

For Theory	1 Credit	1 Hour
	1 Credit	15 Hours/ Semester
	2 Credits	30 Hours/ Semester
	3 Credits	45 Hours/ Semester

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
Syllabus of F. Y. B. A. History
Semester First
Choice Based Credit System, Semester System

Core Course-(HIS – DSC A 1)
HISTORY OF INDIA (1857-1950)

Marks 60	Period 52	Credits 03
Chapter 1: Socio-religious reform movements		(Credits :01, Marks:20)
a. Brahmo Samaj, Prathana Samaj, Ramkrishna Mission, AaryaSamaj b. Wahabi, Deoband, Aligarh and Singh Sabha Movement c. Debates around Gender d. Caste ; Sanskritising and anti Brahminical trends		
Chapter 2: Political Trends up to 1919		(Credits : 01, Marks:20)
a. Political Ideology and Organization b. Formation of Indian National Congress c. Moderates and Extremists d. Swadeshi Movement e. Revolutionaries		
Chapter 3: Nationalism and Social Groups: Interfaces		(Credits :01, Marks:20)
a. Landlords, Professionals and Middle Classes b. Peasants c. Tribal d. Labour e. Dalit f. Women		

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON
Syllabus of F. Y. B. A. History
Choice Based Credit System, Semester System

Core Course-(HIS – DSC A 2)

Semester Second

HISTORY OF INDIA (1857-1950)

Marks 60	Period 52	Credits 03
Chapter 1: Gandhi and Nationalism after 1920		(Credits :01, Marks:20)
a. Mahatma Gandhi his Perspectives and Methods b. Non Co-operation Movement ; Causes and Effects c. Civil Disobedience Movement d. Provincial Autonomy e. Quit India Movement f. Indian National Army		
Chapter 2: Communalism		(Credits :01, Marks: 20)
a. Rashtriya Swayam Sevak Sangh (RSS) b. Hindu Maha Sabha c. Muslim League		
Chapter 3: Independence and Partition of India		(Credits :01, Marks: 20)
a. Negotiations for Independence and Partition b. Partition riots c. Making of the constitution		

Recommended Books

Arvind Ganachari, Nationalism and Social Reform in a Colonial Situation, Kalpaz Publication New Delhi, 2005.

Bipin Chandra & Others, India's Struggle for Independence, Penguin Books, New Delhi.

Bipan Chandra, , Communalism in Modern India . Vikas, NBT Delhi 1987.

Chand Tara, History of Freedom Movement in India[Vol.II Publication Division, Gov.of India, New Delhi
Chakrabarty, Bidyut (ed.), Communal Identity in India: Its Construction and Articulation in the Twentieth Century, Oxford University Press, New Delhi, 2003.

Charles Heimsath, Indian Nationalism and Hindu social reform, Princeton University Press, 1964.

Daniel Argov, Moderates and Extremists in the Indian National Movement, 1833-1920, 1967.

Heimsthal, Indian Nationalism and Hindu Social Reform, Princeton Univ Press

Hasan, Mushirul (ed.), India's Partition: Process, Strategy, Mobilization, Oxford University Press, New Delhi, 1993.

Jalal, Ayesha, The Sole Spokesman: Jinnah, the Muslim League and the Demand for Pakistan, Cambridge University Press, Cambridge, 1985.

Jones Kenneth, Social and Religion Reform Movement in Modern India, Cambridge UNN Press, New Delhi
K.N.Pannikar (ed), National and Left Movement in India,Vikas Publishing House Pvt,Ltd., New Delhi,1980.

Mahajan V.D., Modern Indian History, S.Chand Publication, New Delhi

Michal Edvards, British India 1772-1942 Rupa New Delhi

Mariam Dossal & Ruby Maloni, State Intervention and Popular Response Western India in the 19th Century, Popular Prakashn, Mumbai

Mishra B.B., The Indian Middle Classes : Their Growth in Modern Times, Oxford University Press, Delhi.
P.N.Chopra, (ed), Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom, Life and Life Publications, New Delhi, 1979.

RaghubirSinh, Indian States and the new Regime, D.B.Taraporevala sons, Mumbai.

Sarkar Sumit, Modern India 1885 to 1947 Macmillan New Delhi

Sen, Amiya (ed.), Social and Religious Reform, Oxford University Press, New Delhi, 2003.

Sen Sukomal, Working class of India: history of Emergence and Movement, 1830- 1970, K. P. Bagchi And Company, Calcutta, 1977.

Singh Anita Inder, The Origins of the partition of India, 1936-1947, Oxford University Press, New Delhi, 1987.

पाटील मधुकर व अमृतकरसुनिल, समकालीन भारत, अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे

पाटील संजय, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, कुमुद पब्लिकेशन्स,जळगाव

पाटीलमधुकरव चौधरी रमाकांत, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे

पाटील बी.एन.,खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ १९०० ते १९५०

पवार जयसिंगराव, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

पंडित नलिनी, जातीयवाद आणि वर्गवाद, लोकवाडमय गृह,मुंबई

पंडित नलिनी, गांधी, ग्रंथाली प्रकाशन,मुंबई

पंडित नलिनी, महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास, मॉर्डन बुक डेपो, पुणे

महाजन दिनेश, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (चोपडा तालुक्याच्या विशेष संदर्भासह), अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे

मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक भारत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर

वाघ दत्तात्रेय नामदेव, साक्षेपी विचारवंत श.द.जावडेकर, सम्यकता प्रकाशन, धुळे

वैद्य व कोठेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन,नागपूर

वाळिंबे रा.शं.,एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्राची सामाजिक पुनर्घटना भाग १, जोशी-लोखंडे प्रकाशन,पुणे

भामरे एन.डी.,अक्कलकुवा परिसरातील आदिवासी जमार्तीचासांस्कृतिक इतिहास, अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे

भामरे सर्जराव, आदिवासींचे उठाव,अपरांत प्रकाशन,पुणे

बेडेकर,भणगे, भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था,पुणे १९७३

दीक्षित राजा, एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे

दीक्षित म.श्री.,एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र : एक दृष्टिक्षेप, प्रकाशक म.श्री.दीक्षित,पुणे

देशपांडे प्र.न.,भारतीय स्वातंत्र्य लढा, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद

देशपांडे स.ह.,सावरकर

शाहा जी.बी. व पाटील बी.एन.,आधुनिक भारताचा इतिहास, प्रशातं पब्लिकेशन्स,जळगाव

शाहा जी.बी.,खानदेशातील राष्ट्रवादाचा उदय आणि विकास, प्रशांत पब्लिकेशन्स,जळगाव

जावडेकर श.द.,आधुनिक भारत, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे

तळवलकर गोविंद, सत्तांतर, खंड १ ते ३, मौज प्रकाशन गृह,मुंबई

फडके य.दि.,विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे

बिपिनचंद्र, स्वातंत्र्याचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली

ग्रोवर व बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस चॉद दिल्ली

गोपाल एस.ब्रिटिश भारतातील सांस्कृतिक बंड, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे

गारे गोविंद, स्वातंत्र्य लढयातील आदिवासी क्रांतिकारक, श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे

नगरकर वसंत, पाकिस्तानचे जन्मरहस्य,म.रा.सा.सं.मुंबई

ओमब्लेट गेल, वासाहतिक समाजातीलसांस्कृतिक बंड, सुगावा प्रकाशन,पुणे

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
प्रथम वर्ष कला इतिहास
Core Course- (HIS – DSC A 1)
प्रथम सत्र - भारताचा इतिहास (१८५७ ते १९५०)

गुण - ६०

Period 52

एकूण श्रेयांक -०३

प्रकरण १ सामाजिक व राजकीयसुधारणा चळवळी

(श्रेयांक ०१, गुण २०)

- अ) ब्राह्मो समाज, प्रार्थना समाज, रामकृष्ण मिशन, आर्य समाज
- ब) वहाबी, देवबंद, अलिगड आणि सिंग सभा चळवळ
- क) लिंगभाव - वादविवाद
- ड) जात :संस्कृतीकरण आणि ब्राह्मणविरोधी प्रवाह

प्रकरण २ राजकीय प्रवाह : १९१९ पर्यंत

(श्रेयांक ०१, गुण २०)

- अ) राजकीय विचारप्रवाह आणि संघटना
- ब) भारतीय राष्ट्रीय सभेची स्थापना
- क) मवाळ आणि जहाल
- ड) स्वदेशी चळवळ
- इ) क्रांतीकारी

प्रकरण ३ राष्ट्रवाद आणि सामाजिकगट अंतर्प्रवाह

(श्रेयांक ०१, गुण २०)

- अ) जमीनदार, व्यावसायिक आणि मध्यम वर्ग
- ब) शेतकरी
- क) आदिवासी
- ड) कामगार
- इ) दलित
- फ) स्त्रिया

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
प्रथम वर्ष कला इतिहास
Core Course- (HIS – DSC A 2)
द्वितीय सत्र - भारताचा इतिहास (१८५७ ते १९५०)

गुण - ६०

Period 52

एकूण श्रेयांक -०३

प्रकरण १ गांधी आणि राष्ट्रवाद १९२० नंतर

(श्रेयांक ०१, गुण २०)

- अ) महात्मागांधी आणि त्यांचा दृष्टिकोन आणि पद्धती
- ब) असहकार चळवळ, कारणे आणि परिणाम
- क) सविनय कायदेभंग चळवळ
- ड) प्रांतिक स्वायत्तता
- इ) चलेजाव चळवळ
- फ) आझादहिंद फौज

प्रकरण २ जमातवाद

(श्रेयांक ०१, गुण २०)

- अ) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ
- ब) हिंदू महासभा
- क) मुस्लिम लीग

प्रकरण ३ भारताची फाळणी आणि स्वातंत्र्य

(श्रेयांक ०१, गुण २०)

- अ) स्वातंत्र्य आणि फाळणीकरिता वाटाघाठी
- ब) फाळणीकरिता दंगली
- क) राज्यघटनेची निर्मिती

Recommended Books

Arvind Ganachari, Nationalism and Social Reform in a Colonial Situation, Kalpaz Publication New Delhi, 2005.

Bipin Chandra & Others, India's Struggle for Independence, Penguin Books, New Delhi.

Bipan Chandra, , Communalism in Modern India . Vikas, NBT Delhi 1987.

Chand Tara, History of Freedom Movement in India[Vol.II Publication Division, Gov.of India, New Delhi
Chakrabarty, Bidyut (ed.), Communal Identity in India: Its Construction and Articulation in the Twentieth Century, Oxford University Press, New Delhi, 2003.

Charles Heimsath, Indian Nationalism and Hindu social reform, Princeton University Press, 1964.

Daniel Argov, Moderates and Extremists in the Indian National Movement, 1833-1920, 1967.

Heimsth Charls, Indian Nationalism and Hindu Social Reform, Princeton Unl Press

Hasan, Mushirul (ed.), India's Partition: Process, Strategy, Mobilization, Oxford University Press, New Delhi, 1993.

Jalal, Ayesha, The Sole Spokesman: Jinnah, the Muslim League and the Demand for Pakistan, Cambridge University Press, Cambridge, 1985.

Jones Kenneth, Social and Religion Reform Movement in Modern India, Cambridge UNN Press, New Delhi

K.N.Pannikar (ed), National and Left Movement in India,Vikas Publishing House Pvt,Ltd., New Delhi,1980.

Mahajan V.D., Modern Indian History, S.Chand Publication, New Delhi

Michal Edvards, British India 1772-1942 Rupa New Delhi

Mariam Dossal & Ruby Maloni, State Intervention and Popular Response Western India in the 19th Century, Popular Prakashn, Mumbai

Mishra B.B., The Indian Middle Classes : Their Growth in Modern Times, Oxford University Press, Delhi.

P.N.Chopra, (ed), Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom, Life and Life Publications, New Delhi, 1979.

RaghbirSinh, Indian States and the new Regime, D.B.Taraporevala sons, Mumbai.

Sarkar Sumit, Modern India 1885 to 1947 Macmillan New Delhi

- Sen, Amiya (ed.), Social and Religious Reform, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
 Sen Sukomal, Working class of India: history of Emergence and Movement, 1830- 1970, K. P. Bagchi And Company, Calcutta, 1977.
 Singh Anita Inder, The Origins of the partition of India, 1936-1947, Oxford University Press, New Delhi, 1987.

पाटील मधुकर व अमृतकरसुनिल, समकालीन भारत, अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे
 पाटील संजय, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, कुमुद पब्लिकेशन्स,जळगाव
 पाटीलमधुकरव चौधरी रमाकांत, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे
 पाटील बी.एन.,खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ १९०० ते १९५०
 पवार जयर्सिंगराव, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
 पंडित नलिनी, जातीयवाद आणि वर्गवाद, लोकवाडमय गृह,मुंबई
 पंडित नलिनी, गांधी, ग्रंथाली प्रकाशन,मुंबई
 पंडित नलिनी, महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास, मॉडर्न बुक डेपो, पुणे
 महाजन दिनेश, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास (चोपडा तालुक्याच्या विशेष संदर्भासह), अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे
 मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक भारत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
 वाघ दत्तात्रेय नामदेव, साक्षेपी विचारवंत श.द.जावडेकर, सम्यकता प्रकाशन, धुळे
 वैद्य व कोठेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन,नागपूर
 वाळिंबे रा.शं.,एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्राची सामाजिक पुनर्घटना भाग १, जोशी-लोखंडे प्रकाशन,पुणे
 भामरे एन.डी.,अक्कलकुवा परिसरातील आदिवासी जमार्तीचासांस्कृतिक इतिहास, अर्थव्र पब्लिकेशन्स,धुळे
 भामरे सर्जेराव, आदिवासीचे उठाव,अपरांत प्रकाशन,पुणे
 बेडेकर,भणगे, भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था,पुणे १९७३
 दीक्षित राजा, एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
 दीक्षित म.श्री.,एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र : एक दृष्टिक्षेप, प्रकाशक म.श्री.दीक्षित,पुणे
 देशपांडे प्र.न.,भारतीय स्वातंत्र्य लढा, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
 देशपांडे स.ह.,सावरकर
 शहा जी.बी. व पाटील बी.एन.,आधुनिक भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन्स,जळगाव
 शहा जी.बी..खानदेशातील राष्ट्रवादाचा उदय आणि विकास, प्रशांत पब्लिकेशन्स,जळगाव
 जावडेकर शं.द.,आधुनिक भारत, कॉन्टेन्टल प्रकाशन,पुणे
 तळवलकर गोविंद, सत्तांतर, खंड १ ते ३, मौज प्रकाशन गृह,मुंबई
 फडके य.दि.,विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र, श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे
 बिपिनचंद्र, स्वातंत्र्याचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली
 ग्रोवर व बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस चॉद दिल्ली
 गोपाल एस.ब्रिटिश भारतातील सांस्कृतिक बंड, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
 गारे गोविंद, स्वातंत्र्य लढ्यातील आदिवासी क्रांतिकारक, श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे
 नगरकर वसंत, पाकिस्तानचे जन्मरहस्य,म.रा.सा.सं.मुंबई
 ओमव्हेट गेल, वासाहीतिक समाजातीलसांस्कृतिक बंड, सुगावा प्रकाशन,पुणे

Syllabus of F. Y. B. A. History

Choice Based Credit System, Semester System

Core Course- (HIS – DSC B 1)

Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World

Learning objective

1. To introduce the student to the culture of various civilizations from ancient times onwards.
2. To highlight how this regional cultural identity forms a part of the main flow of the various cultural traditions.
3. To get acquainted with basic concepts, theories and methodology of social Philosophy.
4. To enable the students comprehend the transition of World from ancient to Modern times and its impact on the world.
5. To acquaint the students with growth of various movements that shaped the modern world.
6. To enable the students to understand the Political, Socio Economic and Cultural Developments of World from Pre Historic times.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus of F. Y. B. A. History

Choice Based Credit System, Semester System

Core Course- (HIS – DSC B 1)

Semester First

Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World

Marks 60

Period 52

Credits 03

Chapter 1: Evaluation of humankind: (Credits :01, Marks: 20)

Paleolithic and Mesolithic cultures

Chapter 2: Food Production (Credits :01, Marks: 20)

Beginnings of agriculture and animal husbandry

Chapter 3: Bronze Age Civilization (Credits :01, Marks: 20)

- a. Egypt (Old Kingdom)
- b. Mesopotamia (upto the Akkadian Empire)
- c. China
- d. India

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus of F. Y. B. A. History

Choice Based Credit System, Semester System

Core Course- (HIS – DSC B 2)

Semester Second

Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World

Marks 60	Period 52	Credits 03
Chapter 1: Nomadic groups in central and West Asia:		(Credits :01, Marks: 20)
Debate on the advent of iron and its implication		
Chapter 2: Slave society in ancient Greece:		(Credits :01, Marks: 20)
Agrarian economy, urbanization, trade		
Chapter 3: Polis in ancient Greece :		(Credits : 01, Marks: 20)
Athens and Sparta, Greek Culture		

Recommended Books

- A. S. Altekar, State and Government in Ancient India, Motilal Banarasidas Delhi 1958.
- B. Kumar, Encyclopedic study of World History, Kunal Books, New Delhi, 2012.
- Bowle, John, Man Through the Ages, Weidenfeld and Nicolson, London, 1977.
- Bai Shaoyi, An outline History of China
- B.Trigger, Ancient Egypt : A Social History
- Basham A.L. - The Wonder That Was India; Vol. I. 1971
- Bhandarkar D. R. - Some Aspects of Ancient Indian Polity
- Burns and Ralph : World Civilizations
- B.Fagan, People of the Earth
- Cambridge History of Africa, Vol. I
- Craig, A.M., Graham, W.A., Kagan, D., Ozment, S., and Turner, F.M., The Heritage of World Civilization, 2 vols., Macmillan, 1986.
- Davies H.A., An outline History of the World, Oxford University Press, London, 1964.
- Durant Will, The Study of Civilization, Vol.I, (Our Oriental Heritage).
- George W. Southgate, An Introduction to World History, J.M.Dent&Sons Ltd. London, 1956.
- Gerrit P. Judd, A History of Civilization, Collier-Macmillan, New York, 1966, reprinted 1967.
- Gohshal U. N., A History of Indian Political Ideas: The Ancient period and the period of Transition to the middle ages, oxford University Press, London, 1969.
- Kosambi D. D., Culture and Civilisation of Ancient India: in Historical Outline, Routhledge and Kegan Paul, London, 1965.
- L. Renou, Civilisation of Ancient India, (NCERT), New Delhi.
- Majumdar, R. C. (ed.) - The History and Culture of the Indian People, Vol. I to V
- Mittal P & Dua Geeta comp, Dates and eras in Ancient Indian History, Collection of Articles from the Indian Historical Quarterly (2 Vol) original, 2010.
- M. L. Bhagi, Ancient India Culture and Thought, Indian Publication Ambala Cantt (NCERT).
- Nanda S.P, History of the World, Dominant Publishers and distributors. Pvt. Ltd. New Delhi, 2007

Platt & Drummond, Our World through the Ages, Prentice-Hall, New York, 1959.

Ranabir Chakrvarti- Exploring Early India, Up to C. AD 1300

R.J. Wenke, Patterns in Prehistory

Radha Kumud Mookherji - Glimpses of Ancient India, B bay 1970.

Saggs, The greatness that was Babylon

Sood Vishal, Ancient Civilizations of the World, ABH Publishing Corporation, New Delhi, 2012.

Swain James Edgar (1970) -A History of World Civilization, Eurasia publishing House (P) Ltd.Delhi-55.

Thapar Romila, India : From the origins to AD 1300, Penguin.

Thapar Romila - A History of India Vol.-I, Penguin, England, 1966.

V.Gordon Childe, What Happened in History

Webster, Hutton, History of Civilization – Ancient and Medieval

आचार्य धनंजय, प्राचीन भारत, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर

ओतुरकर रा.वि.व इतर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास, अनाथ विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे

थोरवत, गायकवाड, पाटील, प्राचीन भारत, द्वारका प्रकाशन, शेवगाव

कोसांबी डी.डी., प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे

कुलकर्णी अ.रा., प्राचीन भारत संस्कृती आणि इतिहास, गोकुळ मासिक प्रकाशन, पुणे

कुलकर्णी अ.रा.व इतर, संस्कृतीचा इतिहास, सुविचार प्रकाशन, पुणे

कोलारकर श.गो., पाश्चिमात्य जग, मंगेश प्रकाशन, नागपूर

मुखर्जी राधाकुमुद, प्राचीन भारत, राजकमल प्रकाशन, नवी दिल्ली

मराठे डी.एस., जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कं.प्रा.लि.पुणे

झा डी.एन., प्राचीन भारत ऐतिहासिक रूपरेखा, केसागर पब्लिकेशन, पुणे

गायधनी र.ना., प्राचीन भारताचा इतिहास, केसागर पब्लिकेशन, पुणे

जोशी स्मिता, भारतीय इतिहास, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे

सिरसीकर, जगाचा इतिहास

नाईकनवरे वैजयंती, प्राचीन समाज, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

पवार जयसिंगराव, मानव जातीचा इतिहास, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर

सांझगिरी प्रभाकर, मानवाची कहानी, पीपीएच मुंबई

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत

प्रथम वर्ष कला इतिहास

Core Course-(HIS – DSC B1)

प्रथम सत्र - सामाजिक बांधणी आणि प्राचीन जगातीलसांस्कृतिक पद्धती

गुण - ६०

Period 52

एकूण श्रेयांक -०३

प्रकरण १ मानवीजीवनाचे मुल्यमापन - पुराशम युग आणि मध्याशम युगीनसंस्कृती	(श्रेयांक ०१, गुण २०)
प्रकरण २ अन्न उत्पादन : शेतीची सुरुवात आणि पशूपालन	(श्रेयांक ०१, गुण २०)
प्रकरण ३ ताप्रपाषाणयुगीनसंस्कृती	(श्रेयांक ०१, गुण २०)
अ) इंजिनियरिंग (जुने राज्य)	
ब) मेसोपोटेमिया (अक्काडिअन साग्राज्य)	
क) चीन	
ड) हिंदुस्थान	

निवड आधारितश्रेयांक पद्धत

प्रथम वर्ष कला इतिहास

Core Course-(HIS – DSC B2)

द्वितीय सत्र - सामाजिक बांधणी आणि प्राचीन जगातीलसांस्कृतिक पद्धती

गुण - ६०

Period 52

एकूण श्रेयांक -०३

प्रकरण १	मध्य आणि पश्चिम आशियातील नोर्मेंडिक गट : लोहाचा शोध आणि त्याच्या परिणामाबाबत वादविवाद	(श्रेयांक ०१, गुण २०)
प्रकरण २	प्राचीनग्रीसमधीलगुलाम समाज : कृषी अर्थव्यवस्था, शहरीकरण, व्यापार	(श्रेयांक ०१, गुण २०)
प्रकरण ३	प्राचीनग्रीस मधील पोलिस : अथेन्स आणि स्पार्टा, ग्रीकसंस्कृती	(श्रेयांक ०१, गुण २०)

Recommended Books

- A. S. Altekar, State and Government in Ancient India, MotilalBanarasidas Delhi 1958.
- B. Kumar, Encyclopedic study of World History, Kunal Books, New Delhi, 2012.
- Bowle, John, Man Through the Ages, Weidenfeld and Nicolson, London, 1977.
- Bai Shaoyi, An outline History of China
- B.Trigger, Ancient Egypt : A Social History
- Basham A.L. - The Wonder That Was India; Vol. I. 1971
- Bhandarkar D. R. - Some Aspects of Ancient Indian Polity
- Burns and Ralph : World Civilizations
- B.Fagan, People of the Earth
- Cambridge History of Africa, Vol. I
- Craig, A.M., Graham, W.A., Kagan, D., Ozment, S., and Turner, F.M., The Heritage of World Civilization, 2 vols., Macmillan, 1986.
- Davies H.A., An outline History of the World, Oxford University Press, London, 1964.
- Durant Will, The Study of Civilization, Vol.I, (Our Oriental Heritage).
- George W. Southgate, An Introduction to World History, J.M.Dent&Sons Ltd. London, 1956.
- Gerrit P. Judd, A History of Civilization, Collier-Macmillan, New York, 1966, reprinted 1967.
- Gohshal U. N., A History of Indian Political Ideas: The Ancient period and the period of Transition to the middle ages, oxford University Press, London, 1969.
- Kosambi D. D., Culture and Civil;isation of Ancient India: in Historical Outline, Routhledge and Kegan Paul, London, 1965.
- L. Renou, Civilisation of Ancient India, (NCERT), New Delhi.
- Majumdar, R. C. (ed.) - The History and Culture of the Indian People, Vol. I to V
- Mittal P &DuaGeeta comp, Dates and eras in Ancient Indian History, Collection of Articles from the Indian Historical Quarterly (2 Vol) original, 2010.
- M. L. Bhagi, Ancient India Culture and Thought, Indian Publication Ambala Cantt (NCERT).
- Nanda S.P, History of the World, Dominant Publishers and distributors. Pvt. Ltd. New Delhi, 2007
- Platt & Drummond, Our World through the Ages, Prentice-Hall, NewYork, 1959.
- RanabirChakrvarti- Exploring Early India, Up to C. AD 1300
- R.J.Wenke, Patterns in Prehistory
- RadhaKumudMookherji - Glimpses of Ancient India, B bay 1970.
- Saggs, The greatness that was Babylon
- Sood Vishal, Ancient Civilizations of the World, ABH Publishing Corporation, New Delhi, 2012.
- Swain James Edgar (1970) -A History of World Civilization, Eurasia publishing House (P) Ltd.Delhi-55.

ThaparRomila, India : From the origins to AD 1300, Penguin.
ThaperRomila - A History of India Vol.-I, Penguin, England, 1966.

V.Gordon Childe, What Happened in History

Webster, Hutton, History of Civilization – Ancient and Medieval

आचार्य धनंजय, प्राचीन भारत, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर

ओतुरकर रा.वि.व इतर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास, अनाथ विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे
थोरवत, गायकवाड, पाटील, प्राचीन भारत, द्वारका प्रकाशन, शेवगाव

कोसांबी डी.डी.,प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे

कुलकर्णी अ.रा.,प्राचीन भारत संस्कृती आणि इतिहास, गोकुळ मासिक प्रकाशन, पुणे
कुलकर्णी अ.रा.व इतर, संस्कृतीचा इतिहास, सुविचार प्रकाशन, पुणे

कोलारकर श.गो.,पाश्चिमात्य जग, मंगेश प्रकाशन, नागपूर

मुखर्जी राधाकुमुद, प्राचीन भारत, राजकमल प्रकाशन, नवी दिल्ली

मराठे डी.एस.,जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कं.प्रा.लि.पुणे

झा डी.एन.,प्राचीन भारत ऐतिहासिक रूपरेखा, केसागर पब्लिकेशन, पुणे

गायधनी र.ना.,प्राचीन भारताचा इतिहास, केसागर पब्लिकेशन, पुणे

जोशी स्मिता,भारतीय इतिहास, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे

सिरसीकर, जगाचा इतिहास

नाईकनवरे वैजयंती, प्राचीन समाज, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

पवार जयसिंगराव, मानव जातीचा इतिहास, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर

सांझगिरी प्रभाकर, मानवाची कहानी, पीपीएच मुंबई

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

***Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon***

**Faculty - Humanities
Subject - History**

**Revised Syllabus
for
B. A. Second Year
Semester - III**
(With effect from Academic Year 2019-20)

Choice Based Credit System (CBCS)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

Structure of S. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2019 - 2020)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
III Credits : 18 (07 Papers)	Compulsory English (03) MIL 1 (03) DSC 1 C (02) DSC 2 C (02)	-----	SEC 1 (02)	DSE 1 A (03) DSE 2 A (03)	-----
IV Credits : 20 (08 Papers)	Compulsory English (03) MIL 2 (03) DSC 1 D (02) DSC 2 D (02) DSC 3 D (02)	-----	SEC 2 (02)	DSE 1 B (03) DSE 2 B (03)	-

टिप्पणी :

१. MIL ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. द्वितीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी यांपैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या इंग्रजी व्यतिरिक्त कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या MIL मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
२. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी DSC मधील इतिहास विषयाच्या कोणत्याही एका उपलब्ध अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी चौथ्या सत्रात DSC 3 मधील लघुअभ्यास प्रकल्प या अभ्यासपत्रिकेसाठी इतिहास या विषयाची निवड करणे अनिवार्य आहे. प्रकल्प लेखनाची ही अभ्यासपत्रिका फक्त चौथ्या सत्रासाठी आहे.
४. SEC च्या सत्र तीन व चार यांमधील अभ्यासपत्रिकांसाठी विद्यार्थी महाविद्यालयात उपलब्ध विषयांपैकी कोणत्याही विषयाची निवड करू शकतील.
५. विद्यापीठ परीक्षा ६० गुणांची आणि अंतर्गत / प्रॅक्टीकल ४० गुणांची या प्रमाणे स्वरूप असेल.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
 Syllabus of S.Y.B.A. History
 Semester - III & IV Papers w.e.f. June 2019

Equivalence for Semester - III

Sr.No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC-HIS-231	History of the Marathas (AD 1605 - AD 1750)	HIS-231 G-2 Rise of Maratha Power (1630-1674)
2	DSE-HIS-232	History of United States of America (AD 1776 - AD 1945)	HIS-232 A, S-1 Modern India (1757-1805) HIS - 232 B, S-1 History of U.S.A. (1776 -1914)
3	DSE HIS-233	History of Ancient India (BC 3000 to BC 600)	HIS-233-S-2 History of Ancient India- (BC 3000-BC 400)
4	SEC-HIS-234	Research Methodology in History	-----
5	DSC-HIS-230	Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World	HIS- 231 B, G-2 History of Civilization (1453-1815)

Equivalence for Semester - IV

No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC- HIS-241	History of the Marathas (A.D. 1605- A.D. 1750)	HIS-241 G-2 Rise of Maratha Power (1674-1707)
2	DSE- HIS - 242	History of United States of America (A.D. 1776- A.D. 1945)	HIS-242 A, S-1 Modern India (1805-1857) HIS -242 B, S-1 ,History of U.S.A. (1914-1970)
3	DSE- HIS-243	History of Ancient India (B.C. 600 - A.D. 1206)	HIS-243 S-2 History of Ancient India- (BC 400 - AD 1206)
4	SEC-HIS-244	An Introduction of Archives in India	-----
5	DSC-HIS-245	Project Work of Subject Opted in DSE 1 B & 2 B- Papers of Special Subject	-----
6	DSC-HIS-240	Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World	HIS-242 G-2 History of Civilization (1453-1815)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester III

Choice Based Credit System
DSC - HIS - 231 History of the Marathas (A.D.1605-1750 A.D.)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :-

- 1 To Create and enhance interest about regional History among the students.
  - 2 To acknowledge students how Shivaji Maharaj created the empire in adverse circumstances.
  - 3 To motivate students for the research work of the Maratha History
  - 4 Useful for the preparation of the competitive examinations.
-
- 1 विद्यार्थ्यांमध्ये प्रादेशिक इतिहासाविषयी गोडी निर्माण करणे.
  - २ शिवाजी महाराजांनी विपरीत परिस्थितीत स्वराज्याची निर्मिती केली याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना देणे.
  - ३ विद्यार्थ्यांना मराठ्यांच्या इतिहासाविषयी संशोधनाला प्रेरित करणे.
  - ४ विविध स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीसाठी उपयुक्त.

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon**

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester III

Choice Based Credit System

DSC-HIS-231 History of the Marathas (A.D.1605-1750 A.D.)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1 Rise of Maratha Power 15

- a) Causes
- b) Role of Shahaji Raje Bhosle and Jijabai

Chapter 2 Shivaji Maharaja's Relation with Various dynasty 15

a) Shivaji's Relation with the Adilshahi

- i. Javali Incident
- ii. Afzalkhan Episode
- iii. Siddi Jauhar and expedition to Panhala

b) Shivaji's Relation with the Mughals

- i. Invasion of Shaistekhan
- ii. First Invasion of Surat
- iii. Expedition of Mirza Raje Jaysing & Treaty of Purandar
- iv. Visit to Agra and Escape

c) Karnataka Expedition

Chapter 3 Shivaji's Administration 15

- i. Coronations
- ii. Civil Administration
- iii. Military Administration
- iv. Judicial Administration
- v. Religious Policy

निवड आधारीत श्रेयांक पद्धत

द्वितीय वर्ष कला (इतिहास) तृतीय सत्र

DSC- HIS - 231 मराठ्यांचा इतिहास (इ.स. १६०५ ते इ.स. १७५०)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४० घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ मराठा सत्तेचा उदय १५

- अ) कारणे
- ब) शहाजी राजे भोसले व जिजाबाई यांची भूमिका

प्रकरण २ शिवाजी महाराजांचे विविध राज्यांशी असलले संबंध १५

- अ) शिवाजी महाराज आदिलशाही संबंध
  - i जावळी प्रसंग
  - ii अफजलखान प्रसंग
  - iii सिद्धी जोहर व पहाळ्याचा वेढा
- ब) शिवाजी मुघल संबंध
  - i शाहीस्तेखान स्वारी
  - ii सुरतेची पहिली स्वारी
  - iii मिर्जा राजा जयसिंगची मोहिम व पुरंदर तह
  - iv आग्रा भेट आणि सुटका
- क) कर्नाटक स्वारी

प्रकरण ३ शिवाजी महाराजांचे प्रशासन १५

- i. राज्याभिषेक
- ii. मुलकी प्रशासन
- iii. लष्करी प्रशासन
- iv. न्यायालयीन धोरण
- v. धार्मिक धोरण

Books for Study & References

1. Aapte B.K. : A History of Maratha Navy and Merchant Ships
2. Brijkishor : Tarabai and Her Times
3. Chitanis K.N. : Medieval Indian Ideas and Institutions
4. Chitanis K.N. : Socio Economical History of Medieval India
5. Desai S.V. : Social Life in Maharashtra under the Peshvas
6. Dr. Balkrishna :Shivaji The Great
7. Grant Duff : History of Marathas. Vol. I, II, III
8. Gune V.T. : Judicial System of the Marathas
9. Hatalkar V.G. : The Maratha & The French
10. Kadam V.S. : Maratha Confederacy
11. Kulkarni A.R. : Maharashtra in the Age of Shivaji
12. KulkarniG.T. : The Mughal Maratha Relations. Twenty Five Fateful Years (1682-1707)
13. Mahajan T.T. : Court & Administration of Justice under Shivaji
14. Mujumdar R.C. : The History and Culture of the Indian People The Maratha Supremacy
15. Nadkarni R.V. : Rise and Fall of Maratha Empire
16. Pagadi Setu Madhavrao: Maratha . Mughal Relation (1680-1707)
17. Pagadi Setu Madhavrao:Shivaji
18. Parvate T.V. : Portuguese-Relationship
19. Pisurlekar Pandurang: Portuguese-Maratha Relations
20. Ranade M. G. : Rise of Maratha Power, Bombay, 1900
21. Sardesai G.S. : Main Currents of Maratha History
22. Sardesai G.S. :New History of Marathas. Vol. I, II, III
23. Sarkar J.N. :House of Shivaji
24. Sarkar J.N. :Shivaji& His Times
25. Sen S.N. :Administrative System of the Marathas
26. Sen S.N. :Foreign Biographies of Shivaji
27. Nilkanth.S..The Great Maratha Empire
28. Rande M.G. :Rise of Maratha Power
29. पवार जयसिंगराव :मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त
- ३० पवार जयसिंगराव : महाराणी ताराबाई
- ३१ पाटील सुलोचना :मराठ्यांच्या इतिहासातील कर्तबगार कस्त्रया
- ३२ दीक्षित नी.सी. : मराठे व ब्रिटिशकालीन भारत
- ३३ शाह जी.बी. : महाराष्ट्रातील उपेक्षित किल्ल्यांचा इतिहास
- ३४ शाह जी.बी. : दुर्ग जागले जागले
- ३५ बैसाणे अनिल / पाटील सुभाष : मराठाकालीन समाज आणि अंधश्रद्धा
- ३६ फाटक न. र. मराठ्यांच्या सत्तेचा उत्कर्ष
- ३७ अहिरे सुनंदा, शिवकालीन इतिहास
- ३८ पवार जयसिंगराव : छत्रपती शिवाजी महाराज
- ३९ पाटील मधुकर, मराठा सत्तेचा उदय
- ४० शहा जी. बी., वाघ डी.एन., : मराठ्यांचा इतिहास,
- ४१ शहा जी. बी. : महाराष्ट्रातील किल्ले आणि सांस्कृतिक योगदान,
- ४२ पाटील संजय जिभाऊः मराठ्यांचा इतिहास, अर्थवृ धुळे,
- ४३ पवार जयसिंगराव : संताजी घोरपडे
- ४४ पगडी सेतू माधवराव : मोगल आणि मराठे
- ४५ सरदेसाई गो.स. : मराठी रियासत, खंड १ ते ८
- ४६ कुलकर्णी अ. रा. शिवकालीन महाराष्ट्र
- ४७ खरे ग.ह., कुलकर्णी अ.रा., मराठ्यांचा इतिहास खंड १ ते ३

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-232 History of United States of America (A.D.1776 - A.D. 1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Objectives :-

- 1) To understand the importance of America (USA) in the world history.
  - 2) To study the foreign policy of America (USA).
  - 3) Focus on the Role of America (USA) in world politics.
  - 4) To evaluate the progressive era of America (USA) and its important the world.
  - 5) To study and the Role of America between two world wars.
  - 6) Focus on the Human Rights Movement in America (USA).
-
- १) जागतिक इतिहासात अमेरीकेच्या इतिहासाचे महत्त्व जाणून घेणे.
  - २) अमेरीकेचे परराष्ट्रीय धोरण अभ्यासणे.
  - ३) अमेरीकेच्या जागतिक राजकारणातील भूमिकेवर प्रकाश टाकणे.
  - ४) अमेरीकेतील प्रागतिक युग आणि जगावर झालेला प्रागतिक युगाचा प्रभाव.
  - ५) दोन जार्णातिक महायुद्धादरम्यान अमेरीकेच्या भुमिका अभ्यासणे.
  - ६) अमेरीकेतील मानवी हक्क चळवळीवर प्रकाश टाकणे.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-232 History of United States of America (A.D. 1776 - A.D. 1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Chapter 1 : The Background **15**

- a) Settlement and colonization of Europeans in America
- b) Colonial Society
- c) Indentured labour White and Black

Chapter 2 : Making of the Republic **15**

- a) Causes of American Independence war.
- b) Declaration of Independenc
- c) Features of Constitution of America

Chapter 3 : Evolution of American Democracy **15**

- a) Jefferson Era
- b) Judiciary : Role of the Supreme Court
- c) War of 1812
- d) Monroe Doctrine and Manifesto Destiny

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र
DSE-HIS-२३२ अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास (इ.स. १७७६ - इ.स. १९४५)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
 अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १) पाश्वभूमी १५

- अ) वसाहती आणि युरोपीयनांचे अमेरिकेतील वसाहतीकरण
- ब) वसाहतकालीन समाज
- क) मजूरांमधील करारनामा - गोरे आणि काळे

प्रकरण २) गणतंत्राची निर्मिती १५

- अ) अमेरिकेच्या स्वातंत्र्य युद्धाची कारणे
- ब) स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा.
- क) अमेरिकन राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये

प्रकरण ३) अमेरिकन लोकशाहीचे मुल्यांकन १५

- अ) जेफरसन युग
- ब) न्यायसंस्था - सर्वोच्च न्यायालयाची भुमिका
- क) १८१२ चे युद्ध
- ड) मन्रो तत्त्व आणि दैवयोगाचे प्रकटीकरण

Books for Study and References :

1. Andre, Maurois - A New History of the United States
2. Beard, Charles - An Economic Interpretation of the Constitution of the United States (Free Press, 1986)
3. Beard, Charles & Mury R. - History of the United States
4. Bemis, S.F.- A Diplomatic History of the United States
5. Bemis, S.F.- United States as a World Power
6. Black & Black - Contemporary America
7. B. P. Dalal, Alimpes of American History, Vol I & II, Vora & co. Publishers Pvt. Ltd., Bombay, 1976.
8. Brown, Dee. - An Indian History of the American West, Bury My Heart at Wounded Knee (WSP, 1984)
9. Carnoll, Peter and David Noble - Free and Unfree : A New History of the United States
10. Commager - Oxford History of U.S.A.
11. Current, Williams & Friedel - A History of the United States Since 1865
12. Dulles, Foster R. - The United States Since 1865
13. Epson, H.W. - History of the United States America
14. Faulkner, H.U.- American Political & Social History
15. Faulkner, H.U.- Economic History of the United States of America
16. Foner, Eric - America's Black Past
17. Franklin, John Hope - From Slavery to Freedom (Knopf, 1979)
18. Friedel, Frank -America in the 20th Century
19. Gerald N. Grob and George A Billias, Interpretations of American History, The free Press, New York, 1967.
20. Grobb, Gerals and George A. Billias- Interpretation of American History : Patterns and Perspectives, 2 Vol. (Free Press, 1987)
21. Haries, Owen (ED.) - America's Purpose : New Vision of U.S. Foreign Policy (S.G.Wasani, New Delhi -1991)
22. Harold C. Syrett, American Historical Documents, Barnes & Boble, New York, 1970.
23. Hick, John D. - The Federation Union : A History of U.S.A. Since 1865
24. Hofstadter, Richard - The Age of Reform Bryan to FDR (Random, 1960)
25. Kaushik, R.P. - Significant Themes in American History (Ajantha, Delhi, 1983)
26. Kennedy, David M., Thomas Bailey and Mel Piehl - The Brief American Pageant (Health & Co., 1986)
27. Kristol, Irving, Gordon Wood al. - America's Continuing Revolution (Am. Enterprises, 1975)
28. La, Feber, Walter - America, Russia & The World War, 1945-1990, (McGraw Hill Inc., 1991)
29. Parkes, H.B. - The United States - A History
30. Pratt - W.A. - History of the United States Foreign Policy
31. Randall, James etc. - The Civil War and Reconstruction (Health & Co., 1969)
32. Richard N. Current and other, The Essentials of American History, Alfred A. Knopf, New York, 1976.
33. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, Hisotry of United States of America (from colonization to 1865 A.D.), Surjeet Books Depot. Delhi, 1977.
34. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, History of United States of America (From 1845 to Present day), Surjeet Book Depot, Delhi, 1977.
35. Schiesinger - The Rise of Modern America
36. Shihan, Donald - The Making of American History : The Emergence of a Nation, Vol. I & II

37. Spanier, John - American Foreign Policy Since World War-II
38. Stmap, Kenneth - The Peculiar Institution, Slavery in the Ante-bellum South (Random, 1989)
39. Swami / Pandey -History of America
40. Tripathi, Dwijendra and S.C.Tiwari - Themes and Perspectives in American History
41. Turner, Frederick Jackson - The Frontier in American History (Krieger, 1976)
42. Zane L. Milletr, The Urbanization of Modern America A Brief History,
Harcourt Brace Jovanovich, INC., Yew York, 1973
43. देशपांडे सु.ग.,अमेरिकेचा इतिहास, भाग १ व २ शारदा प्रकाशन, नांदेड, १९७९
- ४४.देशपांडे सुधाकर, अमेरिकेचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे १९७१
४५. कोठेकर शांता, अमेरिकच्या संघराज्याचा इतिहास, व्ही साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, १९९९
४६. कठारे अनिल, आधुनिक अमेरिका (१९७६ ते १९९०) कल्पना प्रकाशन, नांदेड १९९९
४७. पाटील संजय जिभाऊ, अमेरिकेचा इतिहास, अर्थव धुळे,
- ४८.फ्रॅक्कलीन ईश्वर (अनु.) गाडगीळ पां.वा.,अमेरिकेचा सांक्षित इतिहास, बोरा अँण्ड कंपनी, मुंबई १९६१
४९. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक अमेरिका, पिंपळापुरे, नागपूर, १९९२
५०. भवरे व देवपुजारी, अमेरिकेचा इतिहास, नागपूर, १९७३
५१. पाटील एम.पी. युद्धोत्तर अमेरिका, टुमन ते बुश, मंगल प्रकाशन, कोल्हापूर २०१०
५२. वक्कानी नी.आ.,आधुनिक अमेरिकेचा इतिहास
५३. वधर य.ना., अमेरिकेचा इतिहास
- ५४.गोखले रामचंद्र महादेव, अमेरिका आणि रशिया (शासनसंस्थांचे तुलनात्मक विवेचन), कॉन्टिनेन्टल पुणे
- ५५.बाचल वि.मा.,आंतरराष्ट्रीय संबंध
५६. पाटील मधुकर व्ही., आधुनिक जगाचा इतिहास
५७. गोरे ना.ग.,अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास
५८. कदम य.ना.,आधुनिक जग, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर २००१
५९. कामत अशोक, दुसऱ्या महायुद्धोत्तर जग

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-233 History of Ancient India (B.C 3000 to B.C 600)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Objectives:

To acquaint the students with different sources of Ancient Indian History. To enable the students to understand the Political, Socio-Economic and Cultural Developments in the Periods under study and appreciate the rich Cultural Heritage in India.

To Survey the Sources of History of Ancient India. The Course intends to Provide and Understanding of the Social, Economic, Religious and Institutional Bases of Ancient India.

विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या साधनांची ओळख व्हावी. भारताच्या सांस्कृतिक वारसाच्या अभ्यासातून राजकीय, सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक विकासाची ओळख व्हावी.

प्राचीन भारताच्या साधनांचा शोध घेता यावा. संबंधित कोर्समधून विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारताच्या सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक व संस्थात्मक गोष्टींविषयी माहिती व्हावी

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-233 History of Ancient India (B.C 3000 - B.C 600)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Chapter 1: Sources of Ancient India. **15**

- a) Literary.
- b) Archaeological.
- c) Epigraphical.
- d) Numismatics

Chapter 2: The Harappan Civilization. (Indus Valley Civilization) **15**

- a) Origin & Extent.
- b) Town Planning.
- c) Agrarian Base, Craft Productions & Trade.
- d) Social, & Religious Life.
- e) Decline of Harappan Civilization.

Chapter 3: Vedic Period **15**

- a) **Vedic Age**
  - i) Vedic Literature.
  - ii) Political & Social Life.
  - iii) Economical & Religious Life.
- b) **Jainism and Buddhism**
  - i) Lord Mahavir: Jainism and its doctrines
  - ii) Gautam Buddha: Buddhism and its doctrines.

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र
DSE-HIS-233 प्राचीन भारताचा इतिहास (इ.स.पू. ३००० - इ.स.पू. ६००)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : साधने

१५

- अ) वाड्मयीन
- ब) पुरातत्त्वीय
- क) शिलालेखीय
- ड) नाणकशास्त्र

प्रकरण २ : हड्पा (सिंधु) संस्कृती

१५

- अ) उदय व प्रसार
- ब) शहर नियोजन
- क) शेती, हस्तउद्योग व व्यापार
- ड) सामाजिक व धार्मिक जीवन
- इ) हड्पा (सिंधु) संस्कृतीचा न्हास

प्रकरण ३ : वैदिक काळ

१५

अ) वैदिक काळ

- i) वैदिक वाड्मय
- ii) राजकीय व सामाजिक जीवन
- iii) आर्थिक व धार्मिक जीवन .

ब) जैन धर्म व बौद्ध धर्म

- i) भगवान महावीर : जैन धर्म व त्यांची शिकवण.
- ii) गौतम बुद्ध - बौद्ध धर्म व त्यांची शिकवण.

Books for Study and References :

1. Sharma R. S. - **Indian's Ancient Past**, New Delhi,oup, 2007.
2. Sharma R. S. - **Material Culture & Social Formations in Ancient India**, 1983.
3. Sharma R.S. - **Looking for the Aryas**, Delhi, Orient Longman Publishers, 1995.
4. Agrawal D.P. - **The Archaeology of India**, 1985.
5. Bridget & F. Raymond Allchin – **The Rise of Civilization in India & Pakistan**, 1983.
6. Basham A.L. **The Wonder that was India**, 1971.
7. Chakrabaati D.K.- **The Oxford Companion to Indian Archaeology**, New Delhi, 2006.
8. Raychaudhuri H.C. – **Political History of Ancient India**, Rev. ed. with Commentary by B. N. Mukharjee, 1996.
9. Sastri K.A.N. ed. **History of South India**, OUP, 1996.
10. Upinder Singh **A History of Ancient & Early Medieval India**, 2008.
11. Romila Thapar **Early India from the Origins to AD 1300**, New Delhi: Penguin, 2003.
12. Irfan Habib - **People's History** – Vol. – 1, Pre History, 2001.
13. Chakravarti Uma **The Social Dimensions of Early Buddhism**, 1997.
14. Champakalakshmi R. **Trade, Ideology & Urbanization : South India 300 BC - AD 1300**, 1996.
15. Rajan Gurukkal **Social Formation of Early South India, 2010**.
16. Huntington S.- **The Art of Ancient India : Buddhist, Hindu, Jain**,
17. New York: Weather Hill, 1985.
18. Ray H.P. **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**: New Delhi Oxford University Press, 2010.
१९. आचार्य धनंजय -भारताचा इतिहास (प्रारंभ ते १५२६) श्री साईनाथ प्रकाशन,
२०. कठारे अनिल - प्राचीन भारताचा इतिहास, प्राचीन भारताचा इतिहास व संस्कृती, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
२१. पाटील संजय जिभाऊ -प्राचीन भारताचा इतिहास, अर्थव्व प्रकाशन, धुळे,
२२. केलारकर श.गो प्राचीन भारताचा राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक इतिहास (आरंभापासून ते १२०५ प्रथ्येत)
२३. गायधनी र. ना. प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,
२४. गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास, (इ. स. ३०० ते इ. स. ६५०) कलास प्रकाशन, औरंगाबाद .
२५. मार्डीकर मदन - प्राचीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९७.
२६. मोरवंचीकर रा. श्री. - प्राचीन भारत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९२.
२७. शाहा जी. बी. प्राचीन भारताचा राजकीय सांस्कृतिक इतिहास, प्रशांत प्रकाशन,
२८. अजय अशोक पाटील- सिंधू संस्कृती - भारतीय इतिहासातील एक सोनेरी पान अर्थव्व प्रकाशन,
२९. रडे क.रा.- प्राचीन भारत, (आरंभापासून ते १२००) प्रशांत प्रकाशन,
३०. रायचौधरी हेमचंद्र - प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास, डायमंड प्रकाशन,
३१. जोशी पी. जी. - प्राचीन भारताचा इतिहास, के सागर
३२. सावंत गो. तु. - प्राचीन भारत, शेट पब्लिशर्स, मुंबई, १९९१.
३३. देशमुख मा. म. - प्राचीन भारताचा इतिहास, विश्वभारती नागपूर, १९९१.
३४. घिडे गजानन व पाटील - प्राचीन भारताचा इतिहास.
३५. डॉ.सूर्यकांता अजमेरा- प्राचीन भारतीय तत्त्वज्ञान - आधुनिक काळाची गरज
३६. घिडे गजानन - प्राचीन भारतीय राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास.
३७. देगलूरकर - प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृती.

SEC-HIS-234 Research Methodology in History

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :

The paper is designed to provide adequate conceptual base, bring better understanding of history and its forces, help interrogate existing paradigms and challenge the outdated, help in developing critique, help research in terms of formulating hypotheses and develop broad frames of interaction with other social sciences and attain certain level of Interdisciplinary approach.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - III
Choice Based Credit System
SEC-HIS-234 Research Methodology in History

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter : 1. Basic Term and Types of Research

15

- A) Types of research -
Exploratory, descriptive, analytical/explanatory, experimental, interdisciplinary, multidisciplinary,
- B) Sources -
Primary, secondary, archival, audio-visual material, numismatic, epigraphic

Chapter : 2 Design of Research and Hypothesis

15

- A) Research Design
  - (1) Preliminary Process
    - (i) Choice of Subject
    - (ii) Preparation of Outline
    - (iii) Method of note taking
- B) Hypothesis Definition, characteristic of good hypothesis and its importance

Chapter : 3 Research Methodologies

15

- (A) Analytical Process
  - (i) Heuristics
  - (ii) Hermeneutics
- (B) Synthetic Process
  - (i) Determining Particular facts
  - (ii) Grouping of Facts
  - (iii) Constructive Presentation of Fact
- (C) Concluding Process
  - (i) Valid Generalization
  - (ii) Footnotes
  - (iii) Bibliography

**निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र**

SEC-HIS-234 इतिहास संशोधन पद्धती

विद्यापीठ परीक्षा गुण	: ६०	घडयाळी तास - ४५	श्रेयांक : ०२
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण	: ४०		

प्रकरण - १ संशोधनाची मुलभूत संकल्पना व प्रकार १५

- अ. संशोधनाचे प्रकार -** शोधात्मक, वर्णणात्मक, विश्लेषात्मक, प्रायोगिक,
आंतरविद्याशाखीय, बहुविद्याशाखीय
- ब. स्त्रोत -** प्राथमिक, द्वितीय, पुराभिलेखीय, दृक-श्राव्य,
नाणकशात्र, आलेखात्मक

प्रकरण - २ संशोधनाची रूपरेषा आणि गृहितके १५

- अ. संशोधनाची रूपरेषा -**
१. विषयाची निवड
  २. संशोधन आराखडयाची तयारी
  ३. टिपणे घेण्याच्या पद्धती
- ब. गृहितकाची व्याख्या -** उत्तम गृहितकांची वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व

प्रकरण ३ संशोधन पद्धती १५

- अ. विश्लेषणात्मक प्रक्रिया**
१. अनुमानीय
  २. अन्वयार्थ
- ब. संश्लेषणात्मक प्रक्रिया**
१. तथ्यांची निवड
  २. तथ्यांची बांधणी
  ३. तथ्यांचे रचनात्मक सादरीकरण
- क. निष्कर्षात्मक प्रक्रिया**
१. वैथ सामान्यीकरण
  २. तळटिपा
  ३. संदर्भसुची

Books for Study and References :

- 1) Ackroyd, Stephen & John Hughes, 1992, *Data Collection in Context*, New York, Longman.
- 2) Alkin, Marvin C. & Lewis C. Solomon (eds), 1983, *The Costs of Evaluation*, Beverly Hills, CA, Sage.
- 3) Alwin, Duane F. (eds), 1978, *Survey Design and Analysis: Current Issues*, Beverly Hills, CA, Sage.
- 4) Babbie, Earl, 1989, *Survey Research Methods* (2nd edn), Belmont, CA, Wadsworth.
- 5) Babbie, Earl, 2007, *The Practice of Social Research* (11th edn), Belmont, CA, Wadsworth.
- 6) Bailey, Kenneth D., 1978, *Methods of Social Research* (3rd edn), New York, Free Press.
- 7) Barton, Ruth, 1988, *Understanding Social Statistics: An Introduction to Descriptive Statistics*, Perth
- 8) Publication Unit, Division of Arts, Education and Social Sciences, Curtin University of Technology.
- 9) Bernard, H. Russell, 1994, *Research Methods in Anthropology: Qualitative and Quantitative Approaches*(2nd edn), Thousand Oaks, CA, Sage.
- 10) Bernard, H. Russell, 2000, *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*, Thousand Oaks, CA, Sage.
- 11) Bilson, Andy (ed.), 2005, *Evidence-based Practice in Social Work*, London, Whiting & Birch.
- 12) Black, James A. & Dean J. Champion, 1976, *Methods and Issues in Social Research*, New York, Wiley.
- 13) Blaikie, Norman, 2007, *Approaches to Social Enquiry* (2nd edn), Cambridge, Polity Press.
- 14) Bogdan, Robert & Sari Knopp Biklen, 1992, *Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods* (2nd edn), Boston, Allyn & Bacon.
- 15) Bradburn, M. Norman & Seymour Sudman, 1979, *Improving Interview Method and Questionnaire Design*, London, Jossey-Bass.
- 16) Brinberg, David & Joseph E. McGrath, 1985, *Validity and the Research Process*, Beverly Hills, CA, Sage.
- 17) Bulmer, Martin (eds), 1977, *Sociological Research Methods: An Introduction*, London, Macmillan.
- 18) Burns, Robert B., 1997, *Introduction to Research Methods* (2nd edn), Melbourne, Longman eshire.
- 19) Butcher, Judith, 1981, *Copy-Editing: The Cambridge Handbook for Editors, Authors and Publishers* (2nd edn), Cambridge, Cambridge University Press.
- 20) Carr, Wilfred & Steven Kemmis, 1986, *Becoming Critical: Education, Knowledge and Action Research*, Melbourne, Deakin University.
- 21) Cherry, Nita, 2002, *Action Research: A Pathway to Action, Knowledge and Learning*, Melbourne, RMIT Publishing.
- 22) *The Chicago Manual of Style* (14th edn), 1993, Chicago and London, University of Chicago Press.
- 23) Cohen, Morris R. & Ernest Nagel, 1966, *An Introduction to Logic and Scientific Methods*, London Routledge & Kegan Paul.
- 24) *Collins Dictionary of the English Language*, 1979, Sydney, Collins.
- 25) Commonwealth of Australia, 2002, *Style Manual* (6th edn), Milton, Wiley Australia.
- 26) Cozby, C. Paul, 1985, *Methods in Behavioral Research*, London, Mayfield.
- 27) Crano, William D. & Marilynne B. Brewer, 2002, *Principle and Methods of Social Research* (2nd edn), London, Lawrence Erlbaum.
- 28) Creswell, John W., 2003, *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*(2nd edn), Thousand Oaks, CA, Sage.
- 29) Creswell, John W., 2007, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches*(2nd edn), Thousand Oaks, CA, Sage.
- 30) Crotty, Michael, 1998, *The Foundations of Social Research*, St Leonards, NSW, Allen
- 31) Chitnis K.N. Research Methodology in History, University of Pune.
- 32) मालशे स. गं, शोधनिबंधाची लेखनपद्धती, लोकवाडमय गृह, मुंबई २०१४.
- ३२) पॉल अॅलिवर, (अनु.) तुमचे प्रबंध लिखाण, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स, जळगाव २०१७.
- ३३) आगलावे प्रदिप, संशोधन पद्धती आणि तंत्रे, श्री. विद्या नागपूर
- ३४) झीना ओ लिअरी, (अनु.) संशोधन प्रकल्प कसा करावा, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स, जळगाव २०१७.
- ३५) पॅम डेनिकोलो आणि लुसिंडा बेकर, (अनु.) संशोधन प्रस्ताव विकसित करणे, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै जळगाव २०१७
- ३६) जॉन डब्ल्यू क्रेसवेल (अनु.) संशोधन संरचना, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१७.
- ३७) ब्राऊन वर्झिनिया, यशस्वी गुणात्मक संशोधन, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१७.
- ३८) कुमार रणजित, संशोधन पद्धती, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१७.
- ३९) देव प्रभाकर, इतिहास एक शास्त्र,

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - III
Choice Based Credit System

DSC-HIS-230 Social Formation and Cultural Patterns of the Ancient World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :

- 1) To introduce the student for the culture of medieval world
- 2) To highlight Economic development in Europe
- 3) To get acquainted with basic concepts, theories and methodology of social Philosophy.
- 4) To enable the students to understand the Economic, Religion, Societies and Cultural Development of Medieval World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester -III

Choice Based Credit System, Semester System

DSC-HIS-230

Social Formation and Cultural Patterns of the Ancient World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours : 45

Credits : 02

Chapter 1: Roman Republic 15

- a) Participate and Empire and slave society in Ancient Rome
- b) Agrarian economy, Urbanisation, trade

Chapter 2 : Religion and culture in ancient Rome 15

Chapter 3 : Crises of the Roman Empire 15

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र

DSC-HIS २३० सामाजिक बांधणी आणि प्राचीन जगातील सांस्कृतिक पद्धती

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४० घडयाळी तास - ४५ श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ रोमन प्रजासत्ताक १५

- अ. प्राचीन रोममध्ये राजे आणि गुलाम समाजाचा सहभाग
ब. कृषी, अर्थव्यवस्था, नागरिकरण, व्यापार

प्रकरण २ प्राचीन रोममधील धर्म आणि संस्कृती १५

प्रकरण ३ रोमन राजांचे संघर्ष १५

Books for Studies and References :

- 1) A. S. Altekar, State and Government in Ancient India, Motilal Banarasidas, Delhi 1958.
- 2) B. Kumar, Encyclopedic study of world History, Kunal Books, New Delhi, 2012
- 3) Burns and Ralph : World Civilizations, Cambridge History of Africa, Vol. I
- 4) Craig, A.M. Graham, W.A. Kagan, D. Ozment, S., and Turner, F.M., The Heritage of world Civilization, 2 Vols, Macmillian, 1986
- 5) Davies H.A., An outline History of the world, Oxford University Press, London, 1964
- 6) Durant Will, The study of civilization, Vol. I (our oriental Heritage)
- 7) George W. Southgate, An Introduction to world History, J. M. Dent & Sons Ltd., London, 1956.
- 8) Gerrit P. Judd, A History of Civilization, Collier- Macmillian, New York, 1966
Reprinted 1967.
- 9) Ghoshal U. N., A History of Indian Political Ideas : A The Ancient period an the Period of Transition to the middle ages, oxford University Press, London, 1969.
- 10) Nanda S.P., History of the world, Dominant Publishers and distributors Pvt. Ltd., New Delhi, 2007
11. ओतुरकर व इतर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास, अनाथ विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे
१२. कोसांबी डी.डी., प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता, डायमंड, पुणे
१३. कोलारकर श.गो., पाश्चिमात्य जग, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
१४. मराठे डी.एस., जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कं.
१५. पवार जयसिंगराव, मानव जातीचा इतिहास, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर
१६. विश्वकोश खंड १ ते १५ म.रा.वि.नि.मं.मुंबई
१७. डायमंड सामाजिक ज्ञानकोश खंड ३
१८. एच. लाल, भारत के आदिनिवासियों का इतिहास, आकांक्षा प्रकाशन, दिल्ली
१९. अग्रवाल सुजीत, विश्व इतिहास का सर्वेक्षण, विश्वभारती पब्लिकेशन, नई दिल्ली

प्रश्नपत्रिका स्वरूप (CBCS पॅटननुसार)

वेळ - २ तास

गुण - ६०

सूचना :-

१. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  २. सर्व प्रश्नांना बंधनकारक आहेत.

प्रश्न १ ला. एका वाक्यात उत्तरे लिहा (नऊ पैकी कोणतेही सहा)

गुण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....
५	.....
६	.....
७	.....
८	.....
९	.....

गण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....
५	.....
६	.....

गण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....
५	.....

गण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....

गण- १२

१. ....

२. ....

३. ....

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

*Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon*

**Faculty - Humanities
Subject - History**

**Revised Syllabus
for
B. A. Second Year
Semester - III**
(With effect from Academic Year 2019-20)

Choice Based Credit System (CBCS)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon

Structure of S. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2019 - 2020)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
III Credits : 18 (07 Papers)	Compulsory English (03) MIL 1 (03) DSC 1 C (02) DSC 2 C (02)	-----	SEC 1 (02)	DSE 1 A (03) DSE 2 A (03)	-----
IV Credits : 20 (08 Papers)	Compulsory English (03) MIL 2 (03) DSC 1 D (02) DSC 2 D (02) DSC 3 D (02)	-----	SEC 2 (02)	DSE 1 B (03) DSE 2 B (03)	-

टिप्पणी :

१. MIL ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. द्वितीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी यांपैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या इंग्रजी व्यतिरिक्त कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या MIL मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
२. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी DSC मधील इतिहास विषयाच्या कोणत्याही एका उपलब्ध अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी चौथ्या सत्रात DSC 3 मधील लघुअभ्यास प्रकल्प या अभ्यासपत्रिकेसाठी इतिहास या विषयाची निवड करणे अनिवार्य आहे. प्रकल्प लेखनाची ही अभ्यासपत्रिका फक्त चौथ्या सत्रासाठी आहे.
४. SEC च्या सत्र तीन व चार यांमधील अभ्यासपत्रिकांसाठी विद्यार्थी महाविद्यालयात उपलब्ध विषयांपैकी कोणत्याही विषयाची निवड करू शकतील.
५. विद्यापीठ परीक्षा ६० गुणांची आणि अंतर्गत / प्रॅक्टीकल ४० गुणांची या प्रमाणे स्वरूप असेल.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
 Syllabus of S.Y.B.A. History
 Semester - III & IV Papers w.e.f. June 2019

Equivalence for Semester - III

Sr.No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC-HIS-231	History of the Marathas (AD 1605 - AD 1750)	HIS-231 G-2 Rise of Maratha Power (1630-1674)
2	DSE-HIS-232	History of United States of America (AD 1776 - AD 1945)	HIS-232 A, S-1 Modern India (1757-1805) HIS - 232 B, S-1 History of U.S.A. (1776 -1914)
3	DSE HIS-233	History of Ancient India (BC 3000 to BC 600)	HIS-233-S-2 History of Ancient India- (BC 3000-BC 400)
4	SEC-HIS-234	Research Methodology in History	-----
5	DSC-HIS-230	Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World	HIS- 231 B, G-2 History of Civilization (1453-1815)

Equivalence for Semester - IV

No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC- HIS-241	History of the Marathas (A.D. 1605- A.D. 1750)	HIS-241 G-2 Rise of Maratha Power (1674-1707)
2	DSE- HIS - 242	History of United States of America (A.D. 1776- A.D. 1945)	HIS-242 A, S-1 Modern India (1805-1857) HIS -242 B, S-1 ,History of U.S.A. (1914-1970)
3	DSE- HIS-243	History of Ancient India (B.C. 600 - A.D. 1206)	HIS-243 S-2 History of Ancient India- (BC 400 - AD 1206)
4	SEC-HIS-244	An Introduction of Archives in India	-----
5	DSC-HIS-245	Project Work of Subject Opted in DSE 1 B & 2 B- Papers of Special Subject	-----
6	DSC-HIS-240	Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World	HIS-242 G-2 History of Civilization (1453-1815)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester III

Choice Based Credit System
DSC - HIS - 231 History of the Marathas (A.D.1605-1750 A.D.)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :-

- 1 To Create and enhance interest about regional History among the students.
  - 2 To acknowledge students how Shivaji Maharaj created the empire in adverse circumstances.
  - 3 To motivate students for the research work of the Maratha History
  - 4 Useful for the preparation of the competitive examinations.
-
- 1 विद्यार्थ्यांमध्ये प्रादेशिक इतिहासाविषयी गोडी निर्माण करणे.
  - २ शिवाजी महाराजांनी विपरीत परिस्थितीत स्वराज्याची निर्मिती केली याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना देणे.
  - ३ विद्यार्थ्यांना मराठ्यांच्या इतिहासाविषयी संशोधनाला प्रेरित करणे.
  - ४ विविध स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीसाठी उपयुक्त.

**Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon**

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester III

Choice Based Credit System

DSC-HIS-231 History of the Marathas (A.D.1605-1750 A.D.)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1 Rise of Maratha Power 15

- a) Causes
- b) Role of Shahaji Raje Bhosle and Jijabai

Chapter 2 Shivaji Maharaja's Relation with Various dynasty 15

a) Shivaji's Relation with the Adilshahi

- i. Javali Incident
- ii. Afzalkhan Episode
- iii. Siddi Jauhar and expedition to Panhala

b) Shivaji's Relation with the Mughals

- i. Invasion of Shaistekhan
- ii. First Invasion of Surat
- iii. Expedition of Mirza Raje Jaysing & Treaty of Purandar
- iv. Visit to Agra and Escape

c) Karnataka Expedition

Chapter 3 Shivaji's Administration 15

- i. Coronations
- ii. Civil Administration
- iii. Military Administration
- iv. Judicial Administration
- v. Religious Policy

निवड आधारीत श्रेयांक पद्धत

द्वितीय वर्ष कला (इतिहास) तृतीय सत्र

DSC- HIS - 231 मराठ्यांचा इतिहास (इ.स. १६०५ ते इ.स. १७५०)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४० घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ मराठा सत्तेचा उदय १५

- अ) कारणे
- ब) शहाजी राजे भोसले व जिजाबाई यांची भूमिका

प्रकरण २ शिवाजी महाराजांचे विविध राज्यांशी असलले संबंध १५

- अ) शिवाजी महाराज आदिलशाही संबंध
  - i जावळी प्रसंग
  - ii अफजलखान प्रसंग
  - iii सिद्धी जोहर व पहाळ्याचा वेढा
- ब) शिवाजी मुघल संबंध
  - i शाहीस्तेखान स्वारी
  - ii सुरतेची पहिली स्वारी
  - iii मिर्जा राजा जयसिंगची मोहिम व पुरंदर तह
  - iv आग्रा भेट आणि सुटका
- क) कर्नाटक स्वारी

प्रकरण ३ शिवाजी महाराजांचे प्रशासन १५

- i. राज्याभिषेक
- ii. मुलकी प्रशासन
- iii. लष्करी प्रशासन
- iv. न्यायालयीन धोरण
- v. धार्मिक धोरण

Books for Study & References

1. Aapte B.K. : A History of Maratha Navy and Merchant Ships
2. Brijkishor : Tarabai and Her Times
3. Chitanis K.N. : Medieval Indian Ideas and Institutions
4. Chitanis K.N. : Socio Economical History of Medieval India
5. Desai S.V. : Social Life in Maharashtra under the Peshvas
6. Dr. Balkrishna :Shivaji The Great
7. Grant Duff : History of Marathas. Vol. I, II, III
8. Gune V.T. : Judicial System of the Marathas
9. Hatalkar V.G. : The Maratha & The French
10. Kadam V.S. : Maratha Confederacy
11. Kulkarni A.R. : Maharashtra in the Age of Shivaji
12. KulkarniG.T. : The Mughal Maratha Relations. Twenty Five Fateful Years (1682-1707)
13. Mahajan T.T. : Court & Administration of Justice under Shivaji
14. Mujumdar R.C. : The History and Culture of the Indian People The Maratha Supremacy
15. Nadkarni R.V. : Rise and Fall of Maratha Empire
16. Pagadi Setu Madhavrao: Maratha . Mughal Relation (1680-1707)
17. Pagadi Setu Madhavrao:Shivaji
18. Parvate T.V. : Portuguese-Relationship
19. Pisurlekar Pandurang: Portuguese-Maratha Relations
20. Ranade M. G. : Rise of Maratha Power, Bombay, 1900
21. Sardesai G.S. : Main Currents of Maratha History
22. Sardesai G.S. :New History of Marathas. Vol. I, II, III
23. Sarkar J.N. :House of Shivaji
24. Sarkar J.N. :Shivaji& His Times
25. Sen S.N. :Administrative System of the Marathas
26. Sen S.N. :Foreign Biographies of Shivaji
27. Nilkanth.S..The Great Maratha Empire
28. Rande M.G. :Rise of Maratha Power
29. पवार जयसिंगराव :मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त
- ३० पवार जयसिंगराव : महाराणी ताराबाई
- ३१ पाटील सुलोचना :मराठ्यांच्या इतिहासातील कर्तबगार कस्त्रया
- ३२ दीक्षित नी.सी. : मराठे व ब्रिटिशकालीन भारत
- ३३ शाह जी.बी. : महाराष्ट्रातील उपेक्षित किल्ल्यांचा इतिहास
- ३४ शाह जी.बी. : दुर्ग जागले जागले
- ३५ बैसाणे अनिल / पाटील सुभाष : मराठाकालीन समाज आणि अंधश्रद्धा
- ३६ फाटक न. र. मराठ्यांच्या सत्तेचा उत्कर्ष
- ३७ अहिरे सुनंदा, शिवकालीन इतिहास
- ३८ पवार जयसिंगराव : छत्रपती शिवाजी महाराज
- ३९ पाटील मधुकर, मराठा सत्तेचा उदय
- ४० शहा जी. बी., वाघ डी.एन., : मराठ्यांचा इतिहास,
- ४१ शहा जी. बी. : महाराष्ट्रातील किल्ले आणि सांस्कृतिक योगदान,
- ४२ पाटील संजय जिभाऊः मराठ्यांचा इतिहास, अर्थवृ धुळे,
- ४३ पवार जयसिंगराव : संताजी घोरपडे
- ४४ पगडी सेतू माधवराव : मोगल आणि मराठे
- ४५ सरदेसाई गो.स. : मराठी रियासत, खंड १ ते ८
- ४६ कुलकर्णी अ. रा. शिवकालीन महाराष्ट्र
- ४७ खरे ग.ह., कुलकर्णी अ.रा., मराठ्यांचा इतिहास खंड १ ते ३

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-232 History of United States of America (A.D.1776 - A.D. 1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Objectives :-

- 1) To understand the importance of America (USA) in the world history.
  - 2) To study the foreign policy of America (USA).
  - 3) Focus on the Role of America (USA) in world politics.
  - 4) To evaluate the progressive era of America (USA) and its important the world.
  - 5) To study and the Role of America between two world wars.
  - 6) Focus on the Human Rights Movement in America (USA).
-
- १) जागतिक इतिहासात अमेरीकेच्या इतिहासाचे महत्त्व जाणून घेणे.
  - २) अमेरीकेचे परराष्ट्रीय धोरण अभ्यासणे.
  - ३) अमेरीकेच्या जागतिक राजकारणातील भूमिकेवर प्रकाश टाकणे.
  - ४) अमेरीकेतील प्रागतिक युग आणि जगावर झालेला प्रागतिक युगाचा प्रभाव.
  - ५) दोन जार्णातिक महायुद्धादरम्यान अमेरीकेच्या भूमिका अभ्यासणे.
  - ६) अमेरीकेतील मानवी हक्क चळवळीवर प्रकाश टाकणे.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-232 History of United States of America (A.D. 1776 - A.D. 1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Chapter 1 : The Background **15**

- a) Settlement and colonization of Europeans in America
- b) Colonial Society
- c) Indentured labour White and Black

Chapter 2 : Making of the Republic **15**

- a) Causes of American Independence war.
- b) Declaration of Independenc
- c) Features of Constitution of America

Chapter 3 : Evolution of American Democracy **15**

- a) Jefferson Era
- b) Judiciary : Role of the Supreme Court
- c) War of 1812
- d) Monroe Doctrine and Manifesto Destiny

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र
DSE-HIS-२३२ अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास (इ.स. १७७६ - इ.स. १९४५)

विद्यापीठ परीक्षा गुण	: ६०	घडयाळी तास - ४५
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण	: ४०	श्रेयांक : ०३

प्रकरण १) पाश्वभूमी १५

- अ) वसाहती आणि युरोपीयनांचे अमेरिकेतील वसाहतीकरण
- ब) वसाहतकालीन समाज
- क) मजूरांमधील करारनामा - गोरे आणि काळे

प्रकरण २) गणतंत्राची निर्मिती १५

- अ) अमेरिकेच्या स्वातंत्र्य युद्धाची कारणे
- ब) स्वातंत्र्याचा जाहीरनामा.
- क) अमेरिकन राज्यघटनेची वैशिष्ट्ये

प्रकरण ३) अमेरिकन लोकशाहीचे मुल्यांकन १५

- अ) जेफरसन युग
- ब) न्यायसंस्था - सर्वोच्च न्यायालयाची भुमिका
- क) १८१२ चे युद्ध
- ड) मन्रो तत्त्व आणि दैवयोगाचे प्रकटीकरण

Books for Study and References :

1. Andre, Maurois - A New History of the United States
2. Beard, Charles - An Economic Interpretation of the Constitution of the United States (Free Press, 1986)
3. Beard, Charles & Mury R. - History of the United States
4. Bemis, S.F.- A Diplomatic History of the United States
5. Bemis, S.F.- United States as a World Power
6. Black & Black - Contemporary America
7. B. P. Dalal, Alimpes of American History, Vol I & II, Vora & co. Publishers Pvt. Ltd., Bombay, 1976.
8. Brown, Dee. - An Indian History of the American West, Bury My Heart at Wounded Knee (WSP, 1984)
9. Carnoll, Peter and David Noble - Free and Unfree : A New History of the United States
10. Commager - Oxford History of U.S.A.
11. Current, Williams & Friedel - A History of the United States Since 1865
12. Dulles, Foster R. - The United States Since 1865
13. Epson, H.W. - History of the United States America
14. Faulkner, H.U.- American Political & Social History
15. Faulkner, H.U.- Economic History of the United States of America
16. Foner, Eric - America's Black Past
17. Franklin, John Hope - From Slavery to Freedom (Knopf, 1979)
18. Friedel, Frank -America in the 20th Century
19. Gerald N. Grob and George A Billias, Interpretations of American History, The free Press, New York, 1967.
20. Grobb, Gerals and George A. Billias- Interpretation of American History : Patterns and Perspectives, 2 Vol. (Free Press, 1987)
21. Haries, Owen (ED.) - America's Purpose : New Vision of U.S. Foreign Policy (S.G.Wasani, New Delhi -1991)
22. Harold C. Syrett, American Historical Documents, Barnes & Boble, New York, 1970.
23. Hick, John D. - The Federation Union : A History of U.S.A. Since 1865
24. Hofstadter, Richard - The Age of Reform Bryan to FDR (Random, 1960)
25. Kaushik, R.P. - Significant Themes in American History (Ajantha, Delhi, 1983)
26. Kennedy, David M., Thomas Bailey and Mel Piehl - The Brief American Pageant (Health & Co., 1986)
27. Kristol, Irving, Gordon Wood al. - America's Continuing Revolution (Am. Enterprises, 1975)
28. La, Feber, Walter - America, Russia & The World War, 1945-1990, (McGraw Hill Inc., 1991)
29. Parkes, H.B. - The United States - A History
30. Pratt - W.A. - History of the United States Foreign Policy
31. Randall, James etc. - The Civil War and Reconstruction (Health & Co., 1969)
32. Richard N. Current and other, The Essentials of American History, Alfred A. Knopf, New York, 1976.
33. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, Hisotry of United States of America (from colonization to 1865 A.D.), Surjeet Books Depot. Delhi, 1977.
34. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, History of United States of America (From 1845 to Present day), Surjeet Book Depot, Delhi, 1977.
35. Schiesinger - The Rise of Modern America
36. Shihan, Donald - The Making of American History : The Emergence of a Nation, Vol. I & II

37. Spanier, John - American Foreign Policy Since World War-II
38. Stmap, Kenneth - The Peculiar Institution, Slavery in the Ante-bellum South (Random, 1989)
39. Swami / Pandey -History of America
40. Tripathi, Dwijendra and S.C.Tiwari - Themes and Perspectives in American History
41. Turner, Frederick Jackson - The Frontier in American History (Krieger, 1976)
42. Zane L. Milletr, The Urbanization of Modern America A Brief History,
Harcourt Brace Jovanovich, INC., Yew York, 1973
43. देशपांडे सु.ग.,अमेरिकेचा इतिहास, भाग १ व २ शारदा प्रकाशन, नांदेड, १९७९
- ४४.देशपांडे सुधाकर, अमेरिकेचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे १९७१
४५. कोठेकर शांता, अमेरिकच्या संघराज्याचा इतिहास, व्ही साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, १९९९
४६. कठारे अनिल, आधुनिक अमेरिका (१९७६ ते १९९०) कल्पना प्रकाशन, नांदेड १९९९
४७. पाटील संजय जिभाऊ, अमेरिकेचा इतिहास, अर्थव धुळे,
- ४८.फ्रॅक्कलीन ईश्वर (अनु.) गाडगीळ पां.वा.,अमेरिकेचा सांक्षित इतिहास, बोरा अँण्ड कंपनी, मुंबई १९६१
४९. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक अमेरिका, पिंपळापुरे, नागपूर, १९९२
५०. भवरे व देवपुजारी, अमेरिकेचा इतिहास, नागपूर, १९७३
५१. पाटील एम.पी. युद्धोत्तर अमेरिका, टुमन ते बुश, मंगल प्रकाशन, कोल्हापूर २०१०
५२. वक्कानी नी.आ.,आधुनिक अमेरिकेचा इतिहास
५३. वधर य.ना., अमेरिकेचा इतिहास
- ५४.गोखले रामचंद्र महादेव, अमेरिका आणि रशिया (शासनसंस्थांचे तुलनात्मक विवेचन), कॉन्टिनेन्टल पुणे
- ५५.बाचल वि.मा.,आंतरराष्ट्रीय संबंध
५६. पाटील मधुकर व्ही., आधुनिक जगाचा इतिहास
५७. गोरे ना.ग.,अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास
५८. कदम य.ना.,आधुनिक जग, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर २००१
५९. कामत अशोक, दुसऱ्या महायुद्धोत्तर जग

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-233 History of Ancient India (B.C 3000 to B.C 600)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Objectives:

To acquaint the students with different sources of Ancient Indian History. To enable the students to understand the Political, Socio-Economic and Cultural Developments in the Periods under study and appreciate the rich Cultural Heritage in India.

To Survey the Sources of History of Ancient India. The Course intends to Provide and Understanding of the Social, Economic, Religious and Institutional Bases of Ancient India.

विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या साधनांची ओळख व्हावी. भारताच्या सांस्कृतिक वारसाच्या अभ्यासातून राजकीय, सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक विकासाची ओळख व्हावी.

प्राचीन भारताच्या साधनांचा शोध घेता यावा. संबंधित कोर्समधून विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारताच्या सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक व संस्थात्मक गोष्टींविषयी माहिती व्हावी

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III

Choice Based Credit System

DSE-HIS-233 History of Ancient India (B.C 3000 - B.C 600)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Chapter 1: Sources of Ancient India. **15**

- a) Literary.
- b) Archaeological.
- c) Epigraphical.
- d) Numismatics

Chapter 2: The Harappan Civilization. (Indus Valley Civilization) **15**

- a) Origin & Extent.
- b) Town Planning.
- c) Agrarian Base, Craft Productions & Trade.
- d) Social, & Religious Life.
- e) Decline of Harappan Civilization.

Chapter 3: Vedic Period **15**

- a) **Vedic Age**
  - i) Vedic Literature.
  - ii) Political & Social Life.
  - iii) Economical & Religious Life.
- b) **Jainism and Buddhism**
  - i) Lord Mahavir: Jainism and its doctrines
  - ii) Gautam Buddha: Buddhism and its doctrines.

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र
DSE-HIS-233 प्राचीन भारताचा इतिहास (इ.स.पू. ३००० - इ.स.पू. ६००)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : साधने

१५

- अ) वाड्मयीन
- ब) पुरातत्त्वीय
- क) शिलालेखीय
- ड) नाणकशास्त्र

प्रकरण २ : हड्पा (सिंधु) संस्कृती

१५

- अ) उदय व प्रसार
- ब) शहर नियोजन
- क) शेती, हस्तउद्योग व व्यापार
- ड) सामाजिक व धार्मिक जीवन
- इ) हड्पा (सिंधु) संस्कृतीचा न्हास

प्रकरण ३ : वैदिक काळ

१५

अ) वैदिक काळ

- i) वैदिक वाड्मय
- ii) राजकीय व सामाजिक जीवन
- iii) आर्थिक व धार्मिक जीवन .

ब) जैन धर्म व बौद्ध धर्म

- i) भगवान महावीर : जैन धर्म व त्यांची शिकवण.
- ii) गौतम बुद्ध - बौद्ध धर्म व त्यांची शिकवण.

Books for Study and References :

1. Sharma R. S. - **Indian's Ancient Past**, New Delhi,oup, 2007.
2. Sharma R. S. - **Material Culture & Social Formations in Ancient India**, 1983.
3. Sharma R.S. - **Looking for the Aryas**, Delhi, Orient Longman Publishers, 1995.
4. Agrawal D.P. - **The Archaeology of India**, 1985.
5. Bridget & F. Raymond Allchin – **The Rise of Civilization in India & Pakistan**, 1983.
6. Basham A.L. **The Wonder that was India**, 1971.
7. Chakrabaati D.K.- **The Oxford Companion to Indian Archaeology**, New Delhi, 2006.
8. Raychaudhuri H.C. – **Political History of Ancient India**, Rev. ed. with Commentary by B. N. Mukharjee, 1996.
9. Sastri K.A.N. ed. **History of South India**, OUP, 1996.
10. Upinder Singh **A History of Ancient & Early Medieval India**, 2008.
11. Romila Thapar **Early India from the Origins to AD 1300**, New Delhi: Penguin, 2003.
12. Irfan Habib - **People's History** – Vol. – 1, Pre History, 2001.
13. Chakravarti Uma **The Social Dimensions of Early Buddhism**, 1997.
14. Champakalakshmi R. **Trade, Ideology & Urbanization : South India 300 BC - AD 1300**, 1996.
15. Rajan Gurukkal **Social Formation of Early South India, 2010**.
16. Huntington S.- **The Art of Ancient India : Buddhist, Hindu, Jain**,
17. New York: Weather Hill, 1985.
18. Ray H.P. **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**: New Delhi Oxford University Press, 2010.
१९. आचार्य धनंजय -भारताचा इतिहास (प्रारंभ ते १५२६) श्री साईनाथ प्रकाशन,
२०. कठारे अनिल - प्राचीन भारताचा इतिहास, प्राचीन भारताचा इतिहास व संस्कृती, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
२१. पाटील संजय जिभाऊ -प्राचीन भारताचा इतिहास, अर्थव्व प्रकाशन, धुळे,
२२. केलारकर श.गो प्राचीन भारताचा राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक इतिहास (आरंभापासून ते १२०५ प्रथ्येत)
२३. गायधनी र. ना. प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,
२४. गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास, (इ. स. ३०० ते इ. स. ६५०) कलास प्रकाशन, औरंगाबाद .
२५. मार्डीकर मदन - प्राचीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९७.
२६. मोरवंचीकर रा. श्री. - प्राचीन भारत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९२.
२७. शाहा जी. बी. प्राचीन भारताचा राजकीय सांस्कृतिक इतिहास, प्रशांत प्रकाशन,
२८. अजय अशोक पाटील- सिंधू संस्कृती - भारतीय इतिहासातील एक सोनेरी पान अर्थव्व प्रकाशन,
२९. रडे क.रा.- प्राचीन भारत, (आरंभापासून ते १२००) प्रशांत प्रकाशन,
३०. रायचौधरी हेमचंद्र - प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास, डायमंड प्रकाशन,
३१. जोशी पी. जी. - प्राचीन भारताचा इतिहास, के सागर
३२. सावंत गो. तु. - प्राचीन भारत, शेट पब्लिशर्स, मुंबई, १९९१.
३३. देशमुख मा. म. - प्राचीन भारताचा इतिहास, विश्वभारती नागपूर, १९९१.
३४. घिडे गजानन व पाटील - प्राचीन भारताचा इतिहास.
३५. डॉ.सूर्यकांता अजमेरा- प्राचीन भारतीय तत्त्वज्ञान - आधुनिक काळाची गरज
३६. घिडे गजानन - प्राचीन भारतीय राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास.
३७. देगलूरकर - प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृती.

SEC-HIS-234 Research Methodology in History

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :

The paper is designed to provide adequate conceptual base, bring better understanding of history and its forces, help interrogate existing paradigms and challenge the outdated, help in developing critique, help research in terms of formulating hypotheses and develop broad frames of interaction with other social sciences and attain certain level of Interdisciplinary approach.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - III
Choice Based Credit System
SEC-HIS-234 Research Methodology in History

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter : 1. Basic Term and Types of Research

15

- A) Types of research -
Exploratory, descriptive, analytical/explanatory, experimental, interdisciplinary, multidisciplinary,
- B) Sources -
Primary, secondary, archival, audio-visual material, numismatic, epigraphic

Chapter : 2 Design of Research and Hypothesis

15

- A) Research Design
  - (1) Preliminary Process
    - (i) Choice of Subject
    - (ii) Preparation of Outline
    - (iii) Method of note taking
- B) Hypothesis Definition, characteristic of good hypothesis and its importance

Chapter : 3 Research Methodologies

15

- (A) Analytical Process
  - (i) Heuristics
  - (ii) Hermeneutics
- (B) Synthetic Process
  - (i) Determining Particular facts
  - (ii) Grouping of Facts
  - (iii) Constructive Presentation of Fact
- (C) Concluding Process
  - (i) Valid Generalization
  - (ii) Footnotes
  - (iii) Bibliography

**निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र**

SEC-HIS-234 इतिहास संशोधन पद्धती

विद्यापीठ परीक्षा गुण	: ६०	घडयाळी तास - ४५	श्रेयांक : ०२
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण	: ४०		

प्रकरण - १ संशोधनाची मुलभूत संकल्पना व प्रकार १५

- अ. संशोधनाचे प्रकार -** शोधात्मक, वर्णणात्मक, विश्लेषात्मक, प्रायोगिक,
आंतरविद्याशाखीय, बहुविद्याशाखीय
- ब. स्त्रोत -** प्राथमिक, द्वितीय, पुराभिलेखीय, दृक-श्राव्य,
नाणकशात्र, आलेखात्मक

प्रकरण - २ संशोधनाची रूपरेषा आणि गृहितके १५

- अ. संशोधनाची रूपरेषा -**
१. विषयाची निवड
  २. संशोधन आराखडयाची तयारी
  ३. टिपणे घेण्याच्या पद्धती
- ब. गृहितकाची व्याख्या -** उत्तम गृहितकांची वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व

प्रकरण ३ संशोधन पद्धती १५

- अ. विश्लेषणात्मक प्रक्रिया**
१. अनुमानीय
  २. अन्वयार्थ
- ब. संश्लेषणात्मक प्रक्रिया**
१. तथ्यांची निवड
  २. तथ्यांची बांधणी
  ३. तथ्यांचे रचनात्मक सादरीकरण
- क. निष्कर्षात्मक प्रक्रिया**
१. वैथ सामान्यीकरण
  २. तळटिपा
  ३. संदर्भसुची

Books for Study and References :

- 1) Ackroyd, Stephen & John Hughes, 1992, *Data Collection in Context*, New York, Longman.
- 2) Alkin, Marvin C. & Lewis C. Solomon (eds), 1983, *The Costs of Evaluation*, Beverly Hills, CA, Sage.
- 3) Alwin, Duane F. (eds), 1978, *Survey Design and Analysis: Current Issues*, Beverly Hills, CA, Sage.
- 4) Babbie, Earl, 1989, *Survey Research Methods* (2nd edn), Belmont, CA, Wadsworth.
- 5) Babbie, Earl, 2007, *The Practice of Social Research* (11th edn), Belmont, CA, Wadsworth.
- 6) Bailey, Kenneth D., 1978, *Methods of Social Research* (3rd edn), New York, Free Press.
- 7) Barton, Ruth, 1988, *Understanding Social Statistics: An Introduction to Descriptive Statistics*, Perth
- 8) Publication Unit, Division of Arts, Education and Social Sciences, Curtin University of Technology.
- 9) Bernard, H. Russell, 1994, *Research Methods in Anthropology: Qualitative and Quantitative Approaches*(2nd edn), Thousand Oaks, CA, Sage.
- 10) Bernard, H. Russell, 2000, *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*, Thousand Oaks, CA, Sage.
- 11) Bilson, Andy (ed.), 2005, *Evidence-based Practice in Social Work*, London, Whiting & Birch.
- 12) Black, James A. & Dean J. Champion, 1976, *Methods and Issues in Social Research*, New York, Wiley.
- 13) Blaikie, Norman, 2007, *Approaches to Social Enquiry* (2nd edn), Cambridge, Polity Press.
- 14) Bogdan, Robert & Sari Knopp Biklen, 1992, *Qualitative Research for Education: An Introduction to Theory and Methods* (2nd edn), Boston, Allyn & Bacon.
- 15) Bradburn, M. Norman & Seymour Sudman, 1979, *Improving Interview Method and Questionnaire Design*, London, Jossey-Bass.
- 16) Brinberg, David & Joseph E. McGrath, 1985, *Validity and the Research Process*, Beverly Hills, CA, Sage.
- 17) Bulmer, Martin (eds), 1977, *Sociological Research Methods: An Introduction*, London, Macmillan.
- 18) Burns, Robert B., 1997, *Introduction to Research Methods* (2nd edn), Melbourne, Longman eshire.
- 19) Butcher, Judith, 1981, *Copy-Editing: The Cambridge Handbook for Editors, Authors and Publishers* (2nd edn), Cambridge, Cambridge University Press.
- 20) Carr, Wilfred & Steven Kemmis, 1986, *Becoming Critical: Education, Knowledge and Action Research*, Melbourne, Deakin University.
- 21) Cherry, Nita, 2002, *Action Research: A Pathway to Action, Knowledge and Learning*, Melbourne, RMIT Publishing.
- 22) *The Chicago Manual of Style* (14th edn), 1993, Chicago and London, University of Chicago Press.
- 23) Cohen, Morris R. & Ernest Nagel, 1966, *An Introduction to Logic and Scientific Methods*, London Routledge & Kegan Paul.
- 24) *Collins Dictionary of the English Language*, 1979, Sydney, Collins.
- 25) Commonwealth of Australia, 2002, *Style Manual* (6th edn), Milton, Wiley Australia.
- 26) Cozby, C. Paul, 1985, *Methods in Behavioral Research*, London, Mayfield.
- 27) Crano, William D. & Marilynne B. Brewer, 2002, *Principle and Methods of Social Research* (2nd edn), London, Lawrence Erlbaum.
- 28) Creswell, John W., 2003, *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*(2nd edn), Thousand Oaks, CA, Sage.
- 29) Creswell, John W., 2007, *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing among Five Approaches*(2nd edn), Thousand Oaks, CA, Sage.
- 30) Crotty, Michael, 1998, *The Foundations of Social Research*, St Leonards, NSW, Allen
- 31) Chitnis K.N. Research Methodology in History, University of Pune.
- 32) मालशे स. गं, शोधनिबंधाची लेखनपद्धती, लोकवाडमय गृह, मुंबई २०१४.
- ३२) पॉल अॅलिवर, (अनु.) तुमचे प्रबंध लिखाण, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स, जळगाव २०१७.
- ३३) आगलावे प्रदिप, संशोधन पद्धती आणि तंत्रे, श्री. विद्या नागपूर
- ३४) झीना ओ लिअरी, (अनु.) संशोधन प्रकल्प कसा करावा, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स, जळगाव २०१७.
- ३५) पॅम डेनिकोलो आणि लुसिंडा बेकर, (अनु.) संशोधन प्रस्ताव विकसित करणे, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै जळगाव २०१७
- ३६) जॉन डब्ल्यू क्रेसवेल (अनु.) संशोधन संरचना, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१७.
- ३७) ब्राऊन वर्हजिनिया, यशस्वी गुणात्मक संशोधन, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१७.
- ३८) कुमार रणजित, संशोधन पद्धती, सेज, नवी दिल्ली, अर्थवै पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१७.
- ३९) देव प्रभाकर, इतिहास एक शास्त्र,

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - III
Choice Based Credit System

DSC-HIS-230 Social Formation and Cultural Patterns of the Ancient World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :

- 1) To introduce the student for the culture of medieval world
- 2) To highlight Economic development in Europe
- 3) To get acquainted with basic concepts, theories and methodology of social Philosophy.
- 4) To enable the students to understand the Economic, Religion, Societies and Cultural Development of Medieval World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester -III

Choice Based Credit System, Semester System

DSC-HIS-230

Social Formation and Cultural Patterns of the Ancient World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours : 45

Credits : 02

Chapter 1: Roman Republic 15

- a) Participate and Empire and slave society in Ancient Rome
- b) Agrarian economy, Urbanisation, trade

Chapter 2 : Religion and culture in ancient Rome 15

Chapter 3 : Crises of the Roman Empire 15

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - तृतीय सत्र

DSC-HIS २३० सामाजिक बांधणी आणि प्राचीन जगातील सांस्कृतिक पद्धती

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४० घडयाळी तास - ४५ श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ रोमन प्रजासत्ताक १५

अ. प्राचीन रोममध्ये राजे आणि गुलाम समाजाचा सहभाग
ब. कृषी, अर्थव्यवस्था, नागरिकरण, व्यापार

प्रकरण २ प्राचीन रोममधील धर्म आणि संस्कृती १५

प्रकरण ३ रोमन राजांचे संघर्ष १५

Books for Studies and References :

- 1) A. S. Altekar, State and Government in Ancient India, Motilal Banarasidas, Delhi 1958.
- 2) B. Kumar, Encyclopedic study of world History, Kunal Books, New Delhi, 2012
- 3) Burns and Ralph : World Civilizations, Cambridge History of Africa, Vol. I
- 4) Craig, A.M. Graham, W.A. Kagan, D. Ozment, S., and Turner, F.M., The Heritage of world Civilization, 2 Vols, Macmillian, 1986
- 5) Davies H.A., An outline History of the world, Oxford University Press, London, 1964
- 6) Durant Will, The study of civilization, Vol. I (our oriental Heritage)
- 7) George W. Southgate, An Introduction to world History, J. M. Dent & Sons Ltd., London, 1956.
- 8) Gerrit P. Judd, A History of Civilization, Collier- Macmillian, New York, 1966
Reprinted 1967.
- 9) Ghoshal U. N., A History of Indian Political Ideas : A The Ancient period an the Period of Transition to the middle ages, oxford University Press, London, 1969.
- 10) Nanda S.P., History of the world, Dominant Publishers and distributors Pvt. Ltd., New Delhi, 2007
11. ओतुरकर व इतर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास, अनाथ विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे
१२. कोसांबी डी.डी., प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता, डायमंड, पुणे
१३. कोलारकर श.गो., पाश्चिमात्य जग, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
१४. मराठे डी.एस., जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कं.
१५. पवार जयसिंगराव, मानव जातीचा इतिहास, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर
१६. विश्वकोश खंड १ ते १५ म.रा.वि.नि.मं.मुंबई
१७. डायमंड सामाजिक ज्ञानकोश खंड ३
१८. एच. लाल, भारत के आदिनिवासियों का इतिहास, आकांक्षा प्रकाशन, दिल्ली
१९. अग्रवाल सुजीत, विश्व इतिहास का सर्वेक्षण, विश्वभारती पब्लिकेशन, नई दिल्ली

प्रश्नपत्रिका स्वरूप (CBCS पॅटननुसार)

वेळ - २ तास गुण - ६०

सूचना :-

गुण - ६०

सूचना :-

१. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  २. सर्व प्रश्नांना बंधनकारक आहेत.

प्रश्न १ ला. एका वाक्यात उत्तरे लिहा (नऊ पैकी कोणतेही सहा)

गण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....
५	.....
६	.....
७	.....
८	.....
९	.....

प्रश्न २ रा. तीन ते चार वाक्यात उत्तरे लिहा. (सहा पैकी कोणतेही चार)

गण- १२

୧	.....
୨	.....
୩	.....
୪	.....
୫	.....
୬	.....

प्रश्न ३ गा. थोड़क्यात उत्तरे लिहा. (पाच पैकी कोणतेही तीन)

गण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....
५	.....

प्रश्न ४ था. टिपा लिहा (चार पैकी कोणतेही दोन)

गण- १२

۸	.....
۹	.....
۱۰	.....
۱۱	.....

प्रश्न ५ वा. दीर्घांतरी उत्तर लिहा (तीन पैकी कोणतेही एक)

गुण- १२

१. ....
२. ....
३. ....

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

*Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon*

**Faculty - Humanities
Subject - History**

**Revised Syllabus
for
B. A. Second Year
Semester - IV**

(With effect from Academic Year 2019-20)

Choice Based Credit System(CBCS)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Structure of S. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2019 - 2020)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
III Credits : 18 (07 Papers)	Compulsory English (03) MIL 1 (03) DSC 1 C (02) DSC 2 C (02)	-----	SEC 1 (02)	DSE 1 A (03) DSE 2 A (03)	-----
IV Credits : 20 (08 Papers)	Compulsory English (03) MIL 2 (03) DSC 1 D (02) DSC 2 D (02) DSC 3 D (02)	-----	SEC 2 (02)	DSE 1 B (03) DSE 2 B (03)	-----

टिप्पणी :

१. MIL ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. द्वितीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी यांपैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या इंग्रजी व्यतिरिक्त कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या MIL मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
२. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी DSC मधील इतिहास विषयाच्या कोणत्याही एका उपलब्ध अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. DSE 1, 2 मध्ये इतिहास या विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी चौथ्या सत्रात DSC 3 मधील लघुअभ्यास प्रकल्प या अभ्यासपत्रिकेसाठी इतिहास या विषयाची निवड करणे अनिवार्य आहे. प्रकल्प लेखनाची ही अभ्यासपत्रिका फक्त चौथ्या सत्रासाठी आहे.
४. SEC च्या सत्र तीन व चार यांमधील अभ्यासपत्रिकांसाठी विद्यार्थी महाविद्यालयात उपलब्ध विषयांपैकी कोणत्याही विषयाची निवड करू शकतील.
५. विद्यापीठ परीक्षा ६० गुणांची आणि अंतर्गत / प्रॅकटीकल ४० गुणांची या प्रमाणे स्वरूप असेल.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - III & IV Papers w.e.f. June 2019

Equivalence for Semester - III

Sr.No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC-HIS-231	History of the Marathas (A.D. 1605 - A.D. 1750)	HIS-231 G-2 Rise of Maratha Power (A.D.1630- A.D. 1674)
2	DSE-HIS-232	History of United States of America (A.D. 1776 - A.D. 1945)	HIS-232 A, S-1 Modern India (A.D.1757-A.D.1805)
			HIS-232 B, S-1 History of U.S.A(A.D.1776 - A.D.1914)
3	DSE HIS-233	History of Ancient India (B.C. 3000 - B.C. 600)	HIS-233-S-2 History of Ancient India- (B.C. 3000-B.C. 400)
4	SEC-HIS-234	Research Methodology in History	-----
5	DSC-HIS-230	Social Formations and Cultural Patterns of the Ancient World	HIS- 231 B, G-2 History of Civilization (A.D.1453- A.D.1815)

Equivalence for Semester - IV

No.	Code	CBCS Pattern 2019-20	Old Pattern 2018
1	DSC- HIS-241	History of the Marathas (A.D. 1605- A.D. 1750)	HIS-241 G-2 Rise of Maratha Power (A.D.1674- A.D.1707)
2	DSE- HIS -242	History of United States of America (A.D. 1776- A.D. 1945)	HIS-242 A, S-1 Modern India (A.D.1805- A.D.1857)
			HIS -242 B, S-1 ,History of U.S.A. (A.D.1914- A.D.1970)
3	DSE- HIS-243	History of Ancient India (B.C. 600 - A.D. 1206)	HIS-243 S-2 History of Ancient India- (B.C. 400 - A.D. 1206)
4	SEC-HIS-244	An Introduction of Archives in India	-----
5	DSC-HIS-245	Project Work of Subject Opted in DSE 1 B & 2 B- Papers of Special Subject	-----
6	DSC-HIS-240	Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World	HIS-242 G-2 History of Civilization (A.D.1453- A.D.1815)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester IV
Choice Based Credit System
DSC - HIS - 241 History of the Marathas (A.D.1605 - A.D 1750)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :-

1. To Create and enhance interest about regional History among the students.
2. To acknowledge students how Shivaji Maharaj created the empire in adverse circumstances.
3. To motivate students for the research work of the Maratha History
4. Useful for the preparation of the competitive examinations.
5. विद्यार्थ्यांमध्ये प्रादेशिक इतिहासाविषयी गोडी निर्माण करणे.
6. शिवाजी महाराजांनी विपरीत परिस्थितीत स्वराज्याची निर्मिती केली याचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना देणे.
7. विद्यार्थ्यांना मराठ्यांच्या इतिहासाविषयी संशोधनाला प्रेरित करणे.
8. विविध स्पर्धा परीक्षांच्या तयारीसाठी उपयुक्त.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System
DSC - HIS - 241 History of the Marathas (A.D.1605- A.D.1750)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1	Chhatrapati Sambhaji	15
	a. Achievements of Sambhaji b. Chhatrapati Sambhajis Relation with Mughal, Siddi, Portuguese, British	
Chapter 2	Marathas War of Independence	15
	a. Contribution of Rajaram Maharaj, Maharani Tarabai, Santaji Ghorpade, and Dhanaji Jadhav b. Significance of Marathas War of Independence	
Chapter 3	Chhatrapati Shahu Maharaj and Rise of Peshwas	15
	Balaji Vishwanath	
	a. Bajirao - I (Peshwa) Achievement of North and Saouth b. Balaji Bajirao Achievement of North and Saouth	

**निवड आधारीत श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - चतुर्थ सत्र**

DSC - HIS - 241 मराठ्यांचा इतिहास (इ.स. १६०५ - इ.स. १७५०)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ छत्रपती संभाजी

१५

- अ) छत्रपती संभाजी महाराजांचे कार्य
- ब) मोगल, इंग्रज, सिद्धी व पोर्टुगीज संबंध

प्रकरण २ मराठा स्वातंत्र्य युद्ध

१५

- अ) राजाराम महाराज, महाराणी ताराबाई, संताजी घोरपडे व धनाजी जाधव यांची कामगिरी
- ब) मराठा स्वातंत्र्य युद्धाचे महत्त्व

प्रकरण ३ शाहु महाराज व पेशवाईचा उदय

१५

- अ) बाळाजी विश्वनाथाची कामगिरी
- ब) बाजीराव पहिला - उत्तर व दक्षिणेतील कामगिरी
- क) बाळाजी बाजीराव - उत्तर व दक्षिणेतील कामगिरी

Books for Study & References :-

1. Aapte B.K. : A History of Maratha Navy and Merchant Ships
2. Brijkishor : Tarabai and Her Times
3. Chitanis K.N. : Medieval Indian Ideas and Institutions
4. Chitanis K.N. : Socio Economical History of Medieval India
5. Desai S.V. : Social Life in Maharashtra under the Peshvas
6. Dr. Balkrishna :Shivaji The Great
7. Grant Duff : History of Marathas. Vol. I, II, III
8. Gune V.T. :Judicial System of the Marathas
9. Hatalkar V.G. : The Maratha & The French
10. Kadam V.S. : Maratha Confederacy
11. Kulkarni A.R. : Maharashtra in the Age of Shivaji
12. KulkarniG.T. :The Mughal Maratha Relations. Twenty Five Fateful Years (1682-1707)
13. Mahajan T.T. : Court & Administration of Justice under Shivaji
14. Mujumdar R.C. :The History and Culture of the Indian People The Maratha Supremacy
15. Nadkarni R.V. : Rise and Fall of Maratha Empire
16. Pagadi Setu Madhavrao : Maratha . Mughal Relation (1680-1707)
17. PagadiSetuMadhavrao:Shivaji
18. Parvate T.V. : Portuguese-Relationship
19. PisurlekarPandurang: Portuguese-Maratha Relations
20. Ranade M.G. : Rise of Maratha Power, Bombay, 1900
21. Sardesai G.S. : Main Currents of Maratha History
22. Sardesai G.S. :New History of Marathas. Vol. I, II, III
23. Sarkar J.N. :House of Shivaji
24. Sarkar J.N. :Shivaji& His Times
25. Sen S.N. :Administrative System of the Marathas
26. Sen S.N. :Foreign Biographies of Shivaji
27. Nilkanth.S.. The Great Maratha Empire
28. Rande M.G. :Rise of Maratha Power
२९. पवार जयसिंगराव :मराठी साम्राज्याचा उदय आणि अस्त
३०. पवार जयसिंगराव : महाराणी ताराबाई
३१. पाटील सुलोचना :मराठ्यांच्या इतिहासातील कर्तवगार कस्त्रया
३२. दीक्षित नी.सी. : मराठे व ब्रिटिशकालीन भारत
३३. शाह जी.बी. : महाराष्ट्रातील उपेक्षित किल्ल्यांचा इतिहास
३४. शाह जी.बी. : दुर्ग जागले जागले
३५. बैसाणे अनिल / पाटील सुभाष : मराठकालीन समाज आणि अंधश्रद्धा
३६. फाटक न. र. मराठ्यांच्या सतेचा उत्कर्ष
३७. अहिरे सुनंदा, शिवकालीन इतिहास
३८. पवार जयसिंगराव : छत्रपती शिवाजी महाराज
३९. पाटील मधुकर, मराठा सतेचा उदय
४०. शहा जी. बी., वाघ डी.एन., : मराठ्यांचा इतिहास,
४१. शहा जी. बी., : महाराष्ट्रातील किल्ले आणि सांस्कृतिक योगदान,
४२. पाटील संजय जिभाऊः मराठ्यांचा इतिहास, अथर्व धुळे,
४३. पवार जयसिंगराव : संताजी घोरपडे
४४. पगडी सेतू माधवराव : मोगल आणि मराठे
४५. सरदेसाई गो.स. : मराठी रियासत, खंड १ ते ८
४६. कुलकर्णी अ. रा. शिवकालीन महाराष्ट्र
४७. खरे ग.ह., कुलकर्णी अ.रा., मराठ्यांचा इतिहास खंड १ ते ३

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSE - HIS - 242 History of United States of America (A.D. 1776 - A.D.1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits: 03

Objectives :-

- 1) To understand the importance of America (USA) in the world history.
  - 2) To study the foreign policy of America (USA).
  - 3) Focus on the Role of America (USA) in world politics.
  - 4) To evaluate the progressive era of America (USA) and its important the world.
  - 5) To study and the Role of America between two world wars.
  - 6) Focus on the Human Rights Movement in America (USA).
-
- १) जागतिक इतिहासात अमेरीकेच्या इतिहासाचे महत्व जाणून घेणे.
  - २) अमेरीकेचे परराष्ट्रीय धोरण अभ्यासणे.
  - ३) अमेरीकेच्या जागतिक राजकारणातील भूमिकेवर प्रकाश टाकणे.
  - ४) अमेरीकेतील प्रागतिक युग आणि जगावर झालेला प्रागतिक युगाचा प्रभाव.
  - ५) दोन जागतिक महायुद्धादरम्यान अमेरीकेच्या भुमिका अभ्यासणे.
  - ६) अमेरीकेतील मानवी हक्क चळवळीवर प्रकाश टाकणे.

**Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System**

DSE - HIS 242 History of United States of America (A.D.1776- A.D. 1945)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits: 03

Chapter 1: Capitalism of USA **15**

- a) Rise and Growth of Industrialization.
- b) Labour Movements
- c) Plantation Economy
- d) Slave Society and Culture - Resistance of Slave

Chapter 2 : Civil War **15**

- a) Causes of Civil War.
- b) Civil War
- c) Impact of Civil War.

Chapter 3: America and World Wars **15**

- a) Theodore Roosevelt and its policy
- b) Woodrow Wilson and role of USA in World War - I
- c) Causes and Impact of Great Deal on U.S.A.
- d) New Deal Programme
- e) Impact of Great Depression on USA

**निवड आधारीत श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला- इतिहास - चतुर्थ सत्र**

DSE -HIS -242 अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास (इ.स. १७७६ - इ.स. १९४५)

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०

अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : अमेरिकेचा भांडवलशाहीवाद

१५

- अ. औद्योगिकरणाचा उदय आणि विकास
- ब. कामगार चळवळी
- क. मळयांची (शेती) अर्थव्यवस्था
- ड. दास समाज आणि संस्कृती - दासांचा प्रतिकार

प्रकरण २ : यादवी युद्ध

१५

- अ. यादवी युद्धाची पाश्वर्भूमी
- ब. यादवी युद्ध
- क. यादवी युद्धाचे परिणाम

प्रकरण ३ : अमेरिका आणि जागतिक युद्धांचा काळ

१५

- अ. थिओडोर रूझवेल्ट आणि त्याचे धोरण
- ब. वुड्रो विल्सन आणि पहिल्या महायुद्धातील अमेरिकेची भुमिका
- क. जागतिक महामंदीची कारणे आणि अमेरिकेवरील त्याचे परिणाम
- ड. न्यू डील कार्यक्रम
- इ. दुसऱ्या महायुद्धातील अमेरिकेची भुमिका

Books for Study and References :

1. Andre, Maurois - A New History of the United States
2. Beard, Charles - An Economic Interpretation of the Constitution of the United States (Free Press, 1986)
3. Beard, Charles & Mury R. - History of the United States
4. Bemis, S.F.- A Diplomatic History of the United States
5. Bemis, S.F.- United States as a World Power
6. Black & Black - Contemporary America
7. B. P. Dalal, Alimpes of American History, Vol I & II, Vora & co. Publishers Pvt. Ltd., Bombay, 1976.
8. Brown, Dee. - An Indian History of the American West, Bury My Heart at Wounded Knee (WSP, 1984)
9. Carnoll, Peter and David Noble - Free and Unfree : A New History of the United States
10. Commager - Oxford History of U.S.A.
11. Current, Williams & Friedel - A History of the United States Since 1865
12. Dulles, Foster R. - The United States Since 1865
13. Epson, H.W. - History of the United States America
14. Faulkner, H.U.- American Political & Social History
15. Faulkner, H.U.- Economic History of the United States of America
16. Foner, Eric - America's Black Past
17. Franklin, John Hope - From Slavery to Freedom (Knopf, 1979)
18. Friedel, Frank -America in the 20th Century
19. Gerald N. Grob and George A Billias, Interpretations of American History, The free Press, New York, 1967.
20. Grobb, Gerals and George A. Billias- Interpretation of American History : Patterns and Perspectives, 2 Vol. (Free Press, 1987)
21. Haries, Owen (ED.) - America's Purpose : New Vision of U.S. Foreign Policy (S.G.Wasani, New Delhi -1991)
22. Harold C. Syrett, American Historical Documents, Barnes & Boble, New York, 1970.
23. Hick, John D. - The Federation Union : A History of U.S.A. Since 1865
24. Hofstadter, Richard - The Age of Reform Bryan to FDR (Random, 1960)
25. Kaushik, R.P. - Significant Themes in American History (Ajantha, Delhi, 1983)
26. Kennedy, David M., Thomas Bailey and Mel Piehl - The Brief American Pageant (Health & Co., 1986)
27. Kristol, Irving, Gordon Wood al. - America's Continuing Revolution (Am. Enterprises, 1975)
28. La, Feber, Walter - America, Russia & The World War, 1945-1990, (McGraw Hill Inc., 1991)
29. Parkes, H.B. - The United States - A History
30. Pratt - W.A. - History of the United States Foreign Policy
31. Randall, James etc. - The Civil War and Reconstruction (Health & Co., 1969)
32. Richard N. Current and other, The Essentials of American History, Alfred A. Knopf, New York, 1976.
33. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, Hisotry of United States of America (from colonization to 1865 A.D.), Surjeet Books Depot. Delhi, 1977.
34. R. K. Mujumdar, A. N. Strivastva, History of United States of America (From 1845 to Present day), Surjeet Book Depot, Delhi, 1977.
35. Schiesinger - The Rise of Modern America
36. Shihan, Donald - The Making of American History : The Emergence of a Nation, Vol. I & II
37. Spanier, John - American Foreign Policy Since World War-II
38. Stmap, Kenneth - The Peculiar Institution, Slavery in the Ante-bellum South (Random, 1989)
39. Swami / Pandey -History of America

40. Tripathi, Dwijendra and S.C.Tiwari - Themes and Perspectives in American History
41. Turner, Frederick Jackson - The Frontier in American History (Krieger, 1976)
42. Zane L. Milletr, The Urbanization of Modern America A Brief History, Harcourt Brace Jovanovich, INC., Yew York, 1973

43. देशपांडे सु.ग., अमेरिकेचा इतिहास, भाग १ व २ शारदा प्रकाशन, नांदेड, १९७९
४४. देशपांडे सुधाकर, अमेरिकेचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे १९७१
४५. कोठेकर शांता, अमेरिकच्या संघराज्याचा इतिहासस, व्ही साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, १९९९
४६. कठारे अनिल, आधुनिक अमेरिका (१९७६ ते १९९०) कल्पना प्रकाशन, नांदेड १९९९
४७. पाटील संजय जिभाऊ, अमेरिकेचा इतिहास, अथर्व धुळे,
४८. फ्रॅकलीन ईश्वर (अनु.) गाडगीळ पां.वा., अमेरिकेचा संक्षिप्त इतिहास, बोरा अँण्ड कंपनी, मुंबई १९६१
४९. मोरवंचीकर रा.श्री., आधुनिक अमेरिका, पिंपळापुरे, नागपूर, १९९२
५०. भवरे व देवपुजारी, अमेरिकेचा इतिहास, नागपूर, १९७३
५१. पाटील एम.पी. युद्धोत्तर अमेरिका, टुमन ते बुश, मंगल प्रकाशन, कोल्हापूर २०१०
५२. वक्कानी नी.आ., आधुनिक अमेरिकेचा इतिहास
५३. वधर य.ना., अमेरिकेचा इतिहास
५४. गोखले रामचंद्र महारेव, अमेरिका आणि रशिया (शासनसंस्थांचे तुलनात्मक विवेचन), कॉन्टिनेन्टल पुणे
५५. बाचल वि.मा., आंतरराष्ट्रीय संबंध
५६. पाटील मधुकर व्ही., आधुनिक जगाचा इतिहास
५७. गोरे ना.ग., अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास
५८. कदम य.ना., आधुनिक जगा, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर २००१
५९. कामत अशोक, दुसऱ्या महायुद्धोत्तर जग

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSE-HIS- 243 History of Ancient India (B.C 600 - A.D 1206)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits: 03

Objectives :

To acquaint the students with different sources of Ancient Indian History. To enable the students to understand the Political, Socio-Economic and Cultural Developments in the Periods under study and appreciate the rich Cultural Heritage in India.

To Survey the Sources of History of Ancient India. The Course intends to Provide and Understanding of the Social, Economic, Religious and Institutional Bases of Ancient India.

विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या साधनांची ओळख व्हावी. भारताच्या सांस्कृतिक वारसाच्या अभ्यासातून राजकीय, सामाजिक, आर्थिक व सांस्कृतिक विकासाची ओळख व्हावी.

प्राचीन भारताच्या साधनांचा शोध घेता यावा. संबंधित कोर्समधून विद्यार्थ्यांना प्राचीन भारताच्या सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक व संस्थात्मक गोष्टींविषयी माहिती व्हावी

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System, Semester System

DSE- HIS-243 History of Ancient India (B.C 600 - A.D 1206)

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 03

Chapter 1 : The Mauryan & Post Mauryan Period. **15**

- a) Chandragupta & his Achievement
- b) Ashoka & his Achievement
- c) Political, Social & Economical Life
- d) Decline of Mauryan Empire.
- e) Post Mauryan Dynasties – Shunga, Kushanas & Satavahanas.

Chapter 2: Gupta Empire & Vardhana Dynasty. **15**

- a) Gupta Empire**
  - i) Achievement of Chandragupta I, Samudragupta & Chandragupta II.
  - ii) Political, Social & Economical Life.
  - iii) Classical Age.
- b) Vardhana Dynasty & Rajput Age**
  - i) The Age of Harshavardhana
  - ii) Religious Policy
  - iii) The Rise of Rajputas

Chapter 3: South India **15**

- i) Rashtrakutas
- ii) Chalukyas of Badami.
- iii) Pallavas.
- iv) Cholas.

निवड आधारीत श्रेयांक पद्धत द्वितीय वर्ष कला -इतिहास- चतुर्थ सत्र

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४० घडयाळी तास - ४५ श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : मौर्य साम्राज्य व मौर्योत्तर काळ १५

- अ. सम्राट चंद्रगुप्त व त्यांची कामगिरी
  - ब. सम्राट अशोक व त्यांची कामगिरी
  - क. राजकीय, सामाजिक व आर्थिक जीवन
  - ड. मौर्य साम्राज्याचा उत्तरास

प्रकरण २ : गप्त साम्राज्य व वर्धन घराणे १५

- अ. गुप्त साम्राज्य**

  - १ चंद्रगुप्त पहिला, समुद्रगुप्त आणि चंद्रगुप्त दुसरा यांची कामगिरी
  - २ राजकीय, सामाजिक व अर्थिक जीवन
  - ३ सुवर्ण युग

ब. वर्धन घराणे आणि राजपूत काळ

- १ सम्राट हर्षवर्धन व त्यांची कामगिरी
  २. धार्मिक धोरण
  ३. राजपुतांचा उदय

प्रकरण ३ : दक्षिण भारत १५

- अ. राष्ट्रकुट घराणे
  - ब. बदामीचे चालुक्य घराणे
  - क. पल्लव घराणे
  - ड. चोल घराणे

Books for Study and References :

1. Sharma R.S. - **Indian's Ancient Past**, New Delhi,oup, 2007.
2. Sharma R.S. - **Material Culture & Social Formations in Ancient India**, 1983.
3. Sharma R.S. - **Looking for the Aryas**, Delhi, Orient Longman Publishers, 1995.
4. Agrawal D.P. - **The Archaeology of India**, 1985.
5. Bridget & F. Raymond Allchin – **The Rise of Civilization in India & Pakistan**, 1983.
6. Basham A.L. - **The Wonder that was India**, 1971.
7. Chakrabaati D.K.- **The Oxford Companion to Indian Archaeology**, New Delhi, 2006.
8. Raychaudhuri H.C. -B **Political History of Ancient India**, Rev. ed.
With Commentary by B. N. Mukharjee, 1996.
9. Sastri K.A.N. - ed. **History of South India**, OUP, 1996.
10. Upinder Singh -**A History of Ancient & Early Medieval India**, 2008.
11. Romila Thapar - **Early India from the Origins to AD 1300**, New Delhi: Penguin, 2003.
12. Irfan Habib - **Peoples History** – Vol. – 1, Pre History, 2001.
13. Chakaravarti Uma -**The Social Dimensions of Early Buddhism**, 1997.
14. Champakalakshmi R. -**Trade, Ideology & Urbanization : South India 300 BC -AD 1300**, 1996.
15. Rajan Gurukkal -**Social Formation of Early South India, 2010.**
16. Huntington S.- The Art of Ancient India : Buddhist, Hindu, Jain,
17. New York : Weather Hill, 1985.
18. Ray H.P. **The Winds of Change: Buddhism and the Maritime Links of Early South Asia**: New Delhi Oxford University Press, 2010.
१९. आचार्य धनंजय -भारताचा इतिहास (प्रारंभ ते १५२६) श्री साईनाथ प्रकाशन,
२०. कठरे अनिल - प्राचीन भारताचा इतिहास, प्राचीन भारताचा इतिहास व संस्कृती, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
२१. पाटील संजय जिभाऊ -प्राचीन भारताचा इतिहास, अर्थव्य प्रकाशन, धुळे,
२२. केलारकर श.गो प्राचीन भारताचा राजकीय सामाजिक सांस्कृतिक इतिहास (आरंभापासून ते १२०५ प्रथ्येत)
२३. गायधनी र. ना. प्राचीन भारताचा सांस्कृतिक इतिहास, कॉन्टेनेटल प्रकाशन,
२४. गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास, (इ. स. ३०० ते इ. स. ६५०) कलास प्रकाशन, औरंगाबाद .
२५. मार्डीकर मदन - प्राचीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९७.
२६. मोरवंचीकर रा. श्री. - प्राचीन भारत, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद १९९२.
२७. शहा जी. बी. प्राचीन भारताचा राजकीय सांस्कृतिक इतिहास, प्रशांत प्रकाशन,
२८. अजय अशोक पाटील- सिंधू संस्कृती - भारतीय इतिहासातील एक सोनेरी पान अर्थव्य प्रकाशन,
२९. रडे क.रा. -**प्राचीन भारत**, (आरंभापासून ते १२००) प्रशांत प्रकाशन,
३०. रायचौधरी हेमचंद्र - प्राचीन भारताचा राजकीय इतिहास, डायमंड प्रकाशन,
३१. जोशी पी. जी. - प्राचीन भारताचा इतिहास, के सागर
३२. सावंत गो. तु. - प्राचीन भारत, शेट पब्लिशर्स, मुंबई, १९९१.
३३. देशमुख मा. म. - प्राचीन भारताचा इतिहास, विश्वभारती नागपूर, १९९१.
३४. घिडे गजानन व पाटील - प्राचीन भारताचा इतिहास.
३५. डॉ.सूर्यकांता अजमेरा- प्राचीन भारतीय तत्त्वज्ञान - आधुनिक काळाची गरज
३६. घिडे गजानन - प्राचीन भारतीय राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास.
३७. देगलूरकर - प्राचीन भारतीय इतिहास व संस्कृती.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System

SEC-HIS-244

An Introduction to Archives in India

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :

1. To create awareness among the students about the role of Archives in the preservation of Heritage.
2. To introduce the importance of Archives in study of History.
3. To create awareness to conserve the historical records in their local areas.
4. To create interest of students to pursue career in the field of Archives.
5. To encourage students to visit Archives.

उद्दिष्टे-

१. ऐतिहासिक कागदपत्रे संरक्षणामध्ये पुराभिलेखागारांची भूमिका विद्यार्थ्यांना अवगत करून देणे.
२. इतिहासाच्या अभ्यासात पुराभिलेखागारांचे महत्त्व स्पष्ट करणे.
३. स्थानिक परिसरातील ऐतिहासिक कागदपत्रांच्या संरक्षणासाठी जागृती निर्माण करणे.
४. भारतातील पुराभिलेखागारांमधील रोजगाराकरिता विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे.
५. पुराभिलेखागारांना भेटी देण्यासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करणे.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus of S.Y.B.A. History
Semester - IV
Choice Based Credit System

SEC-HIS-244

An Introduction to Archives in India

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1. Archives

15

- I. Definition
- II. Rise and development of Archives in India
- III. Historical Importance of Archives

Chapter 2. Management of Archives

15

- I. Classification of Records
- II. Conservation and Preservation of Records
- III. Digital Archives

Chapter 3. Some Famous Archives in India and Maharashtra

15

- I. National Archives, New Delhi
- II. Pune Archives, Pune (Peshawa Daftar, Pune)
- III. Maharashtra State Archives, Mumbai (Bombay Archives, Mumbai)
- IV. Itihasacharya V. K. Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास- चतुर्थ सत्र
SEC - HIS - 244 भारतातील पुराभिलेखागारांचा (दप्तरखाने) परिचय

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
 अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ : पुराभिलेखागार (दप्तरखाने)

१५

- अ. व्याख्या
- ब. भारतातील पुराभिलेखागारांचा उदय आणि विकास
- क. पुराभिलेखागारांचे ऐतिहासिक महत्त्व

प्रकरण २ : पुराभिलेखागारांचे व्यवस्थापन

१५

- अ. पुराभिलेखांचे (दस्तावेज) वर्गीकरण
- ब. पुराभिलेखांचे (दस्तावेज) जतन आणि संरक्षण
- क. डिजिटल पुराभिलेखागार

प्रकरण ३ : भारत व महाराष्ट्रातील काही प्रसिद्ध पुराभिलेखागार

१५

- अ. राष्ट्रीय पुराभिलेखागार, नवी दिल्ली
- ब. पुणे पुराभिलेखागार, पुणे (पेशवे दप्तर, पुणे)
- क. महाराष्ट्र राज्य पुराभिलेखागार, मुंबई (मुंबई पुराभिलेखागार, मुंबई)
- ड. इतिहासाचार्य वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

Books for Study and References :

1. Balloffet Nelly, Hille Jenny and Judith Reed- *Conservation and Preservation of Records Archives*, American Library Association, Chicago, 2015.
2. Basu Purnendu- *Archives and Records, What are They?* The National Archives of India, New Delhi, 1969.
3. Cook Michael- *The Management of Information from Archives*, Gower, Hampshire, 1999.
4. Dobreva, Milena and Ivacs Gabriella- *Digital Archives: Management, Use and Access*, Facet Publishing, London, 2015.
5. Forde Helen and Rhys- Lewis Jonathan, *Preserving Archives*, Facet Publishing, London, 2013.
6. Ghose Salien- *Archives in India*, History and Assets, Firma KL Mukhopadhyay, 1963.
7. Harinarayan Nilam- *The Science of Archives Keeping*, the State Archives, Hyderabad, 1969.
8. Jenkinson Hilary- *A Manual of Archive Administration*, Oxford, Clarendon Press, London, 1922.
9. John Ridener- From Folders to Post Modernism: A Concise History of Archival Theory, 2009
10. Johnson Charles- *The Care of Documents and Management of Archives*, Society for Promoting Christian Knowledge, London, 1919.
11. Kunte B. G. (Ed.)- *Handbook of Bombay Archives*, Dept. of Archives, Govt. of Maharashtra, Bombay, 1970.
12. Posner Earnest- *Archives in the Ancient World*, Harvard University Press, 1972.
13. Sengupta, S.- *Experiencing History Through Archive*, Delhi: Munshiram Manoharlal.2004.
14. Stielow Frederick J.- *Building Digital Archives*, Descriptions, and Displays, Neal-Schuman Publishers, New York, 2003.
१५. डोगरे वंसत - पुराभिलेखागार (दप्तरखाने) अर्थव्र प्रकाशन, धुळे,
१६. खोबरेकर वि. गो.- महाराष्ट्रातील दप्तरखाने, वर्णन आणि तंत्र, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९८८.
१७. गायकवाड, हनमाने, सरदेसाई- ऐतिहासिक कागदपत्रे व स्थळे यांचा अभ्यास, एम. व्ही. फडके आणि कं. कोल्हापूर, १९८०.
१८. ढवळीकर मधुकर- पुराभिलेख विद्या,
१९. देसाई संजीव प.- अभिलेख व्यवस्थापनाची मार्गदर्शिका, संपा. भास्कर धटावकर, मुंबई, पुराभिलेख विभाग, महाराष्ट्र शासन, १९८८.
२०. पुणे पुराभिलेखागार (पेशवे दप्तर)- इमारत शताब्दी स्मरणिका, १ सप्टेंबर १९९१, मुंबई, पुराभिलेख विभाग, महाराष्ट्र शासन, १९९१.
२१. महाजन शांताराम गजानन- दप्तरखाने व वस्तूसंग्रहालेये, विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे, २००७.
२२. सावंत बी. एस., जाधव व्ही. के.- मराठ्यांचा प्रशासकीय आणि सामाजिक, आर्थिक इतिहास, विद्या प्रकाशन, नागपूर, १९९७.

Syllabus of S.Y.B.A. (History)

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSC-HIS-245 Minor Study Project

(Project Work of Subject Opted in DSE 1B & 2B Papers of Special Subject)

Project Marks : 60

Project Internal/Practical : 40

Clock Hours : 45

Credits : 02

---

१) कोर्सचे स्वरूप:-

प्राजेक्ट कोर्स /पेपर ज्या विद्यार्थ्यांनी DSE1,2, (A) आणि DSE1,2(B) हे विषय निवडलेले असतील त्यांना DSE 3D (02) हा लघु अभ्यास प्रकल्प अनिवार्य आहे.

२) प्रकल्प विषयांची उद्दीष्टे :-

लघु अभ्यास प्रकल्प विषयामुळे विद्यार्थ्यांमधील संशोधनवृत्तीस चालना मिळेल. अविष्कार, इंद्रधनुष्य या सारख्या स्पर्धेत संशोधार्थी होता येईल. तसेच संशोधन म्हणजे काय? संशोधनासाठी विषयाची निवड कशी केली जाते? संशोधनाची उद्दीष्ट्ये , गृहीतके कसे मांडले जातात? संशोधनासाठी प्रश्नावली कशी तयार केली जाते? संशोधनासाठी मुलाखत कशी घ्यावी? याबाबत नवी दृष्टी प्राप्त होईल. तसेच प्रदत्त (data) कसा संकलित करावा आणि त्याचे विश्लेषण (analysis) कसे करावे याचे देखील ज्ञान प्राप्त होईल.

३) संशोधन विषयाची निवड :-

अभ्यास प्रकल्पाचे विषय त्या त्या महाविद्यालयाच्या परिसरातील, तालुक्यातील, जिल्ह्यातील तसेच विद्यापीठ परिक्षेत्रातील संशोधनाची गरज लक्षात घेऊन विषयांचे स्वरूप राहील.

४) प्रदत्त (data) संकलनाचे स्वरूप :-

प्रदत्त /तथ्य संकलनासाठी त्या-त्या विषयानुरूप संशोधन पद्धतीचा उपयोग करावा. त्यासाठी क्षेत्रीय प्रयोग, क्षेत्रीय अभ्यास, प्रश्नावली, मुलाखत,सर्व, निरीक्षण पद्धती, क्षेत्राला भेट देणे, व्यक्तिअभ्यास (Case Study), प्रयोग शाळेतील प्रयोग, इत्यादी पद्धती वापरता येतील.

५) प्रकल्प लिखाणाची शैली :-

प्रकल्प लिखाणाचे स्वरूप त्या विषयाच्या संशोधन प्रणालीला अनुसुरुनच असावे. प्रकल्पाचे लिखाण ३० ते ४० पानापर्यंत व हस्तालिखीत असावे. प्रकल्प लिखाणाबाबत देखील प्रत्येक अभ्यास मंडळाने अभ्यासक्रमात कोणकोणते मानदंड/ निकष (Norms) वापरले गेले पाहिजेत याचा स्पष्ट उल्लेख करावा. सर्व अभ्यास मंडळानी आपल्या विषयातील लघुशोध प्रकल्प (Minor Research Project) कसे सादर केले जातात. तो आराखडा समोर ठेवुन अभ्यासक्रम तयार करावा.

६) प्रकल्पाची अंतर्गत परीक्षेचे स्वरूप :-

अंतर्गत परीक्षा ४० गुणांची राहील. विषयशिक्षकांने त्याचे मुल्यमापन खालीलप्रमाणे करावयाचे आहे.

विद्यार्थ्यांची उपस्थिती व वर्तन- - १० गुण

सादरीकरण (Presentation) P.P.T Viva - Voce - ३० गुण

एकुण - ४० गुण

७) बहिस्थ ६० गुणांचे स्वरूप :-

६० गुण हे प्रकल्प लिखाणासाठी आहेत. प्रकल्प शिक्षकांने प्रकल्प लिखाण तपासुन प्रकल्प मा. प्राचार्यकडे जमा करावे व ६० पैकी गुणदान करून तक्ता महाविद्यालयाच्या प्राचार्यकडे हस्तांतरीत करावा.

Syllabus of S.Y.B.A. (History)

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSC-HIS-245 Minor Study Project

(Project Work of Subject Opted in DSE 1B & 2B Papers of Special Subject)

Project Marks : 60

Project Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

अभ्यास प्रकल्पाचे विषय :

१. आपल्या परिसरातील एखादया किल्ल्याची ऐतिहासिक ओळख, त्याचे महत्त्व व सद्य स्थिती
२. आपल्या परिसरातील स्वातंत्र्य सैनिकांच्या कार्याची ऐतिहासिक ओळख
३. आपल्या परिसरातील ऐतिहासिक महत्त्वाच्या धार्मिक स्थळाला अभ्यास भेट, त्याची ओळख,
- त्याची ओळख, त्याचा पूर्वइतिहास महत्त्व व सद्य स्थिती.
५. असिरगड किल्ला आणि त्याचे ऐतिहासिक महत्त्व
६. अजिठा व वेरुळ लेण्यातील शिल्पकला, चित्रकला, स्थापत्यकला
७. आपापल्या परिसरातील लेण्यांचा ऐतिहासिक अभ्यास
८. आपापल्या परिसरातील जुन्या शैक्षणिक संस्थाच्या वाटचालीचा अभ्यास.
९. आपल्या परिसरातील उद्योगपर्तीचे जीवनकार्याचा आढावा
१०. आपल्या परिसरातील ब्रिटीशकालीन वास्तूंचा ऐतिहासिक अभ्यास
११. आपल्या परिसरातील स्वांतंत्र्य लढा- एक अभ्यास
१२. संगणकाच्या मदतीने ऐतिहासिक माहितीचे संकलन
१३. आपापल्या परिसरातील सामाजिक सांस्कृतिक केंद्राची ओळख
१४. आपल्या परिसरातील स्वांतंत्र्य लढयात महिलांचे योगदान
१५. स्वातंत्र्य आंदोलनात दलित आदिवासींचा सहभाग
वरीलप्रमाणे लघुअभ्यास ग्रकल्पांसाठी विषय असावेत.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSC-HIS- 240 Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Objectives :-

- 1) To introduce the student for the culture of medieval world
- 2) To highlight Economic development in Europe
- 3) To get acquainted with basic concepts, theories and methodology of social Philosophy.
- 4) To enable the students to understand the Economic, Religion, Societies and Cultural Development of Medieval World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari North Maharashtra University, Jalgaon

Syllabus of S.Y.B.A. History

Semester - IV

Choice Based Credit System

DSC-HIS- 240 Social Formation and Cultural Patterns of the Medieval World

Uni. Exam. Marks : 60

Internal/Practical : 40

Clock Hours :45

Credits : 02

Chapter 1 : Economic Development in Europe from the 7th to the 14th Centuries. 15

- a) Organization of Production
- b) Towns and trade
- c) Technological Development
- d) Crisis of Feudalism

Chapter 2 : Religion and Culture in Medieval Europe 15

Chapter 3 : Societies in Central Islamic Lands. 15

- a) The tribal background, Capitals State, Rise of Sultanates
- b) Religious development, The origins of Shariah, Minah, Sufism
- c) Urbanization and Trade.

निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
द्वितीय वर्ष कला - इतिहास - चतुर्थ सत्र
DSC- HIS - 240 सामाजिक बांधणी आणि मध्ययुगीन जगातील सांस्कृतिक पद्धती

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत / प्रात्यक्षिक गुण : ४०

घडयाळी तास - ४५

श्रेयांक : ०२

प्रकरण १ : सातव्या ते चौदाव्या शतकातील युरोपमधील आर्थिक विकास १५

- अ. उत्पादन संस्था
- ब. शहर आणि व्यापार
- क. तांत्रिक विकास
- ड. सामंतवादाचे संकट

प्रकरण २ : मध्ययुगीन युरोपातील धर्म आणि संस्कृती १५

प्रकरण ३ : मध्य इस्लामिक भूभागातील समाज १५

- अ. आदिवासी पार्श्वभूमी, खलिफा, राजधानी राज्ये, सल्तनततेचा उदय
- ब. धार्मिक विकास, शरियाची उत्पत्ति, मिन्हा, सुफीवाद
- क. शहरीकरण आणि व्यापार

Books for Study and References :

1. A . S. Altekar, State and Goverment in Ancient India, Motilal Banarasidas, Delhi 1958.
2. B. Kumar, Encyclopedic study of world History, Kunal Books, New Delhi, 2012
3. Burns and Ralph : World Civilizations, Cambridge History of Africa, Vol. I
4. Craig, A.M. Graham, W.A. Kagan, D. Ozment, S., and Turner, F.M., The
5. Heritage of world Civilization, 2 Vols, Macmillian, 1986
6. Davies H.A., An outline History of the world, Oxford University Press, London, 1964
7. Durant Will, The study of civilization, Vol. I (our oriental Heritage)
8. George W. Southgate, An Introduction to world History, J. M. Dent & Sons Ltd.,London, 1956.
9. Gerrit P. Judd, A History of Civilization, Collier- Macmillian, New York, 1966 Reprinted 1967.
10. Ghoshal U. N., A History of Indian Political Ideas : A The Ancient period an the
11. Period of Transition to the middle ages, oxford University Press, London, 1969.
12. Nanda S.P., History of the world, Dominant Publishers and distributors Pvt. Ltd., New Delhi, 2007
१३. ओतुरकर व इतर, जगाचा संक्षिप्त इतिहास, अनाथ विद्यार्थीगृह प्रकाशन, पुणे
१४. कोसांबी डी.डी., प्राचीन भारतीय संस्कृती व सभ्यता, डायमंड, पुणे
१५. कोलारकर श.गो..पाश्चिमात्य जग, मंगेश प्रकाशन, नागपूर
१६. मराठे डी.एस., जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कं.
१७. पवार जयसिंगराव, मानव जातीचा इतिहास, अजब पुस्तकालय, कोल्हापूर
१८. विश्वकोश खंड १ ते १५ म.रा.वि.नि.मं.मुंबई
१९. डायमंड सामाजिक ज्ञानकोश खंड ३
२०. एच. लाल, भारत के आदिनिवासियों का इतिहास, आकांक्षा प्रकाशन, दिल्ली
२१. अग्रवाल सुजीत, विश्व इतिहास का सर्वेक्षण, विश्वभारती पब्लिकेशन, नई दिल्ली.

प्रश्नपत्रिका स्वरूप (CBCS पैटर्ननुसार)

वेळ - २ तास गुण - ६०

सूचना :-

गुण - ६०

सूचना :-

१. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  २. सर्व प्रश्नांना बंधनकारक आहेत.

प्रश्न १ ला. एका वाक्यात उत्तरे लिहा (नऊ पैकी कोणतेही सहा)

गुण- १२

१ .....

२ .....

३ .....

४ .....

५ .....

६ .....

७ .....

८ .....

९ .....

गण- १२

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....
५	.....
ग्रन्थालय	.....

III 82

१ .....
२ .....
३ .....
४ .....
५ .....

III- 82

पश्च ४ था दिपा लिहा (चार पैकी कोणतेही दोन)

१	.....
२	.....
३	.....
४	.....

III- 82

पात्र १ : वा दीर्घोचनी उच्चम लिटा (दीन मैकी कोआवेदी प्रक.)

१. ....
२. ....
३. ....

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

A Grade NAAC Re-Accredited (3rd Cycle)

BOS in History

Revised Syllabus

Third Year B.A. (History)

CBCS

(With effect from June 2020)

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

*Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon*

Faculty - Humanities
Subject - History

Revised Syllabus
for
B. A. Third Year
Semester - V
(With effect from Academic Year 2020-21)
Choice Based Credit System (CBCS)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Structure of T. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
V Credits : 28 (10 Papers)	MIL 3 (03) DSC 1 E (03) DSC 2 E (03) DSC 3 E (03)	English Communication (02)	SEC 3 (02) History	DSE 3 A (03) DSE 4 A (03)	GE 1 A (03) GE 2 A (03)
VI Credits : 28 (10 Papers)	MIL 4 (03) DSC 1 F (03) DSC 2 F (03) DSC 3 F (03)	English Communication (02)	SEC 4 (02) History	DSE 3 B (03) DSE 4 B (03)	GE 1 B (03) GE 2 B (03)

१. **AEC - English Communication** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने ही अभ्यासपत्रिका अभ्यासाणे अनिवार्य आहे.
२. **MIL** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी, उर्दू यापैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या **MIL** मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. **DSE ३, ४** मध्ये इतिहास विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड केल्यास **DSC** मधील तीन अभ्यासपत्रिकांपैकी एक अभ्यासपत्रिका इतिहास विषयाची निवडणे अनिवार्य आहे.
४. **DSC** मधील अन्य दोन अभ्यासपत्रिका अन्य कोणत्याही दोन भिन्न विषयांच्या निवडता येतील.
५. **SEC** मध्ये महाविद्यालयात उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही विषयाच्या कौशल्याधारित अभ्यासपत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे.
६. **GE** मध्ये महाविद्यालयात विशेष स्तरावर उपलब्ध कोणत्याही दोन विषयांच्या प्रत्येकी एक अशा एकूण दोन आंतरविद्याशाख्यांची अभ्यासपत्रिकांची निवडणे अनिवार्य आहे. (उदा. **GE** इतिहास आणि **GE** राज्यशास्त्र)

Equivalence

T.Y.B.A.	Existing Pattern	CBCS Pattern (Since 2020 - 2021)
Sem. V	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 3 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3
	Special Paper S-4	DSE 4
	General Paper G-3	DSC 1 (General Paper of Special subject - DSE 3 A & 4 A)
	Optional	DSC 2 E (General Paper of any subject)
		DSC 3 E (General Paper of any subject)
	-----	SEC-3 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
	-----	GE-2 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
Sem. VI	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 4 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3 B
	Special Paper S-4	DSE 4 B
	General Paper G-3	DSC 1 F (General Paper of Special subject - DSE 3 B & 4 B)
	Optional	DSC 2 F (General Paper of any subject)
		DSC 3 F (General Paper of any subject)
	-----	SEC-4 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 B (Interdisciplinary Paper of any subject)
	-----	GE-2 B (Interdisciplinary Paper of any subject)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Structure of T. Y. B. A. (History) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

List of Equivalence Papers

Old	New CBCS Pattern
Semester V	Semester V
HIS (G 3) 351 History of Modern Europe (1789 to 1900)	DSC 1 E HIS 351 History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)
HIS (G 3) 351 History of Civilization (1815-1914)	DSC 2 E HIS 351 History of civilization
HIS (S 3) B 352 Expansion and Fall of the Maratha Power (1707-1761)	DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 353 History of Mughal (1206-1526)	DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)
HIS (S 3) 352 A Travel and Tourism Part I	SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India
- - - - -	GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Semester VI	Semester VI
HIS (G 3) 361 History of Modern Europe (1901 to 1945)	DSC 1 F HIS 361 History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)
HIS (G 3) 361 History of Civilization (1915-1950)	DSC 2 F HIS 361 History of civilization
HIS (S 3) B 362 Expansion and Fall of the Maratha Power (1761-1818)	DSE 1 D HIS 362 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 363 History of Mughal (1526-1707)	DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)
HIS (S 3) 362 A Travel and Tourism Part II	SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India
- - - - -	GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India - 2

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 1 E HIS 351
History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

- i. Develop an interest in students to study the History as discipline.
- ii. To introduce the students to the concept and Nature of modern European History.
- iii. It will create a patriotism and European nationalism among the students.
- iv. The various approaches and context will be unraveled though the study of History.
- v. To encourage students to pursue carrier in Competitive Examinations.

Outcomes (*students will be able to*)

- i. Understand the concept and meaning of the 'History of Modern Europe'.
- ii. Explain important information of the 'History of modern Europe'.
- iii. To introduce various perspectives of the History of modern Europe.
- iv. Cover an Important topic of the 'History of Modern Europe' 1781 to 1945.
- v. To inculcate Liberty, Equality and fraternity among the students.

Kavaytri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgoan
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 1 E HIS 351
History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit. 1: Liberation and Rise and Growth Democracy.	15
A) Rise and Growth of Democracy in Britain.	
B) The French Revolution 1789 - Causes and Consequences.	
 Unit. 2 : Industrial Revolution and Imperialism.	 15
A) Industrial Revolution - Causes and Effects.	
B) Imperialism of England (Britain)	
 Unit. 3 : Rise of Nationalism.	 15
A) Nationalism in Italy.	
B) Nationalism in Germany.	
C) Balkan Nationalism.	

तृतीय वर्षे कला सत्र पाचवे
सामान्य पेपर ३ DSC 1 E HIS 351

आधुनिक युरोपचा इतिहास I (इ.स. १७८० ते इ.स. १९१३)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ले : उदारमतवाद व लोकशाहीचा उदय.

१५

- अ) इंग्लडमधील लोकशहीचा उदय व विकास.
- ब) फ्रेंच राज्यक्रांती १७८९ - कारणे व परिणाम.

प्रकरण २रे : औद्योगिक क्रांती व साम्राज्यवाद.

१५

- अ) औद्योगिक क्रांतीची कारणे व परिणाम.
- ब) इंग्लडचा साम्राज्यवाद.

प्रकरण ३रे : राष्ट्रवादाचा उदय.

१५

- अ) इटलीतील राष्ट्रवाद.
- ब) जर्मनीतील राष्ट्रवाद.
- क) बाल्कन राष्ट्रवाद

Books for Study and Reference

1. Crozier Brian, New Colonialism, London 1964.
2. Board Charles , An Economics Interpretation of the constitution of United States, free press – 1986.
3. Boyer paul ,Harvard Sitkoff ,Nancy wolochet, The Enduring vision : A History of the American People, volume I and II.
4. Gorge, Foundation of the Constitutional Government in Modern Japan, Harvard University Press,1967.
5. Allen Gorge, A Short Economic History of Japan,1867-1937,Londan Allen Unwin 1946.
6. Brandenburg Erich, From Bismarck to the World War, S. Chand and company, New Delhi.
7. Carr E.H., Twenty years Crisis, Londan-1958.
8. Chember F.P., Age Of Conflict: Contemporary World History : 1914 to present , George G. Harvap and co. Landon1950.
9. Cornwall R.D. , world History in 20th Century , Longman Londan-1961.
10. शिरगावकर ,आधुनिक युरोप (१७८९-१९६०),श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे.१९७८.
11. सिरसीकर व.मं.,आधुनिक जगाचा इतिहास,कॉन्टेन्टल प्रकाशन,पुणे.१९८०.
12. वैद्य सुमन,आधुनिक जग(१८१४-१९१४),श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२००७.
13. वैद्य सुमन,कोठेकर शांता,आधुनिक जग,श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२०००.
14. कोलारकर शं.गो.,युरोपचा इतिहास(१७८९-१९४५),श्री.मंगेश प्रकाशन,नागपुर,१९७५.
15. पाटील म.वि./अमृतकर सु.चं.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,जळगाव,२००९.
16. पाटील सं.जि./पाटील म.वि.,आधुनिक जगाचा इतिहास,अर्थव पब्लिकेशन,जळगाव,२०१५.
17. करंदीकर अ.ज.,दुसरे महायुद्ध,क्लीनस बुक्स,पुणे १९८७.
18. कदम य.ना.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,(१७८९-१९४५),फडके प्रकाशन कोल्हापूर,२००४.
19. कुलकर्णी / फडके ,आधुनिक युरोप, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९६७.
20. जोगळेकर ज.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅजेस्टिक पब्लिकेशन,मुंबई १९८९.
21. मराठे द.श्री.,जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९५६.
22. विद्यालंकार सत्यकेतू ,युरोप का इतिहास (१७८९-१९४५), नई दिल्ली १९९६.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 2 E HIS 351 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. Syllabus covers the competitive Examinations.
(UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
2. To make awareness about Socio-economical World History.
3. To highlight Economic development in Europe.
4. To enable the student to understand the Economic Development of Modern World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSC 2 E HIS 351 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit – 1 : Socio-Economical Change in Europe from the 14th to 17th Century 15

- a) Causes and Effect of Awakening
- b) The Rise of Colonization, Growth and Expansion

Unit – 2 : The Transition from Feudalism to Capitalism 15

- a) Socio-Economical status in to capitalism
- b) Causes and Effects of Industrial Revolution in England
- c) The Rise of Socialist thought : Scientific Socialism of Karl Marxs.

Unit – 3 : The Rise of Neo-imperialism and First World War 15

- a) Rise of Neo-imperialism – Causes
- b) Imperialism in Asia and Africa
- c) World War – I : Causes and Consequences

**निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
तृतीय वर्ष कला (इतिहास) पाचवे सत्र
DSC 2 E HIS 351 संस्कृतीचा इतिहास**

विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत प्रात्यक्षिक परीक्षा : ४०

घड्याळी तास : ४५
श्रेयांक : ०३

युनिट १ : १४ ते १७ व्या शतकातील युरोपातील सामाजिक व आर्थिक बदल १५

१. प्रबोधनाची कारणे, परिणाम
२. वसाहतवादाचा उदय, विकास आणि विस्तार

युनिट २ : सरंजामशाहीकडून भांडवलशाहीकडे वाटचाल १५

१. सरंजामशाहीतील सामाजिक व आर्थिक स्थिती
२. इंग्लंडमधील औद्योगिक क्रांती : कारणे व परिणाम
३. समाजवादी विचारांचा उदय : कार्ल मार्क्सचा शास्त्रीय समाजवाद

युनिट ३ : नवसाम्राज्यवादाचा उदय आणि पहिले महायुद्ध १५

१. नवसाम्राज्यवादाचा उदय - कारणे
२. आशिया व आफ्रिकेतील साम्राज्यवाद
३. पहिले महायुद्ध : कारणे, परिणाम

Books for Reference

1. Davies - World History
2. Loon, H. Ven - The Study of Mankind
3. Lukas Henry S. - A Short History of Civilization
4. Swain J. E. - A History of World Civilization
5. Wallbank, Taylor and Balkey - Civilization : Past and Present
6. Wells H. G. - Outline of History
7. सिरसीकर व. म. - आधुनिक जग
8. ओतूरकर, पोतनीस, महाजन - जगाचा संक्षिप्त इतिहास (भाग-२)
9. कठारे अनिल - आधुनिक जग
10. कठारे अनिल - जागतिक घडामोर्डीचा इतिहास

Books for Reference

1. Benton Christopher and Wolff - A History of Civilization (Vol. II)
2. Burns - Western Civilization
3. Duan Will - The Story of Civilization (Relevant Volumes)
4. Hayes - Cultural History of Europe
5. Jacques Pierence - The Tides of History
6. Modell Solomon - A History of the Western World (Vols. II)
7. Toyabee A. J. - Mankind and Mother Earth
8. Turner Ralph - The Great Cultural Tradition (2 Vols.)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Salient features

- Cover an important topic of History of India 1750 to 1857.
- The course broadly covers the basic information in this period.
- The syllabus provides chronological sequence of the “units” of the subject matter with proper placement of topics with their linkage for better understanding.
- Develop an interest in student to study the history as discipline.
- For making learning of history more relevant, meaningful and interesting.
- Develop positive attitude and appreciate contribution of freedom fighters towards the independents of India.

Utility

- It will create a patriotism and nationalism among the students.
- The students will be made aware with the historical perspectives of the freedom movement and sacrifices behind it through which the spirit of national integrity will be a part of study.
- The various approaches and contexts will be unraveled through the study of the subject.

Learning objective

- To introduce various perspectives of the Modern India
- To develop the spirit of nationalism among students.
- To bring an awareness among the students as responsible citizen of the country.
- To inculcate Liberty, Equality, and Fraternity among the students.
- To inculcate the rational thinking among the students.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

1.	India in the Mid-18th Century-Society and Polity	15
2.	Expansion and Consolidation of Colonial Power	15
A)	Mercantilism and British trade in Bengal	
B)	Rise and Expansion of British Power in Bengal, Awadh, Mysore and Maratha State	
3.	Legal Reform and Ideology in British Era	15
A)	Dual Government and Act of 1773 & 1784	
B)	Ideology of Raja Rammohan Roy	
C)	Education	

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र पाचवे
विशेष पेपर ३ DSE 1 C HIS 352

भारताचा इतिहास (इ. स. १७५० ते इ. स. १८५७)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १	१८ व्या शतकाच्या मध्यातील भारतातील सामाजिक आणि राजकीय परिस्थिती	१५
प्रकरण २	वासाहतिक सत्तांचा विस्तार आणि एकत्रीकरण	१५
	अ) व्यापारवाद आणि बंगाल मधील ब्रिटीशांचा व्यापार	
	ब) भारतात ब्रिटीश सत्तेचा उदय आणि विस्तार	
	१. बंगाल २. अवध ३. म्हैसूर ४. मराठा	
प्रकरण ३	ब्रिटीश काळातील कायदेशीर सुधारणा आणि विचारधारा	१५
	अ) द्विदल राज्यपद्धती आणि इ.स. १७७३ व इ.स. १७८४ चे कायदे	
	ब) राजा राममोहन रॉय यांची विचारधारा	
	क) शिक्षण	

Books for Study & References

1. Arvind Ganachari, Nationalism and Social Reform in a Colonial Situation, Kalpaz Publication New Delhi, 2005.
2. Bipan Chandra, Communalism in Modern India . Vikas, NBT Delhi 1987
3. Bipin Chandra & Others, India's Struggle for Independence, Penguin Books, New Delhi.
4. C. Heimsath, - Indian Nationalism & Hindu Social Reform Cambridge University Press, Cambridge, 1985.
5. Chand Tara, History of Freedom Movement in India[Vol.II Publication Division, Gov.of India, New Delhi
6. Charles Heimsath, Indian Nationalism and Hindu social reform, Princeton University Press, 1964.
7. Chaudhari K.N. (ed.) - The Economic Development of India under the East India Company (1814-1858)
8. Data K.K. - Survey of India's Social Life and Economic Conditions in the 18th Century.
9. Desai A.R. - Social Background of Indian Nationalism
10. Desai A.R.- Peasant struggle in India
11. Dutt R.C. - Economic History of India
12. HeimsthCharls, Indian Nationalism and Hindu Social Reform, Princeton Unl Press
13. Jones Kenneth, Social and Religion Reform Movement in Modern India, Cambridge UNN Press, New Delhi
14. Joshi V.C. (ed) Rammohan And the process of modernization in India
15. K.N.Pannikar (ed), National and Left Movement in India,Vikas Publishing House Pvt,Ltd., New Delhi,1980.
16. Kope David - British Orientalism & the Bengal Renaissance the Dynamics of Indian Modernization (1713-1835)
17. Mahajan V.D., Modern Indian History, S.Chand Publication, New Delhi
18. Mariam Dossal & Ruby Maloni, State Intervention and Popular Response Western India in the 19th Century, Popular Prakashn, Mumbai
19. Michal Edvards, British India 1772-1942 Rupa New Delhi
20. Mishra B.B., The Indian Middle Classes: Their Growth in Modern Times, Oxford University Press, Delhi.
21. Mukharjee, Ramkrishna - Rise & Fall of East India Company
22. Naik S.P. & Nurullah S. - History of Education in India during the British Period
23. P.N.Chopra, (ed), Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom, Life and Life Publications, New Delhi, 1979
24. Raghbir Singh, Indian States and the new Regime, D.B.Taraporevala sons, Mumbai.

25. Sarkar Sumit, Modern India 1885 to 1947 Macmillan New Delhi
26. Sen Sukomal, Working class of India: history of Emergence and Movement, 1830- 1970, K. P. Bagchi And Company, Calcutta, 1977.
27. Sen, Amiya (ed.), Social and Religious Reform, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
28. Singh Anita Inder, The Origins of the partition of India, 1936-1947, Oxford University Press, New Delhi, 1987.
29. Tara Chand - History of Freedom Movement in India, Vol. II, III & IV, Twentiet Century, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
30. तळवलकर गोविंद, सत्तांतर, खंड १ ते ३, मौज प्रकाशन गृह,मुंबई
31. गोपाल एस., ब्रिटिश भारतातील सांस्कृतिक बंड, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
32. गारे गोविंद, स्वातंत्र्य लढयातील आदिवासी क्रांतिकारक, श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे
33. ग्रोवर व बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस चाँद दिल्ली
34. वैद्य व कोठेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन,नागपूर
35. बेडेकर,भणगे, भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था,पुणे १९७३
36. जावडेकर श.द.,आधुनिक भारत, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे
37. ओमव्हेट गेल, वासाहतिक समाजातील सांस्कृतिक बंड, सुगावा प्रकाशन, पुणे
38. नगरकर वसंत, पाकिस्तानचे जन्मरहस्य,म.रा.सा.सं.म.मुंबई
39. बिपिनचंद्र, स्वातंत्र्याचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली
40. दिक्षित राजा, एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
41. देशपांडे प्र.न.,भारतीय स्वातंत्र्य लढा, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
42. शहा जी.बी. व पाटील बी.एन.,आधुनिक भारताचा इतिहास, जळगाव
43. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक भारत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
44. पाटील संजय, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, कुमुद पब्लिकेशन्स,जळगाव
45. पाटील बी.एन.,खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ १९०० ते १९५०
46. पाटील मधुकर व अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
47. पाटील मधुकर व चौधरी रमाकांत, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
48. पंडित नलिनी, जातीयवाद आणि वर्गवाद, लोकवाडमय गृह,मुंबई
49. पंडित नलिनी, महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास, मॉर्डन बुक डेपो, पुणे
50. पवार जयसिंगराव, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

- 1) Syllabus covers competitive examinations (UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
- 2) To developed the skill and opportunities among the student's.
- 3) To make awareness and interest about Social, Economic and Cultural Heritage and History of India.
- 4) To make awareness about research.
- 5) Syllabus related to tour and excursion visit and report writing.
- 6) Career and job oriented syllabus.

Outcomes

- 1) Students learn about the various polity and sultanate period's (1206-1526) in India.
- 2) Students understand and review about the social, Economic and cultural information during the Sultanate period in Medieval India.
- 3) Students understand and review detail about the agricultural, trade and commerce position of women and religious condition in sultanate period.

उदिष्ट्ये

- १) मध्ययुगीन भारतातील १२०६ - १५२६ या काळात भारतात होवून गेलेल्या विविध राजघराण्यांची व सुलतानाची माहिती व त्यांच्या कार्याचा आढावा याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- २) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील सामाजिक, आर्थिक, व सांस्कृतिक परिस्थितीचा आढावा घेणे.
- ३) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील शेतीव्यवस्था, उद्योगधंडे, व्यापार व्यवस्था, स्त्रीजीवन व धार्मिक परिस्थितीचा सविस्तर आढावा घेणे व त्याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.

वैशिष्ट्ये

- १) अभ्यासक्रम संबंधित स्पर्धा परीक्षेसाठी उदा. यु.पी.एस.सी., एम.पी.एस.सी., नेट/सेट, रेल्वे बोर्ड आणि इतर कर्मचारी निवड इत्यादी संबंधी उपयुक्त
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य आणि संधी विकसित करणे.
- ३) सामाजिक, आर्थिक आणि सांस्कृतिक जागरूकता व आवड निर्माण करणे.
- ४) संशोधनाबद्दल आवड निर्माण करणे.
- ५) अभ्यासक्रमाशी संबंधित सहल भेट देऊन अहवाल तयार करणे.
- ६) करियर आणि नोकरीभिमुख अभ्यासक्रम.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. V

DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Chapter 1 : Sources

15

- I. Archeological Sources
- II. Literary sources – Persian, Sanskrit
- III. Foreign travelers account

Chapter 2 : A) Sultanate Period

15

- I. Gulam and Khilaji Dynasty
- II. Tughlaqs, Sayyies and Lodis Dynasty
- III. Invasion of Timur's
- IV. Battle of Panipat I – 1526

B) South Indian Dynasty

- I. Bahamani Kingdom's – Achievements of Muhammad Gawan
- II. Vijanagar Kingdom's – Achievements of Raja Krishana Devaraya

Chapter 3 : A) Administration

15

- I. Central and Provincial Administration
- II. Revenue Systems and Judicial Administration

B) Economic, Religious Condition and Art and Architecture Under Sultanate

- I. Agriculture, Trade and Industries
- II. Bhakti Movement
- III. Art and Architecture

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र पाचवे
विशेष पेपर ३ DSE 2 C HIS 353

भारताचा इतिहास (इ. स. १२०६ ते इ. स. १५२६)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ सुल्तानशाहीकालीन साधने

१५

- अ) पुरातत्त्वीय साधने
- ब) वाङ्मयीन साधने -पर्शियन, संस्कृत
- क) परकीय प्रवाशांचे वृत्तांत

प्रकरण २ - अ) सुल्तानशाही कालखंड

१५

- १) गुलाम आणि खिलजी घराणे
- २) तुघलक, सय्यद व लोदी घराणे
- ३) तैमुरची स्वारी
- ४) पानीपतची पहिली लढाई - १५२६

ब) दक्षिण भारतीय घराणे

- १) बहामणी राज्य - महंमद गवाण यांची कामगिरी
- २) विजयनगर साम्राज्य - राजा कृष्णदेवराय यांची कामगिरी

प्रकरण ३ - अ) सुल्तानशाहीकालीन प्रशासन

१५

- १) केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासन
  - २) महसूल व न्यायव्यवस्था
- ब) सुलतानशाही काळातील आर्थिक, धार्मिक स्थिती आणि कला व स्थापत्य**
- १) कृषी, व्यापार व उद्दोगधंदे
  - २) भक्ती चळवळ
  - ३) कला व स्थापत्य

Books for Study and Reference

- १) Chandra Satish, Medieval India - Society, The Jahagirdari & The Village, Delhi
- २) Srivastava A.L. – The Sultanate of Delhi, Shivalal Agrarwal & Company Agra
- ३) Lunia B.N. – Life and Culture in Medieval India, Kamal Prakashan Indore
- ४) Chitnis K.N. - Glimpses of Medieval Indian Ideas & Institution. Poona
- ५) Chitnis K.N. - Social Economical History of the Medieval India.
- ६) Dutt - Survey of India's Social Life & Economic Condition in the 18th Century.
- ७) Moreland W.H. - From Akbar To Aurangzeb : A Study In Economic History, London
- ८) महाजन वी.डी. - मध्ययुगीन भारत, एस.चंद एण्ड कम्पनी लि. दिल्ली
- ९) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - मुगलकालीन भारत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- १०) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - दिल्ली सल्तनत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- ११) वर्मा हरिशचंद्र (संपा) - मध्यकालीन भारत, हिंदी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय हिंदी विश्वविद्यालय, दिल्ली
- १२) मूरलँड डल्ब्यू.एच. (अनु.कोगेकर सुनंदा) - अकबरकालीन हिंदुस्थान, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १३) सिद्धीकी एन.ए. (अनु.सासवडकर प्र.ल.) - मोगलकालीन महसूल पद्धती, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १४) सतीश चंद्र (अनु-एस.कीरसागर) - मध्ययुगीन भारत, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १५) मेहता जे.एल. (अनु.देशपांडे ब.तु.) - मध्ययुगीन भारताचा बृहत इतिहास, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १६) डॉ.गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास (१५५०-१७६०), तिरूपती प्रकाशन, परभणी
- १७) डॉ.कठारे अनिल - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास,
- १८) डॉ.आठल्ये वि.भा. - भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून ते १७६० पर्यंत), अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर
- १९) डॉ.काटे पी.व्ही. - मध्ययुगीन भारत (१००० ते १७०७) कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
- २०) बिरादार टी.के. - मोगलकालीन भारत (१५२६-१७०७) रत्नदिप बुक सेंटर, उदगीर
- २१) भांडवलकर एस.एस. - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, अभिजीत पब्लिकेशन, लातुर
- २२) मार्डीकर मदन - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. To introduce the students to the concept and nature of Tourism.
2. To acquaint the students about tourism planning.
3. To introduce important various tourist destinations in India to the students.
4. To encourage students to pursue career in Tourism.

Outcomes (*Students will be able to*)

1. Understand the concept and types of Tourism.
2. Acquire adequate knowledge about various aspects in Tourism planning.
3. Explain important information of some Historical tourist places.
4. Develop career in Tourism industry.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Chapter 1 - Tourism : Concepts and Types

15

- a) Meaning, Definition, Nature and Scope
- b) Objectives and Types of Tourism
- c) Role of History in Tourism

Chapter 2 - Tourism : Planning

15

- a) Planning - Causes, Components
- b) Transports - Recourses and Tourism Development
- c) Accommodation - Types of Accommodation.
- d) Tourist Guide - Characteristics

Chapter 3 - Historical Tourist Places in India

15

- a) Caves: Ajanta, Ellora, Elephanta, Pitalkhora
- b) Forts: Red Fort (Delhi), Janjira, Raigad, Devgiri
- c) Monuments: Taj Mahal (Agra), Goal Ghumat (Vijapur), Bibi Ka Maqbara (Aurangabad)
- d) Religious Places: Golden Temple (Amritsar), Varanasi, , Mangi - Tungi, Jama Masque (New Delhi), Bodhagaya, Basilica of Bom Jesus Church (Goa), Pandharpur

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र पाचवे
विशेष पेपर ३ SEC 3 HIS 354

भारत : प्रवास आणि पर्यटन

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण - १ पर्यटन : संकल्पना व प्रकार

१५

- अ) अर्थ, व्याख्या, स्वरूप , व्याप्ती
- ब) पर्यटनाची उद्दिष्ट्ये व प्रकार
- क) पर्यटनात इतिहासाची भुमिका

प्रकरण - २ पर्यटन : नियोजन

१५

- अ) नियोजन - कारणे व घटक
- ब) वाहतूक - साधने व पर्यटन विकास
- क) निवास - निवासाचे प्रकार
- ड) पर्यटन मार्गदर्शकाची गुण वैशिष्ट्ये

प्रकरण - ३ भारतातील ऐतिहसिक पर्यटन स्थळे

१५

- अ) लेणी : अजंठा, वेरुळ, एलिफंटा, पितळखोरा
- ब) किल्ले : लाल किल्ला (दिल्ली), जंजिरा, रायगड, देवगिरी
- क) स्मारके: ताजमहळ, गोल घुमट, बीबी का मकबरा
- ड) धर्मिक स्थळे: सुवर्ण मंदिर (अमृतसर), वाराणसी, मांगी -तुंगी, जामा मशिद (नवी दिल्ली), बासीलिका ऑफ बाम जीझस चर्च (गोवा), बोधगया, पंढरपूर,

Books for Study and Reference

- 1) Agnihotri, Vishal,- A Complete book on Tourism and Travel Management , Cyber Tech, New Delhi, 2007.
- 2) Badan, B. S., - Impact of Tourism in South India, Commonwealth Publishers, New Delhi, 1997.
- 3) Basham, A. L., - A Cultural History of India, Oxford India Paper books, 1998.
- 4) Bhatia, A.K., - Tourism Development, Stirling Publishers Pvt. Ltd. New Delhi, 2002.
- 5) Choudhary Vikas, - Educational Tourism, Centrun Press, New Delhi, 2010.
- 6) Husain, S. A., - The National Culture of India, National Book Trust, 1978.
- 7) Karma, Krishna, - Basic of Tourist : Theory, Operation and Practices, Kaniksha Publishers, New Delhi, 2004.
- 8) Bhatia, A.K., - Tourism Management and Marketing, Sterling Publishers, Pvt. Ltd., New Delhi, 2001.
- 9) Mishra, L. K., - World Heritage sites in India, Rajat Publications, New Delhi, 2010.
- 10) Pratap, Renu, - Tourism Geography Shree Publishers and Distributors, New Delhi.
- 11) Singh, Ratnadeep, - Dynamics of Historical, Culural and Heritage Tourism, Kanishka Publications, New Delhi, 2007.
- 12) Sexena, Atul, - New Trends in Tourism and Hotel Industry, Navyug, Publishers, New Delhi, 2008.
- 13) कठारे अनिल, साखरे विजया, पाटील गौतम, - पुरातत्व विद्या - वस्तूसंग्रहालय आणि पर्यटन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, मार्च २०१५.
- 14) खतीब, के. ए., - पर्यटन भूगोल, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे.
- 15) गद्रे प्रभाकर, - भारतातील इतिहास प्रसिद्ध किल्ले, श्री. मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००२.
- 16) गुणाजी मिलिंद, - माझी मुलूखिगरी, राजहंस प्रकाशन, पुणे, सर्टेंबर, २००४.
- 17) नागतोडे, प्रभाकर, पारधी दिगंबर, - पर्यटन भूगोल, विद्या प्रकाशन, नागपूर, २०१२.
- 18) तापीकर श्रीकांत, - महाराष्ट्रातील किल्ले, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, पुणे, २००२.
- 19) पाचारणे शिवाजी, सूर्यवंशी राजेंद्र, पाटील संजय, चौधरी अजिनाथ, - पर्यटन भूगोल, अर्थव्र प्रकाशन, पुणे, ऑगस्ट - २०१५.
- 20) पाटील सुलोचना, - उपयोजित इतिहास
- 21) पाटील संभाजी, - प्रवास व्यवस्थापन व पर्यटन उद्योग, अर्थव्र पब्लिकेशन्स, जळगाव, जानेवारी २०१५.
- 22) पाळंदे आनंद, - भारतातील विश्ववंध वारसा स्थळे, प्रफुल्लता प्रकाशन पुणे, ऑगस्ट - २०१२.
- 23) डॉ. शैलेश वाघ, प्रा. सिद्धार्थ सोनवणे - पर्यटन भूगोल, मार्च २०१६.
- 24) पश्चिम भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर

- 25) दक्षिण भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर
- 26) उत्तर भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर
- 27) मध्य भारताचा सांस्कृतिक आणि पर्यटन भूगोल, प्रा. दादासाहेब भाटेवाल, प्रा. बाविस्कर
- 28) शिंदे, एस. बी., पर्यटन भूगोल, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, साप्टेंबर, १९९७.

Useful Websites

- 1) www.maharashratourism.gov.in
- 2) www.indiarailways.gov.in
- 3) www.tourism.gov.in
- 4) <https://en.wikipedia.org/wiki>
- 5) www.education.nic.in
- 6) <https://www.icomos.org> International council on monument and sites (ICOMOS)
- 7) <https://whc.unesco.org> The Organization of world heritage cities (OWHC)
- 8) <http://whc.unesco.org> UNESCO world heritage sites in India

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Marks: 60   **Periods: 45**   **Credits: 03**

Objective & Outcome of this course

This course presents some important vignettes of a complex, highly diverse India that is also witnessing unprecedented changes since its formal independence in 1947 from Great Britain. The course revolve around social dimensions of change, political democracy, economic transition from the state to the market, gender relations, India's economic globalization and changing world view. However, it would be helpful if students are aware of the socio political dynamics at play in contemporary India and keep themselves abreast with current affairs and debates in the country to fully appreciate the various dimensions and contours of the subject matter in the course.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. V

GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Marks: 60   **Periods: 45**   **Credits: 03**

Unit 1. Making India	15
a. Framing of Indian Constitution- Indian Constitution-Basic Features	
b. Consolidation of India : Role of Sardar Vallabhbhai Patel	
Unit 2. Political Development	15
a. Pandit Jawaharlal Nehru to Indira Gandhi ; Achievements of Pandit Nehru (1952-1964), Achievements of Indira Gandhi	
b. Emergency : J.P.Movement and Janata Rule under Morarji Desai	
c. Moving toward 21 Century : Rajiv Gandhi, Atal Bihari Vajpai, Dr.Manmohan Singh, Narendra Modi	
Unit 3. Economic Development	15
a. Five years plan	
b. Economic Reforms since 1991 and LPG	

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र पाचवे

विशेष पेपर ३ GE 1 A

समकालीन भारताची निर्मिती - १

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण पहिले भारत निर्मिती १०

- अ. भारतीय राज्यघटनेची निर्मिती - भारतीय राज्यघटनेचे वैशिष्ट्ये
- ब. भारताचे एकीकरण - सरदार पटेल यांचे योगदान

प्रकरण दुसरे राजकीय विकास २५

- अ. पं.जवाहरलाल नेहरू ते इंदिरा गांधी : पं. नेहरूंचे योगदान १९५२-१९६४, इंदिरा गांधींचे योगदान
- ब. आणिबाणी : जेपी चळवळ आणि मोरारजी देसाई यांच्या नेतृत्वाखालील जनता राजवट
- क. २१ व्या शतकाकडे वाटचाल - राजीव गांधी, अटलबिहारी वाजपेयी, मनमोहनसिंग, नरेंद्र मोदी

प्रकरण तिसरे आर्थिक विकास १०

- अ. पंचवार्षिक योजना
- ब. १९९१ पासूनच्या आर्थिक सुधारणा व खाउजा (LPG)

Books for study and reference

- 1) Appadurai, Domestic Roots of India's Foreign Policy 1947-1972 New Delhi: Oxford University Press, 1979.
- 2) Austin, Granville, Working a Democratic Constitution: the Indian Experience New Delhi: OUP, 1999.
- 3) Balakrishnan, P. Economic Growth and its Distribution in India Hyderabad: Orient Black Swan, 2005
- 4) Baru Sanjaya, 1991 How P.V.Narasimha Rao Made History, Aleph Publication
- 5) Bipin Chandra & others, India After Independence 1947-2000 Penguin Books India, 1999.
- 6) Bakke, K.M. "State, Society, and Separatism in Punjab." *Regional and Federal Studies*, vol. 19, no. 2 (May 2009)
- 7) Chakrabarty, D., Rochona Majumdar, Andrew Sartori From the Colonial to the Post-Colonial: India and Pakistan in Transition New Delhi OUP, 2007.
- 8) Chatterjee, Partha ed. State and Politics in India New Delhi: OUP, 1994.
- 9) Desai A.R., Agrarian Struggles in India after Independence, Oxford, New Delhi 1986.
- 10) Desai Neera & Takkar Usha, Women in Indian Society, NBT 2007.
- 11) Dhawan, Rajeev, ed. Law and Society in Modern India New Delhi: OUP, 1997
- 12) Dutt V.P., Indian Foreign Policy Since Independence, NBT New Delhi, 2007.
- 13) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. Indian Development : Selected Regional Perspectives New Delhi: OUP, 1997.
- 14) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. India: Development and Participation New Delhi: OUP, 2002.
- 15) Frankel, Francine R., ed. Transforming India: Social and Political Dynamics of Democracy. Oxford: OUP, 2000.
- 16) Francine Frankel, India's Political Economy, 1947-2004, New Delhi: OUP, 2006.
- 17) Ghai, K.K., Indian Government and Politics, New Delhi, 1912.
- 18) Gopal, Jayal Niraja, ed. Democracy in India. New Delhi: OUP, 2001.
- 19) Hiranmay Karelker, Independent India : The First Years, Delhi 1998.
- 20) Jayapalan N., India & her Neighbours, Atlantic-2000.
- 21) Jean Dreze and Amartya Sen, India : Economic Development and Social Opportunity, Oxford University Press, New Delhi 1996.
- 22) Joya Chatterji, The Spoils of Partition: Bengal and India, 1947- 67, Cambridge University Press, 2007.
- 23) Jaffrelot, Christophe, The Hindu Nationalist Movement and Indian Politics 1925 to 1990s. New Delhi: Penguin, 1999.
- 24) Kapila, Uma, Indian Economy Since Independence, Academic Foundation, 2009.

- 25) King, Robert D.Nehru and the Language Politics of India. New Delhi: OUP, 1997.
- 26) Kothari, Rajni, Caste in Indian Politics, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 27) Kochanek, Stanley, The Congress Party of India: the Dynamics of One Party Democracy. Princeton: PUP, 1968.
- 28) Mahajan V.D., History of India, Vol. (1919-1974), vol.II (1974-1982).
- 29) Marino Andy, Narendra Modi A Political Geography, Harper Collins Publication
- 30) McCartney, Matthew, India – The Political Economy of Growth, Stagnation and the State, 1951-2007 ,2009
- 31) Menon V.P., The story of the integration of the Indian States, Orient Longmans, 1961.
- 32) Mukharji Pranab, The Dramatic Decade The Indira Gandhi Years, Rupa Publications
- 33) Mukhopadhyay Nilanjan , Narendra Modi The Man, The Times, Tranquebar
- 34) Parth Chatterjee,ed.,Wages of Freedom : Fifty Years of the Indian Nation-State, Delhi 1998.
- 35) Paul R. Brass, The Politics of India Since Independence, Cambridge University Press, Delhi.
- 36) Rajni Kothari, Politics in India, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 37) Ramachandra Guha. India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy. New York: Ecco (Harper Collins), 2007.
- 38) Rachel, Dwyer and Christopher Pinney, eds. Pleasure and the Nation: The History, Politics and Consumption of Public Culture in India. New Delhi: OUP, 2000.
- 39) Singh K.S., ed., Tribal Movements in India, 2 Volumes, New Delhi 1982.
- 40) Sunil Khilnani, The Idea of India, Penguin Books, New Delhi, 2004
- 41) Thapar Romila,The Past As Present Forging Contemporary Identities Through History, Aleph Publication
- 42) Tharoor Shashi, India From Midnight to the Millennium, New Delhi,1997.
- 43) Tarlo, Emma. Unsettling Memories: Narratives of the Emergency in Delhi. Los Angeles: University of California Press, 2003.
- 44) Vinaik, Achin and Rajeev Bhargava Understanding Contemporary India, Hyderabad: OB Swan, 2010.
- 45) Yogendra Singh, Social Change in India, New Delhi 1993.
- 46) कोलारकर श.गो.,स्वतंत्र भारताचा इतिहास १९४७-१९८०, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००४.
- 47) कोठेकर शांता,आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७ ते २०००, श्री साईनाथ प्रकाशन
- 48) ग्रोवर-बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस.चांद, दिल्ली २००७.
- 49) गारे गोविंद, आदिवासी वीरपुरुष, श्रीविद्या प्रकाशन, नागपूर १९८६.
- 50) गारे गोविंद, आदिवासी समाज आणि संस्कृती, अमृत प्रकाशन, औरंगाबाद.^३
- 51) देवळाणकर शैलेंद्र, भारतातील परराष्ट्र धोरण : सातत्य आणि स्थित्यंतर, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे २००७.
- 52) दिवाण मोहन देवधन, दिवाण विवेक, भारताती राज्यांचे राजकारण, विद्या प्रकाशन, नागपूर २००४.
- 53) फडके य.दि.,विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र खंड १ ते ८, मौज प्रकाशन, मुंबई २००७.

- 54) फडके य.दि., लोकसभा निवडणुका - १९५२ ते १९९९, अक्षर प्रकाशन, मुंबई १९९९
- 55) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७-१९८६, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर.
- 56) बिपिनचंद्र अनु.पारधी मा.कृ.व इतर, इंडिया अफटर इंडिपेंडन्स, के सागर, पुणे २००४.
- 57) भोळे भा.ल., भारतीय गणराज्यांचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापुरे प्रकाशन, नागपूर २००३.
- 58) पाटील मधुकर, अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अर्थवैज्ञानिक प्रकाशन, धुळे
- 59) पळशीकर सुहास, देश-प्रदेश-प्रादेशिक राजकारणाच्या बदलात्या दिशा, युनिक अँडमी पुणे २०१५.
- 60) पवार प्रमोद व इतर (संपादक), महाराष्ट्रातील स्थित्यंतरे, अर्थवैज्ञानिक प्रकाशन, धुळे
- 61) मधु मंगेश कर्णिक ,सांस्कृतिक महाराष्ट्र १९६० ते २०१० भाग १, मरासाआसंम,मुंबई
- 62) कुलकर्णी, चंपानेरकर ,असा घडला भारत, रोहन प्रकाशन, पुणे २०१३
- 63) एरंडे वि., भारतीय लोकशाही अपेक्षा आणि वास्तव, निर्मल प्रकाशन, नांदेड २०००.
- 64) शहा घनश्याम, चिकटे प्राची (अनु.), भारतातील सामाजिक चळवळी, सेज पब्लिकेशन्स, दिल्ली, २०११.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

A Grade NAAC Re-Accredited (3rd Cycle)

BOS in History

Revised Syllabus

Third Year B.A. (History)

CBCS

(With effect from June 2020)

!! अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत !!

***Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon***

**Faculty - Humanities
Subject - History**

**Revised Syllabus
for
B. A. Third Year
Semester - VI
(With effect from Academic Year 2020-21)
Choice Based Credit System (CBCS)**

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Structure of T. Y. B. A. (Faculty of Humanities) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Course SEC	Discipline Specific Elective Courses DSE	Generic Elective GE
V Credits : 28 (10 Papers)	MIL 3 (03) DSC 1 E (03) DSC 2 E (03) DSC 3 E (03)	English Communication (02)	SEC 3 (02) History	DSE 3 A (03) DSE 4 A (03)	GE 1 A (03) GE 2 A (03)
VI Credits : 28 (10 Papers)	MIL 4 (03) DSC 1 F (03) DSC 2 F (03) DSC 3 F (03)	English Communication (02)	SEC 4 (02) History	DSE 3 B (03) DSE 4 B (03)	GE 1 B (03) GE 2 B (03)

१. **AEC - English Communication** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने ही अभ्यासपत्रिका अभ्यासाणे अनिवार्य आहे.
२. **MIL** ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने मराठी, हिंदी, संस्कृत, पाली, अर्धमागधी, उर्दू यापैकी महाविद्यालयात शिकवल्या जाणाऱ्या कोणत्याही एका भाषा विषयाच्या **MIL** मधील अभ्यासपत्रिकेची निवड करणे अनिवार्य आहे.
३. **DSE ३, ४** मध्ये इतिहास विषयाच्या अभ्यासपत्रिकांची निवड केल्यास **DSC** मधील तीन अभ्यासपत्रिकांपैकी एक अभ्यासपत्रिका इतिहास विषयाची निवडणे अनिवार्य आहे.
४. **DSC** मधील अन्य दोन अभ्यासपत्रिका अन्य कोणत्याही दोन भिन्न विषयांच्या निवडता येतील.
५. **SEC** मध्ये महाविद्यालयात उपलब्ध असलेल्या कोणत्याही विषयाच्या कौशल्याधारित अभ्यासपत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे.
६. **GE** मध्ये महाविद्यालयात विशेष स्तरावर उपलब्ध कोणत्याही दोन विषयांच्या प्रत्येकी एक अशा एकूण दोन आंतरविद्याशाख्यांची अभ्यासपत्रिकांची निवडणे अनिवार्य आहे. (उदा. **GE** इतिहास आणि **GE** राज्यशास्त्र)

Equivalence

T.Y.B.A.	Existing Pattern	CBCS Pattern (Since 2020 - 2021)
Sem. V	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 3 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3
	Special Paper S-4	DSE 4
	General Paper G-3	DSC 1 (General Paper of Special subject - DSE 3 A & 4 A)
	Optional	DSC 2 E (General Paper of any subject)
		DSC 3 E (General Paper of any subject)
	-----	SEC-3 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
	-----	GE-2 A (Interdisciplinary Paper of any subject)
Sem. VI	Compulsory English	AEC - English Communication
	-----	MIL 4 (Compulsory Course)
		(Marathi/Hindi/Sanskrit/Urdu/Pali/Ardhamagadhi)
	Special Paper S-3	DSE 3 B
	Special Paper S-4	DSE 4 B
	General Paper G-3	DSC 1 F (General Paper of Special subject - DSE 3 B & 4 B)
	Optional	DSC 2 F (General Paper of any subject)
		DSC 3 F (General Paper of any subject)
	-----	SEC-4 (Skill based Paper of any subject)
	-----	GE-1 B (Interdisciplinary Paper of any subject)
	-----	GE-2 B (Interdisciplinary Paper of any subject)

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Structure of T. Y. B. A. (History) Under CBCS Pattern (2020 - 2021)

List of Equivalence Papers

Old	New CBCS Pattern
Semester V	Semester V
HIS (G 3) 351 History of Modern Europe (1789 to 1900)	DSC 1 E HIS 351 History of Modern Europe (AD 1781 - AD 1913)
HIS (G 3) 351 History of Civilization (1815-1914)	DSC 2 E HIS 351 History of civilization
HIS (S 3) B 352 Expansion and Fall of the Maratha Power (1707-1761)	DSE 1 C HIS 352 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 353 History of Mughal (1206-1526)	DSE 2 C HIS 353 History of India (AD 1206 – AD 1526)
HIS (S 3) 352 A Travel and Tourism Part I	SEC 3 HIS 354 Travel and Tourism in India
- - - - -	GE 1 A HIS 355 Making of Contemporary India - 1
Semester VI	Semester VI
HIS (G 3) 361 History of Modern Europe (1901 to 1945)	DSC 1 F HIS 361 History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)
HIS (G 3) 361 History of Civilization (1915-1950)	DSC 2 F HIS 361 History of civilization
HIS (S 3) B 362 Expansion and Fall of the Maratha Power (1761-1818)	DSE 1 D HIS 362 History of India (AD 1750 – AD 1857)
HIS (S 4) 363 History of Mughal (1526-1707)	DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)
HIS (S 3) 362 A Travel and Tourism Part II	SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India
- - - - -	GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India - 2

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 1 F HIS 361

History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)

Marks: 60

Periods: 60

Credits: 03

Objectives

- i. Develop an interest in students to study the History as discipline.
- ii. To Introduce the students to the concept and Nature of modern European History.
- iii. It will Create a patriotism and European nationalism among the students.
- iv. The various approaches and context will be unraveled though the study of History.
- v. To encourage students to pursue carrier in Competitive Examinations.

Outcomes (*students will be able to*)

- i. Understand the concept and meaning of the 'History of Modern Europe'.
- ii. Explain important information of the 'History of modern Europe'.
- iii. To introduce various perspectives of the History of modern Europe.
- iv. Cover an Important topic of the 'History of Modern Europe' 1781 to 1945.
- v. To inculcate Liberty, Equality and fraternity among the students.

Kavaytri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgoan
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 1 F HIS 361
History of Modern Europe (AD 1914 - AD 1945)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit. 1: First World War. **15**

- A) Background / Causes.
- B) Effects.
- A) Russian Revolution - Causes and Effects.
- B) League of Nation.

Unit. 2 :Rise of Dictatorship. **15**

- A) Italy.
- B) Germany.
- C) Kemal Pasha and Modernization of Turkey.

Unit. 3 : Second World War. **15**

- A) Causes.
- B) Effects.

तृतीय वर्षे कला सत्र सहावे
सामान्य पेपर ३ DSC 1 F HIS 361

आधुनिक युरोपचा इतिहास (इ.स. १९१४ ते इ.स. १९४५)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ले : पहिले महायुद्ध.

१५

- अ) पार्श्वभूमी / कारणे.
- ब) परिणाम.
- क) रशियन राज्यक्रांती - कारणे व परिणाम.
- ड) राष्ट्रसंघ.

प्रकरण २रे : हुकूमशाहीचा उदय.

१५

- अ) इटाली.
- ब) जर्मनी.
- क) केमालपाशा आणि तुर्कस्थानचे आधुनिकीकरण.

प्रकरण ३रे : द्वितीय महायुद्ध.

१५

- अ) कारणे
- ब) परिणाम.
- क) संयुक्त राष्ट्रसंघ (U.N.O.)

Books for Study and Reference

1. Crozier Brian, New Colonialism, London 1964.
2. Board Charles , An Economics Interpretation of the constitution of United States, free press – 1986.
3. Boyer paul ,Harvard Sitkoff ,Nancy wolochet, The Enduring vision : A History of the American People, volume I and II.
4. Gorge, Foundation of the Constitutional Government in Modern Japan, Harvard University Press,1967.
5. Allen Gorge, A Short Economic History of Japan,1867-1937,Londan Allen Unwin 1946.
6. Brandenburg Erich, From Bismarck to the World War, S. Chand and company, New Delhi.
7. Carr E.H., Twenty years Crisis, Londan-1958.
8. Chember F.P., Age Of Conflict: Contemporary World History : 1914 to present , George G. Harvap and co. Landon1950.
9. Cornwall R.D. , world History in 20th Century , Longman Londan-1961.
10. शिरगावकर ,आधुनिक युरोप (१७८९-१९६०),श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे.१९७८.
11. सिरसीकर व.मं.,आधुनिक जगाचा इतिहास,कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे.१९८०.
12. वैद्य सुमन,आधुनिक जग(१८१४-१९१४),श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२००७.
13. वैद्य सुमन,कोठेकर शांता,आधुनिक जग,श्री.साईनाथ प्रकाशन नागपुर,२०००.
14. कोलारकर शं.गो.,युरोपचा इतिहास(१७८९-१९४५),श्री.मंगेश प्रकाशन,नागपुर,१९७५.
15. पाटील म.वि./अमृतकर सु.चं.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,
16. पाटील सं.जि./पाटील म.वि.,आधुनिक जगाचा इतिहास,अर्थवैज्ञानिक पब्लिकेशन,जळगाव,२०१५.
17. करंदीकर अ.ज.,दुसरे महायुद्ध,व्हीनस बुक्स,पुणे १९८७.
18. कदम य.ना.,आधुनिक युरोपचा इतिहास,(१७८९-१९४५),फडके प्रकाशन कोल्हापूर,२००४.
19. कुलकर्णी / फडके ,आधुनिक युरोप, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९६७.
20. जोगळेकर ज.द., फ्रेंच राज्यक्रांती,मॅजेस्टिक पब्लिकेशन,मुंबई १९८९.
21. मराठे द.श्री.,जगाचा इतिहास, देशमुख आणि कंपनी,पुणे १९५६.
22. विद्यालंकार सत्यकेतू ,युरोप का इतिहास (१७८९-१९४५), नई दिल्ली १९९६.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 2 F HIS 361 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. Syllabus covers the competitive Examinations.
(UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
2. To make awareness about Socio-economical World History.
3. To highlight Economic development in Europe.
4. To enable the student to understand the Economic Development of Modern World.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSC 2 F HIS 361 History of civilization

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Unit – 1 : Russian Revolution (1917) 15

- a) Causes
- b) Consequences

Unit – 2 : Socio-Economical Condition between Two World 15

- a) Dawes plan, Young plan, Great Depression, Social Condition
- b) The Rise of New Ideology – Nazism, Fascism

Unit – 3 : Progress Ear 15

- a) Growth of Literature
- b) Growth of Science
- c) Growth of Technology

**निवड आधारित श्रेयांक पद्धत
तृतीय वर्ष कला (इतिहास) सहावे सत्र
DSC 2 F HIS 361
संस्कृतीचा इतिहास**

**विद्यापीठ परीक्षा गुण : ६०
अंतर्गत प्रात्यक्षिक परीक्षा : ४०**

**घड्याळी तास : ४५
श्रेयांक : ०३**

युनिट १ : रशियन राज्यक्रांती १५

१. कारणे
२. परिणाम

युनिट २ : दोन महायुद्धांच्या दरम्यानच्या काळातील आर्थिक व सामाजिक स्थिती १५

१. डॉवेस मंडळ, यंग योजना, आर्थिक महामंदी, सामाजिक स्थिती
२. नव्या विचारसरणीचा उदय - नाझीवाद, फॅसिस्टवाद

युनिट ३ : प्रगतीचा कालखंड १५

१. साहित्याचा विकास
२. विज्ञानाचा विकास
३. तंत्रज्ञानाचा विकास

Books for Study & References

1. Davies - World History
2. Loon, H.Ven - The Study of Mankind
3. Lukas Henry S.- A Short History of Civilization
4. Swain J.E. - A History of World Civilization
5. Wallbank - Taylor and Balkey - Civilization Past and Present
6. Wells H.G. - Outline of History
7. सिरसीकर व.म. - आधुनिक जग
८. ओतूरकर, पोतनीस, महाजन - जगाचा संक्षिप्त इतिहास भाग-२
९. ठारे अनिल, आधुनिक जग
१०. कठारे अनिल - जागतिक घडामोर्डांचा इतिहास

Books for Reference

1. Benton Christopher and Wolff - A History of Civilization, Vol. II
2. Burns - Western Civilization
3. Duant Will - The Story of Civilization (Relevant Volumes)
4. Hayes - Cultural History of Europe
5. Jacques Pierence - The Tides of History
6. Modell Solomon - A History of the Western World Vols. II
7. Toyabee A.J. - Mankind and Mother Earth
8. Turner Ralph - The Great Cultural Tradition, 2 Vols.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSE 1 D HIS 362 History of India (AD 1750 – AD 1857)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Salient features

- Cover an important topic of History of India 1750 to 1857.
- The course broadly covers the basic information in this period.
- The syllabus provides chronological sequence of the “units” of the subject matter with proper placement of topics with their linkage for better understanding.
- Develop an interest in student to study the history as discipline.
- For making learning of history more relevant, meaningful and interesting.
- Develop positive attitude and appreciate contribution of freedom fighters towards the independents of India.

Utility

- It will create a patriotism and nationalism among the students.
- The students will be made aware with the historical perspectives of the freedom movement and sacrifices behind it through which the spirit of national integrity will be a part of study.
- The various approaches and contexts will be unraveled through the study of the subject.

Learning objective

- To introduce various perspectives of the Modern India
- To develop the spirit of nationalism among students.
- To bring an awareness among the students as responsible citizen of the country.
- To inculcate Liberty, Equality, and Fraternity among the students.
- To inculcate the rational thinking among the students.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSE 1 D HIS 362 History of India (AD 1750 – AD 1857)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

---

1. Rural Economy in India **15**

- A) Land Revenue System of British Government
- B) Realization of Indian Economy
- C) Commercialization of Agriculture
- D) Famine Policy

2. Trade and Industry in India **15**

- A) De industrialization of handicraft
- B) Drain of Wealth
- C) Growth of Modern industry

3. Popular Resistance against British Power **15**

- A) Vijaynagar, Bhilla and Santhal
- B) Uprising of 1857 i) Causes ii) Failure

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र सहावे
विशेष पेपर ३ DSE 1 D HIS 362

भारताचा इतिहास (इ. स. १७५० ते इ. स. १८५७)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १. भारतातील ग्रामीण अर्थव्यवस्था

१५

- अ) ब्रिटीश सरकारच्या जमीन महसूल पद्धती
- ब) भारतीय अर्थव्यवस्थेचे ग्रामीणीकरण
- क) शेतीचे व्यापारीकरण
- ड) दुष्काळ धोरण

प्रकरण २. भारतातील व्यापार आणि उद्योग

१५

- अ) हस्तउद्योगांचा -हास
- ब) संपत्तीचे शोषण
- क) आधुनिक उद्योगांचा विकास

प्रकरण ३. ब्रिटीश सत्तेविरुद्ध लोकप्रिय प्रतिकार

१५

- अ) विजयनगर, भिल्ल आणि संथाळ
- ब) इ. स. १८५७ चा उठाव १. कारणे २. अपयश

Books for Study & References

1. Arvind Ganachari, Nationalism and Social Reform in a Colonial Situation, Kalpaz Publication New Delhi, 2005.
2. Bipan Chandra, Communalism in Modern India . Vikas, NBT Delhi 1987
3. Bipin Chandra & Others, India's Struggle for Independence, Penguin Books, New Delhi.
4. C. Heimsath, - Indian Nationalism & Hindu Social Reform Cambridge University Press, Cambridge, 1985.
5. Chand Tara, History of Freedom Movement in India[Vol.II Publication Division, Gov.of India, New Delhi
6. Charles Heimsath, Indian Nationalism and Hindu social reform, Princeton University Press, 1964.
7. Chaudhari K.N. (ed.) - The Economic Development of India under the East India Company (1814-1858)
8. Data K.K. - Survey of India's Social Life and Economic Conditions in the 18th Century.
9. Desai A.R. - Social Background of Indian Nationalism
10. Desai A.R.- Peasant struggle in India
11. Dutt R.C. - Economic History of India
12. HeimsthCharls, Indian Nationalism and Hindu Social Reform, Princeton Unl Press
13. Jones Kenneth, Social and Religion Reform Movement in Modern India, Cambridge UNN Press, New Delhi
14. Joshi V.C. (ed) Rammohan And the process of modernization in India
15. K.N.Pannikar (ed), National and Left Movement in India,Vikas Publishing House Pvt,Ltd., New Delhi,1980.
16. Kope David - British Orientalism & the Bengal Renaissance the Dynamics of Indian Modernization (1713-1835)
17. Mahajan V.D., Modern Indian History, S.Chand Publication, New Delhi
18. Mariam Dossal & Ruby Maloni, State Intervention and Popular Response Western India in the 19th Century, Popular Prakashn, Mumbai
19. Michal Edvards, British India 1772-1942 Rupa New Delhi
20. Mishra B.B., The Indian Middle Classes: Their Growth in Modern Times, Oxford University Press, Delhi.
21. Mukharjee, Ramkrishna - Rise & Fall of East India Company
22. Naik S.P. & Nurullah S. - History of Education in India during the British Period
23. P.N.Chopra, (ed), Role of Indian Muslims in the Struggle for Freedom, Life and Life Publications, New Delhi, 1979
24. Raghbir Singh, Indian States and the new Regime, D.B.Taraporevala sons, Mumbai.

25. Sarkar Sumit, Modern India 1885 to 1947 Macmillan New Delhi
26. Sen Sukomal, Working class of India: history of Emergence and Movement, 1830- 1970, K. P. Bagchi And Company, Calcutta, 1977.
27. Sen, Amiya (ed.), Social and Religious Reform, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
28. Singh Anita Inder, The Origins of the partition of India, 1936-1947, Oxford University Press, New Delhi, 1987.
29. Tara Chand - History of Freedom Movement in India, Vol. II, III & IV, Twentiet Century, Oxford University Press, New Delhi, 2003.
30. तळवलकर गोविंद, सत्तांतर, खंड १ ते ३, मौज प्रकाशन गृह,मुंबई
31. गोपाल एस., ब्रिटिश भारतातील सांस्कृतिक बंड, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
32. गारे गोविंद, स्वातंत्र्य लढयातील आदिवासी क्रांतिकारक, श्रीविद्या प्रकाशन,पुणे
33. ग्रोवर व बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस चाँद दिल्ली
34. वैद्य व कोठेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन,नागपूर
35. बेडेकर,भणगे, भारतीय प्रबोधन, समाज प्रबोधन संस्था,पुणे १९७३
36. जावडेकर श.द.,आधुनिक भारत, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन,पुणे
37. ओमव्हेट गेल, वासाहतिक समाजातील सांस्कृतिक बंड, सुगावा प्रकाशन, पुणे
38. नगरकर वसंत, पाकिस्तानचे जन्मरहस्य,म.रा.सा.सं.म.मुंबई
39. बिपिनचंद्र, स्वातंत्र्याचा लढा, एनबीटी, नवी दिल्ली
40. दिक्षित राजा, एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्र मध्यमवर्गाचा उदय, डायमंड पब्लिकेशन्स,पुणे
41. देशपांडे प्र.न.,भारतीय स्वातंत्र्य लढा, विद्या प्रकाशन, औरंगाबाद
42. शहा जी.बी. व पाटील बी.एन.,आधुनिक भारताचा इतिहास
43. मोरवंचीकर रा.श्री.,आधुनिक भारत, पिंपळापुरे पब्लिशर्स, नागपूर
44. पाटील संजय, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, कुमुद पब्लिकेशन्स,जळगाव
45. पाटील बी.एन.,खानदेशातील समाज प्रबोधनाची चळवळ १९०० ते १९५०
46. पाटील मधुकर व अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
47. पाटील मधुकर व चौधरी रमाकांत, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, अथर्व पब्लिकेशन्स,धुळे
48. पंडित नलिनी, जातीयवाद आणि वर्गवाद, लोकवाडमय गृह,मुंबई
49. पंडित नलिनी, महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास, मॉर्डन बुक डेपो, पुणे
50. पवार जयसिंगराव, हिंदुस्थानच्या स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objective

- 1) Syllabus covers competitive examinations (UPSC, MPSC, NET, SET, Railway Board and Staff Selection etc.)
- 2) To developed the skill and opportunities among the student's.
- 3) To make awareness and interest about Social, Economic and Cultural Heritage and History of India.
- 4) To make awareness about research.
- 5) Syllabus related to tour and excursion visit and report writing.
- 6) Career and job oriented syllabus.

Outcome

- 1) Students learn about the various polity and sultanate period's (1206-1526) in India.
- 2) Students understand and review about the social, Economic and cultural information during the Sultanate period in Medieval India.
- 3) Students understand and review detail about the agricultural, trade and commerce position of women and religious condition in sultanate period.

उदिष्ट्ये

- १) मध्ययुगीन भारतातील १२०६ - १५२६ या काळात भारतात होवून गेलेल्या विविध राजघराण्यांची व सुलतानाची माहिती व त्यांच्या कार्याचा आढावा याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- २) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील सामाजिक, आर्थिक, व सांस्कृतिक परिस्थितीचा आढावा घेणे.
- ३) मध्ययुगीन भारतातील सुलतानशाही काळातील शेतीव्यवस्था, उद्योगधंडे, व्यापार व्यवस्था, स्त्रीजीवन व धार्मिक परिस्थितीचा सविस्तर आढावा घेणे व त्याची माहिती विद्यार्थ्यांना करून देणे.

वैशिष्ट्ये

- १) अभ्यासक्रम संबंधित स्पर्धा परीक्षेसाठी उदा. यु.पी.एस.सी., एम.पी.एस.सी., नेट/सेट, रेल्वे बोर्ड आणि इतर कर्मचारी निवड इत्यादी संबंधी उपयुक्त
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये कौशल्य आणि संधी विकसित करणे.
- ३) सामाजिक, आर्थिक आणि सांस्कृतिक जागरूकता व आवड निर्माण करणे.
- ४) संशोधनाबद्दल आवड निर्माण करणे.
- ५) अभ्यासक्रमाशी संबंधित सहल भेट देऊन अहवाल तयार करणे.
- ६) करियर आणि नोकरीभिमुख अभ्यासक्रम.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. VI

DSE 2 D HIS 363 History of India (AD 1526 – AD 1707)

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Chapter 1 : Sources

15

- I. Archeological Sources
- II. Literary sources – Persian, Sanskrit
- III. Foreign travelers account

Chapter 2 : Mughal Period

15

- I. Babar, Humayun, Shershaha Suri, Akbar, Jahangir, Shahajahan and Aurangzeb
- II. Decline of Mughal Empire

Chapter 3 : A) Administration

15

- I. Mughal Administration - Central ,provincial, Revenue and Judicial
- II. Shershaha Suri – Administration Reforms

B) Economic, Religious condition and Art and Architecture under Mughal

- I. Agriculture, Trade and Industries
- II. Sufism
- III. Art and Architecture

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र सहावे
DSE 2 D HIS 363 भारताचा इतिहास (१५२६ ते १७०७)

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : मोगलकालीन साधने

१५

- १) पुरातत्वीय साधने
- २) वाङ्मयीन साधने - पर्शियन, संस्कृत
- ३) परकीय प्रवाशांचे वृत्तांत

प्रकरण २ : मुघल कालखंड

१५

- १) बाबर, हुमायुन, शेरशहा सुरी, अकबर, जहांगिर, शहाजहान व औरंगजेब
- २) मोगल सत्तेचा न्हास

प्रकरण ३ : अ) मोगलकालीन प्रशासन

१५

- १) मोगल प्रशासन - केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासन, न्याय, महसूल
- २) शेरशहा सुरी - प्रशासकीय सुधारणा
- ब) मोगलकालीन आर्थिक, धार्मिक स्थिती आणि कला व स्थापत्य
  - १) कृषी, व्यापार व उद्योगधंदे
  - २) सुफी पंथ
  - ३) कला व स्थापत्य

Books for Study and Reference

- १) Chandra Satish, Medieval India - Society, The Jahagirdari & The Village, Delhi
- २) Srivastava A.L. – The Sultanate of Delhi, Shivalal Agrarwal & Company Agra
- ३) Lunia B.N. – Life and Culture in Medieval India, Kamal Prakashan Indore
- ४) Chitnis K.N. - Glimpses of Medieval Indian Ideas & Institution. Poona
- ५) Chitnis K.N. - Social Economical History of the Medieval India.
- ६) Dutt - Survey of India's Social Life & Economic Condition in the 18th Century.
- ७) Moreland W.H. - From Akbar To Aurangzeb : A Study In Economic History, London
- ८) महाजन वी.डी. - मध्ययुगीन भारत, एस.चंद एण्ड कम्पनी लि. दिल्ली
- ९) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - मुगलकालीन भारत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- १०) डॉ.श्रीवास्तव आशीर्वादीलाल - दिल्ली सल्तनत, शिवलाल अग्रवाल एण्ड कंपनी आग्रा
- ११) वर्मा हरिशचंद्र (संपा) - मध्यकालीन भारत, हिंदी माध्यम कार्यान्वय निदेशालय हिंदी विश्वविद्यालय, दिल्ली
- १२) मूरलँड डल्ब्यू.एच. (अनु.कोगेकर सुनंदा) - अकबरकालीन हिंदुस्थान, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १३) सिद्धीकी एन.ए. (अनु.सासवडकर प्र.ल.) - मोगलकालीन महसूल पद्धती, डायमंड पब्लिकेशन्स पुणे
- १४) सतीश चंद्र (अनु-एस.कीरसागर) - मध्ययुगीन भारत, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १५) मेहता जे.एल. (अनु.देशपांडे ब.तु.) - मध्ययुगीन भारताचा बृहत इतिहास, के सागर पब्लिकेशन्स, पुणे
- १६) डॉ.गाठाळ साहेबराव - भारताचा इतिहास (१५५०-१७६०), तिरुपती प्रकाशन, परभणी
- १७) डॉ.कठारे अनिल - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन्स जळगांव
- १८) डॉ.आठल्ये वि.भा. - भारताचा इतिहास (प्रारंभापासून ते १७६० पर्यंत), अंशुल पब्लिकेशन, नागपूर
- १९) डॉ.काटे पी.व्ही. - मध्ययुगीन भारत (१००० ते १७०७) कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
- २०) बिरादार टी.के. - मोगलकालीन भारत (१५२६-१७०७) रत्नदिप बुक सेंटर, उदगीर
- २१) भांडवलकर एस.एस. - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, अभिजीत पब्लिकेशन, लातुर
- २२) मार्डीकर मदन - मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
- २३) डॉ.रोडे सोमनाथ - मध्ययुगीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास, पिंपळापुरे ॲण्ड कंपनी पब्लिशर्स, नागपुर

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. VI

SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Objectives

1. To create awareness among the students about the role of Museum in the preservation of Heritage.
2. To explain the importance of Museums in study of History.
3. To create awareness to conserve the historical Monuments & Places in their local areas.
4. To encourage students to pursue career in museology.

Outcomes (*Students will be able to*)

1. Grasp the concept of Museum.
2. Acquire adequate knowledge about Historical Importance of Museums as Sources of History.
3. Understand Management of Museums.
4. Acquire important information of some Famous Museums in India.
5. Develop career in Tourism industry.

उद्दीष्ट:

१. वारसा संरक्षणामध्ये वस्तूसंग्रहालयांची भूमिका विद्यार्थ्यांना अवगत करून देणे.
२. इतिहासाच्या अभ्यासात वस्तूसंग्रहालयांचे महत्व स्पष्ट करणे.
३. स्थानिक परिसरातील स्मारके व स्थळे यांच्या संरक्षणासाठी जागृती निर्माण करणे.
४. वस्तूसंग्रहालशास्त्रासंदर्भातील व्यावसायिक वा नोकरीच्या संधीबाबत विद्यार्थ्यांना उद्युक्त करणे.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon

Choice Based Credit System

T.Y.B.A. (History) Sem. VI

SEC 4 HIS 364 An Introduction to Museums in India

Marks: 60

Periods: 45

Credits: 03

Chapter 1: Museums

15

- I. Definition
  - II. History of Development of Museum in India
  - III. Historical Importance of Museum

Chapter 2: Management Of Museums

15

- I. Role of Museum Management
  - II. Methods of Collection and Conservation of Objects in Museums
  - III. Types of Museums

Chapter 3: Some Famous Museums

15

- I. National Museum, New Delhi
  - II. Indian Museum, Kolkata
  - III. Chhatrapati Shivaji Maharaj Museum, Mumbai
  - IV. Salar Jung Museum, Hyderabad
  - V. Raja Dinkar Kelkar Museum, Pune
  - VI. Central Museum (Ajab Bangla), Nagpur
  - VII. Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र सहावे
SEC 4 HIS 364
भारतातील वस्तूसंग्रहालयांचा परिचय

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण १ : वस्तूसंग्रहालये

१५

१. व्याख्या
२. भारतात वस्तूसंग्रहालयांचा उदय आणि विकास - ऐतिहासिक आढावा
३. वस्तूसंग्रहालयांचे ऐतिहासिक महत्व

प्रकरण २ : वस्तूसंग्रहालयांचे व्यवस्थापन

१५

१. वस्तूसंग्रहालय व्यवस्थापनाची भूमिका
२. वस्तूसंग्रहालयातील वस्तूंचा संग्रह आणि जतन करण्याबद्दलच्या पद्धती.
३. वस्तूसंग्रहालयाचे प्रकार

प्रकरण ३ : ही प्रसिद्ध वस्तूसंग्रहालये

१५

१. राष्ट्रीय वस्तूसंग्रहालय, नवी दिल्ली
२. इंडियन म्युझियम, कोलकाता
३. छत्रपती शिवाजीमहाराज वस्तूसंग्रहालय, मुंबई
४. सालाराजग वस्तूसंग्रहालय, हैदराबाद
५. राजा दिनकर केळकर वस्तूसंग्रहालय, पुणे
६. मध्यवर्ती वस्तूसंग्रहालय (अजब बंगला), नागपूर
७. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

Suggested Readings

1. Agrawal, O.P.. Essentials of Conservation and Museology, Delhi, 20
2. Banerjee, N. R., Museum and Cultural Heritage of India, Agam Kala Prakashan, New Delhi, 1990.
3. Dwivedi V.P., Museums and Museology: New Horizons Agam Kala Prakashan, New Delhi, 1980.
4. G. Edson & Dean David, Handbook for Museum, London, Routledge, 1986.
5. Markham S. F., The Museums of India, The Museum Association, London, 1936.
6. Plenderleith H. J, The Conservation of Antiquities and Works of Art: Treatment, Repair and Restoration, Oxford University Press, New York, 1956.
7. Sarkar, H., Museums and Protection of Monuments and Antiquities in India, Sundeep Prakashan, New Delhi, 1981.
8. Thomson, John M.A. and Others, Manual of Curatorship: A Guide to Museum Practice, Routledge, New York, 1984.
9. Wittlin Alma, Museums: It's History and Its Tasks in Education, Routledge and Paul, London, 1949.
10. ढवळीकर, मधुकर - पुरारिलेखाविद्या
11. गायकवाड, हनमाने, सरदेसाई - ऐतिहासिक कागदपत्रे व स्थळे
12. गोखले, शोभना लक्ष्मण - पुराभिलेखविद्या, कॉन्ट्रिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, २००७
13. कठारे, अनिल, साखरे विजया, पाटील गौतम, - पुरातत्व विद्या - वस्तूसंग्रहालय आणि पर्यटन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, मार्च २०१५.
14. केतकर, श.म. संग्रहालयपरिचय
15. कांडगे, मंदा - पुण्यातील संग्रहालये, संस्कृती प्रकाशन, पुणे
16. महाजन, शांताराम गजानन इ दप्तरखाने व वस्तुसंग्रहालये, विद्यार्थी गृह प्रकाशन, पुणे, २००७

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India - 2
Marks: 60   **Periods: 45**   **Credits: 03**

Objective & Outcome of this course

This course presents some important vignettes of a complex, highly diverse India that is also witnessing unprecedented changes since its formal independence in 1947 from Great Britain. The course revolve around social dimensions of change, political democracy, economic transition from the state to the market, gender relations, India's economic globalization and changing world view. However, it would be helpful if students are aware of the socio political dynamics at play in contemporary India and keep themselves abreast with current affairs and debates in the country to fully appreciate the various dimensions and contours of the subject matter in the course.

Kavayitri Bahinabai Chaudhari
North Maharashtra University, Jalgaon
Choice Based Credit System
T.Y.B.A. (History) Sem. VI

GE 1 B HIS 365 Making of Contemporary India – 2
Marks: 60   **Periods: 45**   **Credits: 03**

Unit 1. Social Justice	15
a. Tribal Movements b. Dalit Movements c. Women Movements	
Unit 2. Major Challenges	15
a. Communalism b. Regional Tensions c. Naxalism	
Unit 3. Education and Science	15
a. Progress in the field of Education b. Nuclear Policy c. Development Space Science	

तृतीय वर्ष साहीत्य सत्र सहावे
GE 1 B HIS 365 समकालीन भारताची निर्मिती - २

गुण : ६०

तासिका : ४५

श्रेयांक : ०३

प्रकरण पहिले - सामाजिक न्याय १५

- अ. आदिवासी चळवळ
- ब. दलित चळवळ
- क. स्त्रियांच्या चळवळी

प्रकरण दुसरे - भारतापुढील मुख्य आव्हाने १५

- अ. जमातवाद
- ब. प्रादेशिक समस्या
- क. नक्षलवाद

प्रकरण तिसरे - शिक्षण व विज्ञान १५

- अ. शिक्षण क्षेत्रातील विकास
- ब. आणिवक धोरण
- क. अंतराळ क्षेत्रातील प्रगती

Books for study and reference

- 1) Appadurai, Domestic Roots of India's Foreign Policy 1947-1972 New Delhi: Oxford University Press, 1979.
- 2) Austin, Granville, Working a Democratic Constitution: the Indian Experience New Delhi: OUP, 1999.
- 3) Balakrishnan, P. Economic Growth and its Distribution in India Hyderabad: Orient Black Swan, 2005
- 4) Baru Sanjaya, 1991 How P.V.Narasimha Rao Made History, Aleph Publication
- 5) Bipin Chandra & others, India After Independence 1947-2000 Penguin Books India, 1999.
- 6) Bakke, K.M. "State, Society, and Separatism in Punjab." *Regional and Federal Studies*, vol. 19, no. 2 (May 2009)
- 7) Chakrabarty, D., Rochona Majumdar, Andrew Sartori From the Colonial to the Post-Colonial: India and Pakistan in Transition New Delhi OUP, 2007.
- 8) Chatterjee, Partha ed. State and Politics in India New Delhi: OUP, 1994.
- 9) Desai A.R., Agrarian Struggles in India after Independence, Oxford, New Delhi 1986.
- 10) Desai Neera & Takkar Usha, Women in Indian Society, NBT 2007.
- 11) Dhawan, Rajeev, ed. Law and Society in Modern India New Delhi: OUP, 1997
- 12) Dutt V.P., Indian Foreign Policy Since Independence, NBT New Delhi, 2007.
- 13) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. Indian Development : Selected Regional Perspectives New Delhi: OUP, 1997.
- 14) Dreze, Jean and Amartya K. Sen. India: Development and Participation New Delhi: OUP, 2002.
- 15) Frankel, Francine R., ed. Transforming India: Social and Political Dynamics of Democracy. Oxford: OUP, 2000.
- 16) Francine Frankel, India's Political Economy, 1947-2004, New Delhi: OUP, 2006.
- 17) Ghai, K.K., Indian Government and Politics, New Delhi, 1912.
- 18) Gopal, Jayal Niraja, ed. Democracy in India. New Delhi: OUP, 2001.
- 19) Hiranmay Karelker, Independent India : The First Years, Delhi 1998.
- 20) Jayapalan N., India & her Neighbours, Atlantic-2000.
- 21) Jean Dreze and Amartya Sen, India : Economic Development and Social Opportunity, Oxford University Press, New Delhi 1996.
- 22) Joya Chatterji, The Spoils of Partition: Bengal and India, 1947- 67, Cambridge University Press, 2007.
- 23) Jaffrelot, Christophe, The Hindu Nationalist Movement and Indian Politics 1925 to 1990s. New Delhi: Penguin, 1999.

- 24) Kapila, Uma, Indian Economy Since Independence, Academic Foundation, 2009.
- 25) King, Robert D.Nehru and the Language Politics of India. New Delhi: OUP, 1997.
- 26) Kothari, Rajni, Caste in Indian Politics, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 27) Kochanek, Stanley, The Congress Party of India: the Dynamics of One Party Democracy. Princeton: PUP, 1968.
- 28) Mahajan V.D., History of India, Vol. (1919-1974), vol.II (1974-1982).
- 29) Marino Andy, Narendra Modi A Political Geography, Harper Collins Publication
- 30) McCartney, Matthew, India – The Political Economy of Growth, Stagnation and the State, 1951-2007 ,2009
- 31) Menon V.P., The story of the integration of the Indian States, Orient Longmans, 1961.
- 32) Mukharji Pranab, The Dramatic Decade The Indira Gandhi Years, Rupa Publications
- 33) Mukhopadhyay Nilanjan , Narendra Modi The Man, The Times, Tranquebar
- 34) Parth Chatterjee,ed.,Wages of Freedom : Fifty Years of the Indian Nation-State, Delhi 1998.
- 35) Paul R. Brass, The Politics of India Since Independence, Cambridge University Press, Delhi.
- 36) Rajni Kothari, Politics in India, New Delhi: Orient Longman, 1970.
- 37) Ramachandra Guha. India After Gandhi: The History of the World's Largest Democracy. New York: Ecco (Harper Collins), 2007.
- 38) Rachel, Dwyer and Christopher Pinney, eds. Pleasure and the Nation: The History, Politics and Consumption of Public Culture in India. New Delhi: OUP, 2000.
- 39) Singh K.S., ed., Tribal Movements in India, 2 Volumes, New Delhi 1982.
- 40) Sunil Khilnani, The Idea of India, Penguin Books, New Delhi, 2004
- 41) Thapar Romila,The Past As Present Forging Contemporary Identities Through History, Aleph Publication
- 42) Tharoor Shashi, India From Midnight to the Millennium, New Delhi,1997.
- 43) Tarlo, Emma. Unsettling Memories: Narratives of the Emergency in Delhi. Los Angeles: University of California Press, 2003.
- 44) Vinaik, Achin and Rajeev Bhargava Understanding Contemporary India, Hyderabad: OB Swan, 2010.
- 45) Yogendra Singh, Social Change in India, New Delhi 1993.
- 46) कोलारकर श.गो.,स्वतंत्र भारताचा इतिहास १९४७-१९८०, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर, २००४.
- 47) कोठेकर शांता,आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७ ते २०००, श्री साईनाथ प्रकाशन
- 48) ग्रोक्हर-बेल्हेकर, आधुनिक भारताचा इतिहास, एस.चांद, दिल्ली २००७.
- 49) गारे गोविंद, आदिवासी वीरपुरुष, श्रीविद्या प्रकाशन, नागपूर १९८६.
- 50) गारे गोविंद, आदिवासी समाज आणि संस्कृती, अमृत प्रकाशन, औरंगाबाद.
- 51) देवळाणकर शैलेंद्र, भारतातील परराष्ट्र धोरण : सातत्य आणि स्थित्यंतर, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे २००७.
- 52) दिवाण मोहन देवधन, दिवाण विवेक, भारताती राज्यांचे राजकारण, विद्या प्रकाशन, नागपूर २००४.

- 53) फडके य.दि.,विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र खंड १ ते ८, मौज प्रकाशन, मुंबई २००७.
- 54) फडके य.दि., लोकसभा निवडणुका - १९५२ ते १९९९, अक्षर प्रकाशन, मुंबई १९९९
- 55) वैद्य सुमन, कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास १९४७-१९८६, साईनाथ प्रकाशन, नागपूर.
- 56) बिपिनचंद्र अनु.पारथी मा.कृ.व इतर, इंडिया अफटर इंडिपेंडन्स, के सागर, पुणे २००४.
- 57) भोळे भा.ल., भारतीय गणराज्यांचे शासन आणि राजकारण, पिंपळापुरे प्रकाशन, नागपूर २००३.
- 58) पाटील मधुकर, अमृतकर सुनिल, समकालीन भारत, अर्थवैज्ञानिक, घुळे
- 59) पळशीकर सुहास, देश-प्रदेश-प्रादेशिक राजकारणाच्या बदलत्या दिशा, युनिक अकॉडमी पुणे २०१५.
- 60) पवार प्रमोद व इतर (संपादक), महाराष्ट्रातील स्थित्यंतरे, अर्थवैज्ञानिक, घुळे
- 61) मधु मंगेश कर्णिक ,सांस्कृतिक महाराष्ट्र १९६० ते २०१० भाग १, मरासाआसंमं,मुंबई
- 62) कुलकर्णी, चंपानेरकर ,असा घडला भारत, रोहन प्रकाशन, पुणे २०१३
- 63) एरंडे वि., भारतीय लोकशाही अपेक्षा आणि वास्तव, निर्मल प्रकाशन, नांदेड २०००.
- 64) शहा घनश्याम, चिकटे प्राची (अनु.), भारतातील सामाजिक चळवळी, सेज पब्लिकेशन्स, दिल्ली, २०११.